

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

20'nci Birleşim 25 Kasım 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	200
II.- GELEN KÂĞITLAR	205
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	206,207
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>206:207,207:211</i>
1.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	206:207
2.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	207:209
3.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	209:211

IV.- AÇIKLAMALAR

207,211,214,222,244,250,

262,267,270,274,276,279,

282,287,297,299,305

- 1.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, çiftçilerin Tarım Kredi ve bankalara olan borçlarının taksitlendirilmesini, desteklemelerinin ekim zamanında yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması 207
- 2.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 211
- 3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 211:212
- 4.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 212:213
- 5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 214
- 6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 214:215
- 7.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 215
- 8.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 215:216
- 9.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 216
- 10.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 216
- 11.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 217
- 12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 217
- 13.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Covid-19'la mücadelenin ekonomi öncelikli değil insan öncelikli olmasının zorunlu olduğuna ilişkin açıklaması 217:218
- 14.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, doğumunun 103'üncü yılında Alparslan Türkeş'i rahmetle yâd ettiklerine ilişkin açıklaması 218
- 15.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, halk sağlığını yakından ilgilendiren ve kronik hastalıkların öncüsü olan obezitenin toplumu tehdit ettiğine ilişkin açıklaması 218
- 16.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 218
- 17.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, 22 Kasım Türk Diş Hekimliği Günü'nü ve Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'nı kutladığına ilişkin açıklaması 219

- 18.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Alparslan Túrkeş'in 103'üncü doğum gününü kutladığına ve rahmetle andığına ilişkin açıklaması 219
- 19.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 219
- 20.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep ili Karkamış ilçesinde yaşayan vatandaşların sorunlarının yerinde çözülmesi için ilgili bakanlıkları göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması 220
- 21.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, doğumunun 103'üncü yılında Alparslan Túrkeş'i rahmetle yâd ettiklerine ilişkin açıklaması 220
- 22.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, vefat eden Tüm Tokatlılar Derneği Başkanı Hasan Bayrak'ın anısı önünde saygıyla eğildiğine ilişkin açıklaması 220
- 23.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 220:221
- 24.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 221
- 25.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 221
- 26.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, şiddet, taciz, tecavüz ve cinayetlerin son bulması için kapsamlı ve eş güdümlü politikalar üretilmesinin zorunlu olduğuna ilişkin açıklaması 222
- 27.- Bingöl Milletvekili Feyzi Berdibek'in, 19'uncu Birleşimde Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 222
- 28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 103'üncü doğum gününde Alparslan Túrkeş'i rahmetle andığına, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, İstanbul Sözleşmesi'nin şiddetin nasıl durdurulacağına dair en önemli rehber olduğuna, Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu sözleşmeye göre kadın cinayeti verilerinin derlenmesinin ve nedenlerinin açığa çıkarılmasının da devletin görevi olduğuna ilişkin açıklaması 223
- 29.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Alparslan Túrkeş'i 103'üncü doğum gününde rahmetle andıklarına, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, Azerbaycan'ın zaferinden sonra varılan anlaşma çerçevesinde Ağdam'dan sonra Kelbecer'de de ay yıldızlı bayrak ve Azerbaycan Bayrağı'nın dalgalandığına, Kafkaslarda yeni bir dönem başladığına, kazanmış olduğu zaferden dolayı Azerbaycan'ı bir defa daha tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 224
- 30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, ülkede kadın karşı şiddetin kadın kırımına düzeyine geldiğine, İstanbul Sözleşmesi'nin

- kaldırılması değil gereğinin yapılması gerektiğine, kadınların her politika yapım aşamasına katılımını sağlayan eş başkanlık sistemine savaş açıldığına, Siirt ilinde Zorava Çayı üzerinde yapılan ve hakkında 2 kez yürütmeyi durdurma kararı verilen HES projesinin bir kez daha gözden geçirilmesinin hayati önemde olduğuna ilişkin açıklaması 225:226
- 31.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, kadına şiddet sorununun çözümü için İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkılması gerektiğine, Türkiye'nin OECD ve AB ülkeleri arasında kadının iş gücüne katılım oranı en düşük olan ülke olduğuna, cumhuriyet değerleri aşındırıldıkça kadınların da güvencelerini kaybettiğinin görüldüğüne ilişkin açıklaması 226:227
- 32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Alparslan Türkeş'i rahmetle yâd ettiğine, Adalet Bakanlığının Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasıyla alakalı bir genelge yayımladığına ve cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde aile içi ve kadına yönelik şiddet bürolarının kurulduğuna, AK PARTİ'nin kadınların cumhuriyet değerlerinden istifade etmesi konusunda büyük gayret sarf ettiğine, kadınlarla alakalı her mücadelenin sonuna kadar hem arkasında hem önünde olmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması 227:230
- 33.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önerenin İYİ PARTİ Grubunun vermiş olduğu önergeyle benzerlik ifade ettiği için konuşmayacaklarına ama önergeyi desteklediklerine ilişkin açıklaması 244
- 34.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 250:251
- 35.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 251
- 36.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 252
- 37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 262
- 38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 262:263
- 39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 263
- 40.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 264

- 41.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün ve Çankırı Milletvekili Muhammed Emin Akbaşoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 264
- 42.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 267
- 43.- Çankırı Milletvekili Muhammed Emin Akbaşoğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 267:268
- 44.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, söylemde kadın cinayetlerine zımnen yol verilirken eylemde kadına yönelik cinayetlerin önlenemeyeceğine ilişkin açıklaması 270
- 45.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Sağlık Bakanlığında aile ve toplum sağlığı merkezlerine önceden planlanmış olan diyetisyen alımlarının bir an önce yapılmasının ve devlet ile üniversite hastanelerine diyetisyen alımlarının artırılmasının düşünülüp düşünülmediğini sorduğuna ilişkin açıklaması 270:271
- 46.- Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan'ın, doğumunun 103'üncü yılında Alparslan Türkeş'i rahmetle andığına ilişkin açıklaması 271
- 47.- Çankırı Milletvekili Muhammed Emin Akbaşoğlu'nun, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 274
- 48.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 276
- 49.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, daha fazla zaman kaybetmeden şiddete karşı destek mekanizmaları oluşturulması gerektiğine ilişkin açıklaması 279
- 50.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın açıklamalarına göre Gaziantep ilinde Covid-19 vakalarında belirgin bir artış yaşandığına, maske, mesafe ve temizliğe özen göstermekten vazgeçilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 279:280
- 51.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Selahattin Demirtaş'ın nasıl bir siyasetçi olduğunu herkesin bildiğine, yapılan tartışmaları kabul etmediklerine ilişkin açıklaması 282:283
- 52.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 287
- 53.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 287

54.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	287:288
55.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	288
56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir ili Konak ilçesi Kadifekale semtinde 13 Kasım günü motosikletli polisler tarafından darbedilen Şerif Coşkun'un yaşamını yitirdiğine ilişkin açıklaması	297
57.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	299
58.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Karaman ili Ermenek ilçesinde bir yılı aşkın bir süredir maaşlarını, tazminatlarını alamayan madencilerin haklarını almak için yürüyüşe çıktıklarında darp edildiklerine ve gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması	305:306
V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	214,222
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bulunan hiç kimsenin kadına şiddeti onaylamasının mümkün olmadığına ilişkin konuşması	214
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, hazırlıklı bir dakikalık konuşmanın on dakikalık konuşmadan daha güçlü mesajlara dönüştüğüne ilişkin konuşması	222
VI.- ÖNERİLER	230,244,293,309
<i>A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ</i>	<i>230:243,244:246</i>
1.- İYİ PARTİ Grubunun, 24/11/2020 tarihinde Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 milletvekili tarafından kadına yönelik şiddeti engellemek için hukuki, toplumsal, ekonomik ve siyasi yapıda nelerin değişmesi gerektiğinin tespit edilmesi ve konuya bütüncül ve kapsayıcı bir yaklaşım getirilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	230:236
2.- HDP Grubunun, 25/11/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından emeklilerin yaşadığı mevcut sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	236:241
3.- CHP Grubunun, 24/11/2020 tarihinde Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve arkadaşları tarafından pandemi döneminde artan kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	242:243,244:246

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

- 1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 26/11/2020 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi 293
- 2.- Danışma Kurulunun, görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin yeniden görüşülmesine ilişkin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun talebinin İç Tüzük'ün 89'uncu maddesi uyarınca uygun görüldüğüne ilişkin önerisi 309

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

**246,252,264,268,270,271,
274,277,280,283,288,293,
297,300,306,310,313**

A) KANUN TEKLİFLERİ

246:250,252:262,264:266,
268:270,270,271:274,
274:276,277:279,280:282,
283:287,288:292,293:297,
297:299,300:305,306:309,
311:312,313:325

- 1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) 246:250,252:262,264:266,
268:270,270,271:274,
274:276,277:279,280:282,
283:287,288:292,293:297,
297:299,300:305,306:309,
311,313:325

- 2.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) 311

- 3.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 232) 312

B) YENİDEN GÖRÜŞMELERİ YAPILAN TEKLİFLER (Tekririmüzakere)

310:311

- 1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Madde: 27) 310:311

VIII.- OYLAMALAR

313

- 1.- (S. Sayısı:238) Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 313:325

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.02’de açılarak dört oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, 24 Kasım Öğretmenler Günü’ne ilişkin bir açıklamada bulundu.

İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu, dirençli şehirler oluşturulmasına,

Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya,

Konya Milletvekili Halil Etyemez,

Öğretmenler Günü’ne;

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz,

Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz,

Öğretmenler Günü’ne;

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, belediyeler tarafından market olarak ruhsatlandırılan bakkalların İçişleri Bakanlığının 17/11/2020 tarihli Genelgesiyle yaşadıkları mağduriyetin giderilmesine,

Ankara Milletvekili Gamze Taşcier, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin kadın-erkek eşitliğini sağlamak ve şiddet mağduru kadınlara destek olmak için çalıştığına,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Akdeniz’de Libya’ya yük taşıyan Türk bandıralı geminin Alman firkateyni tarafından durdurularak aranmasını kınadığına, 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutladığına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, 2021 bütçesinde işçi, işsiz, çiftçi, esnaf, emekli ve engelli için umut olmadığına, 10 milyon işsiz pandemi döneminde küçük esnafın da eklendiğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutladığına, Bolu ili Mengen ilçesinde yaşanan su sıkıntısına,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, 24 Kasım Öğretmenler Günü’nde başta Başöğretmen Atatürk olmak üzere tüm öğretmenlere şükranlarını sunduğuna, Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası’na, pandemi döneminde fiyasyon ekiplerinde görev yapan diş hekimlerine haklarının derhâl verilmesi gerektiğine,

Yalova Milletvekili Özcan Özel, 24 Kasım Öğretmenler Günü’nün kutlama günü değil öğretmenlerin sorunlarının konuşulduğu gün hâline geldiğine, başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ebediyete irtihal eden öğretmenlere rahmet ve yeni nesilleri yetiştiren tüm öğretmenlere başarılar dilediğine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Kocaeli ili Gebze ilçesinden Ankara iline yürümek isteyen Birleşik Metal-İş Sendikası üyesi işçilere yapılan polis müdahalesine,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, ebediyete irtihal eden tüm öğretmenleri 24 Kasım Öğretmenler Günü’nde rahmetle andığına, Demir Grup Sivasspor’un hafta sonunda oynanan lig maçında yaşadığı mağduriyete,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, son İçişleri Bakanlığı genelgesiyle ayrımcı kararlar alındığına,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, çiftçilerin Tarım Kredi ve Ziraat Bankasına olan borçlarının yapılandırılması gerektiğine,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, işten atılan ve Kocaeli ili Gebze ilçesinden Ankara iline doğru yürümek için toplanan DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş üyesi işçilere yapılan polis müdahalesine,

Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına, öğretmenlerin sorunlarının giderilmesini ve atanamayan öğretmenlerin atanmasını talep ettiklerine,

Antalya Milletvekili Kemal Bülbül, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutlayan herkese bir öğretmen olarak teşekkür ettiğine, öğretmenlik mesleğinin ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğuna,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Kayseri mobilya üreticilerinin döviz kur artışından kaynaklanan sorunlarının çözülmesi gerektiğine,

Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt, kredilerin ertelenmesi ve küçük esnafa destek verilmesi için ekonomi yöneticilerine seslenmek istediğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına, başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ebediyete irtihal eden tüm öğretmenleri minnetle yâd ettiğine, yüz binlerce öğretmenin atama beklediğine, Eğitim-İş Sendikası tarafından yapılan "Öğretmen Görüşleri" adlı araştırmaya göre öğretmenlerin en büyük sorununun ekonomik sıkıntı olduğuna, öğretmenlik mesleğinin itibarının zedelendiğine, öğretmenlerin en büyük beklentisinin 3600 ek gösterge olduğuna, Rosalina-A isimli Türk bandıralı geminin Akdeniz'de uluslararası sulara Alman firkateyni tarafından durdurulmasını şiddetle kınadığına, yaşanan olayın bir millî güvenlik meselesi olduğuna,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına, başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehit öğretmenleri ve ebediyete irtihal eden öğretmenleri minnetle yâd ettiğine, öğretmenlerin sorunlarının çözülmesi için destek vereceklerine, ölümünün 50'nci yıl dönümünde Ertuğrul Dursun Önkuzu'yu bir kez daha rahmetle yâd ettiğine, İçişleri Bakanlığı genelgesiyle Covid-19 pandemisine yönelik yeni tedbirlerin uygulanmaya başlandığına, Akdeniz'de Libya'ya yük taşıyan Türk Bayraklı bir gemiye Alman firkateyni tarafından müdahalede bulunulmasının eşkıyalık olduğuna, bu mütecaviz provokasyonu şiddetle kınadığına, devletin meseleyle ilgili bütün hukuki yollarla girişimlerde bulunacağına inandığına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına, öğretmenlerin koşullarının düzeltilmesini vurgulamak istediğine, 2020 yılında 40 tutuklu ve hükümlünün cezaevinde tutulduğu sırada yaşamını yitirdiğine, Covid-19 pandemisinin cezaevlerinin tahliyesini gerektiren bir durum olduğuna, 22 Kasım 2020 günü 26'ncı İklim Zirvesi'nde G20 ülkelerinin Paris Anlaşması'nın yürürlüğe girmesini destekleme kararına Türkiye'nin şerh koyduğuna, Van, Diyarbakır, Siirt, Batman, Mardin ve daha birçok ilde HDP'ye yönelik yasaklamaları tanımadıklarına, demokratik haklarını kullanmaktan bir an bile geri durmayacaklarına,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Akdeniz'in uluslararası sularında bir Alman firkateyni tarafından Türk bandıralı gemiye müdahale edilmesinin kabul edilebilir olmadığına, ülkenin hakkını uluslararası arenada aramanın birinci derecede Hükümetin görevi olduğuna, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutladığına, Meclisin öğretmenlik meslek yasasını çıkarması gerektiğine, atanamayan

öğretmenlerin sorununa çözüm bulmak zorunda olduğuna, 3600 ek göstergenin öğretmenlere kesinlikle verilmesi gerektiğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Akdeniz’de Türk gemisine karşı yapılan müdahaleye karşı gereken anında yerine getirildiğine, konunun Dışişleri Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı tarafından hassasiyetle takip edildiğine, 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü canıgönülden tebrik ettiğine, özellikle pandemi sürecinde öğretmenlerin hayatta ne kadar büyük bir varlık alanı açtıklarının görüldüğüne ve onların yetiştireceği neslin çok büyük bir ümit olduğunun altını çizmek istediğine,

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel, erkek şiddetinin pandemi sürecinde artışa geçtiğine, Diyarbakır ilinde kadına yönelik şiddet acil destek hattı gibi birçok uygulamanın 2016 yılında kayyum atanmasıyla etkisiz hâle getirildiğine, Rosa Kadın Derneğinin hukuksuz bir şekilde kriminalize edildiğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Atatürk’ün “Öğretmenler, cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister.” diyerek öğretmenlere sorumluluk yüklediğine, 60 bin öğretmen atamasının beklendiğine, 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutladığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman’ın İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

İYİ PARTİ Grubunun, 23/10/2020 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 23 milletvekili tarafından ataması yapılmayan rehabilitasyon öğretmenlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 24 /11/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından Türkiye’de kadına karşı şiddetin son bulması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin (9876 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi’nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, öğretmenlerin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/3432) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Kasım 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, (2/1528) esas numaralı 4875 sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan ve AK PARTİ Grubuna düşen 1 üyeliğe İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya seçildi.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 238) görüşmelerine devam edilerek 36'ncı maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 229) görüşmeleri Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

3'üncü sırasında yer alan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 232) görüşmeleri Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu, 1876 tarihli Kanuni Esasi'de üniter devlet ve resmî dilin Türkçe olduğuna dair başlangıç maddeleri olduğuna,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, tekraren Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Cumhurbaşkanı adayı olarak yüzde 13 oy alan Selahattin Demiştaş'ın cezaevinde olmasının sebebinin siyaseten tasfiye edilmek istenmesi olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içerisinde Türk devletine, Türk milletine karşı olanı, polisini, askerini öldüreni milletin affetmeyeceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 25 Kasım 2020 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 22.38'de birleşime son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Sibel ÖZDEMİR

İstanbul

Kâtip Üye

Necati TİĞLİ

Giresun

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No:35

25 Kasım 2020 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin; Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3216) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

2.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın; 25.10.1984 Tarihli ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3217) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3218) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; Madalya ve Nişanlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3219) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

25 Kasım 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeymus DİNÇEL(Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20'nci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle söz isteyen Ankara Milletvekili Şenol Sunat'a aittir.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmenlerimizin sorunlarını dile getirmek amacıyla İYİ PARTİ Grubu adına gündem dışı söz aldım. Büyük Türk milletini saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, yüzlerce öğretmen yetiştiren bir eğitimci olarak, iki gündür siyasilerin paylaşımlarını, konuşmalarını takip ediyorum; iktidardan muhalefete herkes öğretmenliğin ne kadar kutsal olduğundan bahsediyor, öğretmenliğin önemi üzerine emin olun nutuklar çekiliyor her zaman olduğu gibi, süslü püslü cümleler kuruluyor ama gelin görün ki sadece laf! Öğretmen artık icraat bekliyor. Bırakın sorunları çözmeyi, iktidar, öğretmenlerin sorunlarının araştırılmasına dahi el kaldırmıyor, öğretmenlerimizin sorunlarını duymaya, konuşmaya bile tahammülleri maalesef yok.

Sayın milletvekilleri, acil olarak almamız gereken tedbirler, çıkarmamız gereken kanunlar var. Evet, her seçim döneminde söz verilen, seçim öncesi defalarca söz verilen ancak bir türlü gerçekleştirilemeyen 3600 ek gösterge, öğretmenlerimizin analarının ak sütü gibi helaldir. En kısa sürede öğretmenlerimize, yine söz verilen polislerimize ve hemşirelerimize 3600 ek gösterge verilmelidir. Öğretmenlerin birçoğu emekli olamıyor, bu müjdeyi bekliyorlar.

(Uğultular)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Sayın Başkan, çok mu uğultu var?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatibin konuşmalarını dinleyemiyoruz. Burada konuşmak mecburiyetinde olanları kulise davet ediyorum sayın milletvekilleri.

Buyurun Sayın Sunat.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Sayın milletvekilleri, aynı dersi anlatan, aynı özveriyi gösteren, aynı fakülteden mezun kişilerin farklı unvanlarla öğretmenlik yapması onur kırıcıdır. Bu yüzden “ücretli, sözleşmeli, yardımcı öğretmen” gibi sınıflamalara acilen son verilmeli, şartları sağlayan öğretmenler kadroya geçirilmeli, atama, terfi ve özlük haklarında yaşanan adaletsizliklere son verilmelidir.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Ayrıca, ülkemizin dört bir yanında öğretmen bekleyen okullar ve öğrenciler olduğu aşîkârdır. Bu gerekçeyle, en yakın zamanda en az 60 bin öğretmenin atanması yapılmalıdır. Sayıları sadece 3.500, 4 bin, bazen 6 bine kadar çıkan ve dört yıldır Suriyeli çocukların eğitimiyle ilgilenen PİKTES öğretmenlerinin mağduriyetleri mutlaka giderilmelidir. Bu öğretmenler proje bitiminde ne olacak sayın milletvekilleri?

Evet, tüm bunlarla birlikte, eğitim sisteminin dijital tabanlı devam etmesi nedeniyle ki belli bir süre bunun uzayacağı da göz önüne alınarak her okula bir bilişim öğretmeni atanması, yine, öğrencilerimizin ve öğretmenlerimizin sağlık kontrolleri için her okula bir sağlık görevlisi atanması elzemdir.

Öğretmen şikâyet hatları kurulması, özlük haklarının yetersizliği, özellikle internet ortamında ve sosyal medyada öğretmenlik mesleğine yönelik yapılan mesnetsiz eleştiriler öğretmenlerimizin itibarını oldukça zedelemiştir. Bu itibarın yeniden kazanılması öğretmenlerimizle ilgili alınacak tutarlı ve iyileştirici kararlarla mümkündür.

Milletin kürsüsünden Türk milletinin şereflî evlatları öğretmenlerimize sesleniyorum: Müsterih olun, İYİ PARTİ iktidarı yakındır. Bizim iktidarımızda öğretmenlik mesleğinin kutsiyeti ve seçkinliği topyekûn bir eğitim seferberliğiyle yeniden sağlanacak, öğretmenlerimizin tüm problemlerine çözüm üretilecektir. Şeref sözüdür! İYİ PARTİ iktidarında senede bir gün süslü cümlelerle değil, yaşadığınız her gün mesleğinizin haklı gururu ve itibarıyla yaşayacaksınız.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tuncer, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, çiftçilerin Tarım Kredi ve bankalara olan borçlarının taksitlendirilmesini, desteklemelerinin ekim zamanında yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan; Büyük Kızılca, Aksalur ve Kayrak köyleri Türkiye'nin en önemli, Amasya'nın en büyük seracılık merkezidir.

İktidar tarafından tarım yeterince desteklenmediği için çiftçiler ekim zamanında ihtiyaçları olan tohum, gübre, mazot ve diğer malzemeleri tarım kredi kooperatifinden almaktadırlar.

Peki, çiftçi ürettiği ürünleri zararına satarsa, hatta satamazsa ne olur? Bu sorunun cevabını pazartesi günü Büyük Kızılca, Aksalur ve Kayrak çiftçileri bizzat yaşayarak öğrendi; 3 köyde 19 köylünün: 10 traktörü, tarım aletleri ve pikapları haczedilerek depolara götürüldü, iktidar yetkilileri ise bu hacizleri Şahin Kayası'ndan izledi. Önlem alınmazsa haciz işleminin devamı daha da büyüyerek gelecek.

Çiftçi kimlerin vergi borçlarını sildiğinizi ve sıfırladığınızı çok iyi biliyor, yine de “Bizim borçlarımızı da silin.” demiyor; tarım kredilere ve bankalara olan borçlarının taksitlendirilmesini, faizlerinin silinmesini ya da yüzde 35'i bulan faizin makul orana indirilmesini, desteklerin ekim zamanı yapılmasını istiyorlar; aksi hâlde üretim yapacak çiftçi kalmayacak.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü münasebetiyle söz isteyen Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'ye aittir.

Buyurun Sayın Süllü. (CHP sıralarından alkışlar)

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü.

Kadına yönelik şiddet, içinde sayısız hazin öyküler barındıran, erkeğin kadına uyguladığı şiddettir. Kadın ve erkek; doğumdaki tek farklılıkları biyolojik olan bu iki farklı cinsiyetin temsilcilerinin aralarındaki güç ilişkisi toplumsal koşullarla şekillenmekte, kadının biyolojik farklılığının yazgısı toplumsal yazgıya dönüşmekte, öğrenilen toplumsal cinsiyet rolleriyle sağlanan güç erkekten yana eşitlik dengesini bozmaktadır. Erkek egemen düzenin şekillendirdiği toplumsal cinsiyet eşitsizliği de kadına yönelik şiddetin temel kaynağını oluşturmaktadır.

Erkeğin kadından üstün görüldüğü toplumsal cinsiyet düzeninde erkeğin kadın üzerindeki iktidarını sürdürmesinin aracı olan şiddet mevcut düzenin sürdürülmesinin de bir aracıdır.

Kadına yönelik şiddeti üreten dinamikleri, mevcut toplumsal, hukuksal, ekonomik, geleneksel, siyasal ve eğitimsel yapı içindeki ayrımcı ve kadını erkeğe bağımlı kılan mekanizmalardan ayrı düşünemeyiz; dolayısıyla, kadına yönelik şiddetten söz ederken mevcut iktidarın toplumsal cinsiyet eşitsizliğine bakış açısı görmezden gelinemez. Toplumsal cinsiyet eşitliği tamlamasını kullanmaktan kaçınan, kadını bir birey olarak görmeyip sürekli eş, anne, aile düzleminde konumlandıran merkezî yönetim anlayışının on sekiz yıldır şiddeti üreten tüm dinamikleri şekillendirmesiye kaçınılmazdır.

Sayın Erdoğan “Kadın ile erkek eşit olamaz, fitrata uygun değil.” diyerek kadın ve erkek arasındaki güç ilişkisinin toplumsal olduğunu kabul etmeyen anlayışını açıkça beyan etmiştir. “Tabiatları, bünyeleri farklıdır.” derken ise konuyu tamamen bedensel farklılıklara indirgemektedir. Kadın bedeni üzerinden ayırttırmaya giderek “Kız mıdır, kadın mıdır bilemem.” cümlesini kurmasını ise hiç unutmamak. AKP ileri gelenlerinin “Anneliği reddeden kadın eksiktir, yarımır.” “Kadınlar çalıştığı için işsizlik var.” yandaşların “Kadının tek kariyeri anneliktir.” “Kadının fitratında kölelik var.” benzeri cümleleri ise hafızalarımızdan silinmemiştir. Daha iki gün önce her tür şiddeti önlemekle yükümlü İçişleri Bakanının “Nereden çıktı bu kadına şiddet, kadın cinayeti? Erkeklerle sesleniyorum: Kendinize gelin, ayıptır.” demesine ne demeli?

Sayın Bakan, erkeklerin kadına uyguladığı şiddet sevimli çocuklara yaramazlık yaptığında “Ayıptır, yapmayın.” denilerek geçiştirilecek bir durum değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Kadına yönelik şiddet en ağır biçimde bir insan hakkı ihlalidir, Türk Ceza Kanunu madde 96 gereği eziyettir, suçtur.

Sayıları abarttıkları yönünde demokratik kitle örgütlerine çatma alışkanlığını sürdürüp, açıkladığı rakamlara bakılırsa tıpkı Aileden Sorumlu Bakanın “Her kadın cinayeti bizim kadına yönelik şiddetteki kadın cinayeti değildir.” dediği gibi, anlaşılan Soylu’nun da ayrı bir kadına yönelik şiddet sınıflandırması var.

John Berger’in “Görme Biçimleri”nde söz ettiği gibi, görmek ile bakmak arasındaki fark çok açıktır. Bakan ama görmeyen, görmek de istemeyen Bakanlar, uygulamacılar olduğu sürece “şiddete sıfır tolerans” denilse de inandırıcı olunamayacağı gibi, sözde “korumacılık” söylemleriyle kadına yönelik şiddet engellenemez.

Mevcut egemen düzenin değerlerini kitlelere ulaştırmak ve benimsetmek işlevine sahip medyanın cinsiyet eşitsizliğini pekiştirici rolünü de göz ardı etmemeliyiz. Objektif olması gereken haberlerin bile nesnel ve tarafsız olmadığını, ses getirme adına çoğu zaman magazinselleştirildiğini biliyoruz. Kanallara haksız ekran karartma cezası veren RTÜK’ün, yaygın olarak kadını yok sayma,

değersizleştirme, olumsuzlama, kurbanlaştırma ya da suçlama temsiliyetiyle sunulmasına ve dizelerde şiddetin normalleştirilmesine göz yummasını da kınıyoruz.

Fiziksel, cinsel, duygusal, ekonomik, dijital şiddetin önlenmesi için yapılması gereken eğitsel, örgütsel, hukuksal başlıkların her biri beş dakikaya sığmayacak kadar önemli. Cumhuriyet Halk Partisi olarak yıllardır bir kadın bakanlığı kurulması gerektiğini söylüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Kadın ve erkeğin farklı sosyal ve ekonomik durumunu dikkate alarak toplumsal cinsiyet eşitliğinin giderilmesine dönük, toplumsal cinsiyete dayalı bütçelemenin hayata geçirilmesi gerektiğini söylüyoruz. Şiddetin toplumsal cinsiyet nedeniyle var olduğunu dile getiren, kadına yönelik şiddetin sona erdirilmesi için önleme, koruma, yargılama ve cezalandırmanın bütüncül politikalarla ele alındığı İstanbul Sözleşmesi'nin eleştiriye açılmasının kadınların kazanımları yönünden son derece tehlikeli olduğunu dile getiriyoruz, 6284'ün etkin uygulanmasında da ısrarcıyız.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlandığı, kadına şiddetin bu denli yoğun yaşanmadığı, tüm farklılıklarıyla barışık Türkiye'yi Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında kuracağımız iddiasını dile getirerek Genel Kurulu saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri; kadına yönelik şiddet dünyanın ortak sorunu, ortak yarasıdır. Bugün dünyanın her yerinde kadınlar cinsiyetlerinden ötürü şiddetin çeşitli biçimlerine maruz kalmakta ve her 4 kadından 1'isi eşi, sevgilisi, babası, kardeşi ya da tanımadığı bir erkek tarafından zarar görmekte veya öldürülmektedir.

Hep söyledik, söylemeye devam ediyoruz; yani, kadına yönelik şiddet bir insan hakkı ihlalidir. Fakat maalesef, vicdanlarımızdan yükselen “Şiddete hayır!” “Kadına şiddet, insanlığa ihanettir.” inancımıza rağmen hâlâ bugün bir yerlerde, evladının gözü önünde eşini öldüren canilere rastlayabiliyoruz. Hepimiz biliyoruz ki bu canıye ne vicdan ne de hukuk onay vermez, cezasız bırakmaz.

Peki, ne oluyor da bunlara rağmen şiddetin önüne geçemiyoruz? Neden hâlâ kadına yönelik şiddet kadınların hayatının tam merkezinde?

Sevgili milletvekilleri, maalesef şiddeti besleyen gerçeklerimiz var. Bunların başında geçmişten günümüze gelen cinsiyetçi gelenekler, örf, âdetler, kadına dair ön yargılar, alkol, madde, kumar alışkanlığı, aile içi geçimsizlik, ekonomik problemler, medyada şiddete meyilli erkek tipinin yüceltilmesi, sosyal medyanın sınır tanımayan, kadını aşağılayan cinsiyetçi dili ve tabii ki erkeğin fiziksel gücünü kadın üzerinde güç ve otorite olarak görmesi gibi, gibi, gibi birçok nedeni sıralayabiliriz.

İşte, bu zihniyetin ortaya çıkardığı kadın şiddetini ve cinayetlerini sonlandırmaya yönelik bizler de bir dizi reform niteliğinde düzenleme ve politika geliştirdik. İktidarımız döneminde yapılan hukuki düzenlemelerin başında, herkesin kanun önünde eşit olduğunu güvence altına alan Anayasa'nın 10'uncu maddesine ekleme yaptık. 2010 yılında maddeye eklenen "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." ifadesi, her şeyden önce, kadını merkeze alarak kadınlara pozitif ayrımcılık ilkesinin uygulanmasının önünü açmıştır.

Yine, ilk imzacılarından olduğumuz ve ismini de İstanbul'dan alan kadına yönelik şiddetle mücadelede koruma, önleme, yargılama ve politika üretme içeriğiyle sahip çıktığımız İstanbul Sözleşmesi'ne taraf olduk. Her ne kadar toplumda bu sözleşmeye ilişkin farklı yorumlar çıksa da günümüzde aile içi şiddete uğramış kadını koruyan güçlü bir sözleşme olduğunu inkâr edemeyiz. Kadınlarımızın ölmemesi için, aile içi şiddetin daha fazla kadınlarımızı mağdur etmemesi için, kadına yönelik nefretin, ayrımcılığın, dışlanmanın son bulması için İstanbul Sözleşmesi'nin toplumumuza daha iyi anlatılması gerekliliğine tüm kalbimle inanıyorum.

Ve yine iktidarımızın döneminde çıkan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, cumhuriyetten günümüze kadını ve aileyi merkeze alan, koruyan en kapsamlı kanunumuz olmuştur. ŞÖNİM'ler, Kadın Acil Destek İhbar Sistemi (KADES), elektronik kelepçe gibi birçok uygulama şiddete geçit vermek istemediğimizi gösteren uygulamalardır.

Ancak beni rahatsız eden bir konuya değinmeden geçmek istemiyorum, şöyle ki: Bu kürsüden şiddetle ilgili söz alan muhalefet milletvekillerinin sürekli iktidar sıralarına yönelik sanki yukarıda saydığım düzenlemeler hiç yapılmamış gibi itham edici konuşmalarını ve meseleyi de sadece kendi tekellerinde görmelerini asla kabul etmiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kendimi bildim bileli bu konu üzerinde mücadele eden ben ve benim gibi arkadaşlarım bu konuyu muhalefetin iktidarı eleştirmek adına politik bir araç hâline getirmek istemelerinin farkındayız ve meseleyi araçsallaştırmalarına da asla müsaade etmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, mücadeleye ve bu mücadelede samimiyet aranıyorsa ben de özellikle sizlere sesleniyorum: Her gün burada çıkıp kadına yönelik şiddetten konuşuyorsunuz; madem samimisiniz, çok basit bir şey soruyorum: Neden rızası dışında dağa çıkarılan kız çocuklarının uğradıkları cinsel istismarın, fiziksel, sözel ve psikolojik şiddetin karşısında durmuyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu kürsüden neden bir kelam etmiyorsunuz? Ve yine soruyorum: Biliyorsunuz, dün Öğretmenler Günü'ydü, terör örgütü PKK tarafından şehit edilen kadın öğretmenlerimizin ismini bu kürsüden bir kez dahi olsa ağzınıza almıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Şiddet konusunda samimiyseniz şiddetin her türlüsüne karşı olmanızı beklemek durumundayım. Henüz mesleğinin başında olan Aybuke'nin canını almak, annesinin kalbine kor düşürmek, öğrencilerini ve ailesini tarifsiz acılar içerisinde bırakmak şiddetin en canî yüzü değil midir? Evlatları dağdan gelsin diye aylardır nöbet tutan annelerin yaşadığı acılar, travmalar size göre şiddet değil midir? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte bu yüzden bu kürsüden kadına yönelik şiddeti, cinayeti, taciz ve istismarı sadece kendi çıkarlarımız söz konusu olduğunda konuşmanızı samimi bulmuyor ve hatta ikiyüzlü buluyorum.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sen bulsan ne olur, bulmasan ne olur?

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Velhasıl toplum olarak vicdani ve ahlaki bir adalet anlayışına ve kabulüne ihtiyaç duyduğumuz kadına yönelik şiddetle mücadelede ayrışmadan, samimi bir şekilde bu meseleyi siyasetin üstünde, kadın ve erkek ortak meselemiz olarak ele alabilirsek, işte o zaman şiddetle mücadelede yol alabilir, bizden sonraki kuşaklara şiddetin olmadığı bir toplum bırakabiliriz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, Türkiye Cumhuriyeti'nde yıl başından itibaren 269 tane kadınıımız katledildi.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Tane değil!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Az önce burada, bu kürsüde konuşan AKP mensubu değerli hatip arkadaşımız on sekiz yıldan beri yönettikleri Türkiye'deki kadın cinayetleriyle ilgili gerçekten muhalefete mi ders veriyor yoksa arkadaşlarını uyarması gereken konularda uyarmadığı için ikiyüzlülük mü yapıyor? Bunu kendisinin bilmesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu ülkede 152 kadının ölümü şüpheli. AKP iktidarı on sekiz yıldan beri iktidarda. Bunu söylerken o hatip arkadaşımız, kendi arkadaşlarına dönüp de “Arkadaşlar, ikiyüzlülük etmeyelim. Bu işin suçlusu biziz.” diyemediği için mi muhalefete bir şeyler anlatmaya çalışıyor? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu ülkede yargılanan, kadına şiddet uygulayan 10 kişiden 7'si şiddeti uyguladığı kadının yüzüne bakarak hatta tabiri caizse sırtarak “Bak ben yaptım, yanıma kâr kaldı.” diye elini kolunu sallayarak dışarıda dolaşiyor. Bunu on sekiz yıldan beri halledemeyen iktidarın hatibinin acaba muhalefete akıl vereceğine dönüp de iktidar sahiplerine ve kendisine “Biz çok yanlış yaptık, artık bu işi ehline bırakmamız lazım.” demesi gerekmiyor mu? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

3.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Konuşmamda aslında 60'a göre konuya değineceğim ancak ithamlara karşı birkaç söz söylemek isterim. Doğrusu, hatibin bir cümlesine katılmamak mümkün değil, kadınlar olarak biz, bu günde, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde bütün şiddet yöntemlerine ve şiddet faillerine karşı ortak tutum sergilemeliyiz. Biz her zaman bu çağırışı bu Parlamento da yapıyoruz, erkeklikle mücadelede kadın dayanışmasının çok hayati önemde olduğunu biliyoruz. Ancak üzülerek belirtmeliyim ki bir kadın vekil arkadaşımıza cevap vermek beni rahatsız ediyor ama ikiyüzlülük ithamı da çok derinden üzüyor. Geçen hafta İçişleri Bakanı Süleyman Soylu çok vahim bir açıklama yaptı bana göre. Sanırım vekilimiz de kadın hakları savunucusu. Her hâlde kolları da biliyordur, yargışı da biliyordur, bildiğini varsayıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz, kadın mücadelesi verirken yıllarca şununla uğraştık: Şiddet gören kadın karakola gittiğinde “Barış ya! Ailendir, eşindir, kardeşindir, babandır, ayıptır yapma.” diyorlardı, adliyede de bunu yapıyorlar.

Şimdi, İçişleri Bakanı, en üst düzeyde, çok ağır bir suç olan kadına yönelik şiddet ve cinayetleri “ayıp” olarak nitelendiriyor “Onları öldüreceğinize kendinizi öldürün.” diyor. Aslında Soylu şunu söylüyor; mealen söylüyorum: “Erkekliğe yakışmaz.” diyor, aslında erkekliği temsil ediyor. Bizim tam da mücadele ettiğimiz anlayış budur. Ben iktidar partisi kadın milletvekillerinden şunu bekledim, bekliyorum: Önce kendi İçişleri Bakanlarına cevap versinler. Kadına yönelik şiddet uygulamak ayıp değildir, “ayıp” kavramıyla izah edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Yüzlerce, binlerce kadın, erkek şiddeti sebebiyle şu anda yerin altında ve canice cinayetler işleniyor. Buna ilk başta AKP kadın milletvekillerinin karşı çıkmasını bekliyoruz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – HDP’nin kendi arkadaşınıza yaptığı gibi, tecavüzcü vekile yaptıkları gibi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bizim mücadelemizde “ama” ve “fakat” yoktur, kadına yönelik nerede bir şiddet, istismar, tecavüz varsa hepsinin karşısındayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

4.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hayırlı bir çalışma günü temenni ediyorum.

Şimdi, sayın hatibimizi büyük bir dikkatle dinledim. Tabii, Sare Hanım’la beraber yaptığımız çok çalışma oldu bizim, kadına dönük olarak çok çalışmalar yaptık biz birlikte. Şimdi, burada şunu ifade etmek istiyorum -yani bugün çokça kadın meselesi konuşacağız- arkadaşım şunu söylemek istedi Meral Hanım, Engin Bey, hassaten ifade etmek istiyorum: Şimdi, bizim -özellikle kadın vekillerin- çok büyük bir gayretimiz var, pek çok alışkanlığı da dönüştürmeye çalışıyoruz. Şunu görmemiz lazım, lütfen görün, böyle olduğu takdirde bir fayda hasıl olacak: Bakın, Türkiye’de bir grup erkek bize inanılmaz saldırıyor; bilmem farkında mısınız, bana, arkadaşlarıma inanılmaz hakaret ediyorlar ve siz bunlara bu söylediğiniz sözlerle destek veriyorsunuz. Biz çünkü şunu anlatmaya çalışıyoruz: Bakın, ben bugün gelirken tekrar bir daha...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Dünkü yaptığımız konuşma da buna örnektir. Adalet Bakanlığı nasıl bir yeni yol yani konuştuklarımızdan nasıl yeni yollar buluyor, İçişleri Bakanlığı neler yaptı, Aile Bakanlığı neyi geliştiriyor ve biz nelere destek veriyoruz, bunları anlatmaya çalışırken siz hiç bunlar olmuyormuş gibi, hatta üstüne de abartılı bir dil kullanarak anlatıyorsunuz. Bakın, bir kez daha ifade ediyorum -bilmiyorum bir anlamı var mı ama- tek ortaklaşacağımız konu varsa Mecliste ve Türkiye’de, bu, kadın meselesidir. Ne olur burada...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin hatibiniz bize...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Bizim hatibimiz de size bunu söylüyor zaten. Bakın, diyor ki...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hayır, saldırdı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Bakın, arkadaşım, İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili bizim yediğimiz dayağa şahit olmadınız mı hepiniz? Bakın, biz bunları inanılmaz bir şeyle göğüsleyerek, İstanbul Sözleşmesi'ne, 6284'e, tüm bunlara, nasıl olması gerektiğine dair hep beraber bir tavır ortaya koyuyoruz, anlatıyoruz her bir yerde ama burada yapılan hiçbir şey size yetmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bize değil, kadınlara, kadınlara...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir cümle daha istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Arkadaşım, dinlemenizi rica ediyorum. Dinlemek anlamaya çalışmaktır bana sorarsanız; işitmek değildir, anlamaya çalışmak.

Dün ben Genel Kurulda anlatıyorum, diyorum ki: Efendim, Adalet Bakanlığı açısından UYAP'a veri girmek ne anlama geliyor, İçişleri Bakanlığı için ne anlama geliyor, Aile Bakanlığı için ne anlama geliyor. Bunların teknik farklılıkları var. Bunu en iyi biz hukukçular biliyoruz. Buradan alınıyor laf, bambaşka bir yere gidiyor. Şimdi, zaten bize sıra geldiğinde tekrar bunları konuşacağız. Benim, burada... “Ona söyleyin, buna söyleyin...” Ya, niye böyle yapıyoruz arkadaşlar? Amaç burada nedir? Amaç, bir kadın incinmesin, bir kadın şiddete maruz kalmasın ise hassaten rica ediyorum, birbirimize bugün -ben yapmayacağım- saldırmaktan vazgeçelim, şu ortaklaştığımız şeylerin altını çizelim. Bak, hatalar görülerek bir ton yapılan iyi iş var. Çünkü suçlu hangi delikten geçeceğini öğrenmiş; nasıl hırsız bir daha bir daha yapıyor, öğrenmiş yolları, şiddet uygulayan insanlar da bunun yöntemlerini geliştiriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hukuken de kendisinin hangi kanallardan kurtulabileceğini öğrendiği için her geçen gün yeni, farklı önlemler almak gerekiyor. İşte, bunlar elimizde. Bakın, ben bunları çıkardım, somut; “kınayalım” “yapmayalım” falandan değil, somut neler yapılmış ve neler yapılıyor. İnanın, getirin önerilerinizi, deyin ki: “Şurada bir boşluk var, şurada bir açık var.” ama şunu söylemeyin... Bakın, ne AK PARTİ'nin... Ve şunu görüyorum: Sanki dindar insanlar, sanki AK PARTİ şiddeti destekleyen parti de... Yani olabilir mi? Buna nasıl inanırsınız? Nasıl buna inanırsınız ve bunu nasıl tekrar edersiniz? Buna tahammül edemeyiz biz, olamaz.

O yüzden, güzel arkadaşlarım, hassaten rica ediyorum. Bakın, bugünden bir damla olsun yeni bir şey çıksın; bir damla, bir adım, yeni bir yöntem hukuken ya da psikolojik olarak. Ama şundan artık vazgeçin yani. Ben de bir ton laf söyleyebilirim kendi vekillerinizle ilgili ama bugün yapmayacağım -bak, tehir ediyorum- diyebilirim ama demeyeceğim. O yüzden, lütfen, şu birbirimizi suçlamadan bugünden bir fayda hasıl edelim.

Çok teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerim, zaten biraz sonra Grup Başkan Vekilleri olarak söz vereceğim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bulunan hiç kimsenin kadına şiddeti onaylamasının mümkün olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Özellikle, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bulunan -yüzde 99'dan daha fazla olmak kaydıyla- kimsenin kadına şiddeti onaylaması mümkün değil. Kadınlarımız başlarımızın tacı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Taç değiliz Başkan, taç değiliz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Eşit olmak istiyoruz Başkan, taç olmak istemiyoruz.

BAŞKAN – Dolayısıyla, bugün kadın üzerinden bir polemik yaratmaktansa bu şiddeti nasıl durdurabiliriz diye bir iradenin ön plana çıkmasında yarar görüyorum.

Buyurun Sayın Özkoç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Özlem Zengin'e ifade tarzından dolayı teşekkür ediyorum. Türkiye Cumhuriyeti'nde iktidar partisi vardır, muhalefet partileri vardır. İktidar partisinin görevi icraattır, muhalefetin de görevi icraatta gördükleri eksikleri Genel Kurulda iktidara hatırlatmaktır. Görevimizi yapıyoruz diye eleştirilmek bizi de üzüyor. Biz şunu yapıyoruz: Bakanların hangi çalışmaları yaptığını, iktidarın hangi çalışmaları yaptığını... Hatta ben, bizzat, kendim bu çalışmaları yerinde görmek için arkadaşlarımla beraber çalışma yapılan alanları, bakanlıkları ziyaret ediyorum, müdürlükleri ziyaret ediyorum. Bunları elbette yapacağız ama şunu unutmasınlar: İktidarın bir olgunluk içerisinde muhalefetin eleştirilerini ve söylemlerini kendilerine bir hakaret olarak değil, eksiklikleri konusunda bir uyarı olarak görsünler. Biz birbirimizi döverek Türkiye'yi yönetemeyiz. Bunu, en iyi bilen, Türkiye Cumhuriyeti'nde yüz yıllık siyasi birikimdir. Bu birikimi biz biliyoruz, bu birikimin içinde yaşadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O yüzden söylediğimiz şudur, arkadaşlarımız çıktığı zaman diyorlar ki: “On sekiz yıl az değil, bu on sekiz yılda yapılması gereken şunlardı, bunlar yapılsın.” Başka bir şey yok.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Beştaş, toparlayalım lütfen.

6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kısaca söyleyeceğim, satır satır.

Başkan, ben de asla tartışmak istemiyorum, kadın arkadaşlarla tartışmak hiç istemiyorum, bunu peşinen söylüyorum. Biz burada eleştiriyoruz, öneri sunuyoruz, önerge getiriyoruz, kanun teklifi veriyoruz. Tek bir amacımız var; kadınlar ve erkeklerin anayasal olarak ve yaşamda eşit insanlar olarak bu ülkede yaşaması ve bunu yaparken böyle partimizin çıkarını falan da düşünmüyoruz ha. Yani sırf HDP yararlınsın, şu olsun, öyle bir çıkar güdümüz yok. Bu Mecliste bütün partilerin kadın milletvekillerini en fazla davet eden parti olduğumuzu düşünüyorum. Bu kürsüden ben defalarca

yaptım ve buradaki eleştirilerimize de bir anlayış bekliyoruz, beraber düzeltilim diyoruz. Yani bu düzeltme gayemizi böyle... Aslında, Sayın Zengin "Çatışmayacağım." dedi ama çok ağır laflar söyledi, onlara hiç girmeyeceğim ama son olarak şunu söyleyeyim: "Dindar insanlar suça meyilli" gibi bir ifade katiyen bize ait değil, katiyen reddediyorum ve kendilerine yönelik böyle bir saldırı da varsa bunun karşısında her zaman olduk, bundan sonra da olmaya devam edeceğiz. Bizim için kadın kimliği yeterlidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, biraz evvel buraya Aysu Bankoğlu Hanım geldi. Kendileri bugün "Kadına şiddet münasebetiyle bütün hanım milletvekillerimize tek tek söz verme imkânı var mı?" diye ricada bulundular.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Kadın", Başkan "Kadın."

BAŞKAN – Çok güzel bir talep fakat buna imkânımız yok süre açısından -Özlem Hanım da söyledi- o bakımdan her siyasi partimizden 1 kişiye yerinden söz vereceğim.

Sayın Yavuz...

7.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Öncelikle şunu belirtmeliyim ki Aybüke Öğretmeni yaşamdan koparan, 13-14 yaşındaki kız çocuklarını zorla alıp dağa kaçırarak, PKK terör örgütüne sırtını dayayanların...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi bu ne yani?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – ...terör örgütlerinin sözcülüğünü yapanların ve onlarla yol yürüyenlerin, Diyarbakır Annelerine hakaret edenlerin, kadına dair tek bir söz söylemeye hakları yoktur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özlem Hanım, neredesiniz?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne bu? Ne bu?

BAŞKAN – Ya, buna gerek yok.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Kadına, çocuğa, erkeğe, tüm yaratılmışlara merhamet, insan olmanın gereğidir; kadına merhamet, erkeğe merhamet insan olmanın gereğidir, bizim medeniyetimizde merhamet vardır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özlem Hanım, bu ne?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu nedir?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si'nden bin dört yüz yıl evvel kadın-erkek ayrımı yapmadan "... (x) "Ey insanlar!" diye seslenen, kadın ve erkeklerin birbirleri üzerinde hakları olduğunu belirten Veda Hutbesi var.

BAŞKAN – Sayın Emecan...

8.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Kadına karşı şiddetin...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Fikriniz, zikriniz ayrı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani Grup Başkan Vekiliniz bir açıklama yapıyor, siz arkasından saldırıyorsunuz.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – PKK terör örgütü...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz kadına şiddet uyguluyorsunuz ama.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Ne alakası var?

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Emecan.

Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Kadına karşı şiddetin önlenmesi ve İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması için yetkilileri göreve davet ediyorum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – “Cumartesi Anneleri...” Diyarbakır Anneleri yok mu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Belma Hanım, siz yapmayın ya, siz yapmayın yani.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Risk altındakileri koruyun, özellikle can güvenliği riski olan kadınları acil durum engelleme, sınırlama ve koruma kararlarıyla koruyun; kadın cinayetlerini önlemek için risk değerlendirme ve yönetim birimleri kurun; STK'leri destekleyin, başta kadın örgütleri olmak üzere sivil toplum kuruluşlarının ve toplumun kadına yönelik şiddetle ve ev içi şiddetle mücadeledeki rolünü tanıyın, yeterli mali kaynak ve insan kaynağı tahsis ederek bu kuruluşlarla etkin iş birliği kurun. Kadınlar için canla başla çalışan STK'lerle omuz omuza mücadele vermek şiddet gören kadınlara yönelik atılabilecek en önemli adımlardan biridir.

BAŞKAN – Sayın Taşdemir...

9.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Bu vesileyle, kadın özgürlük çizgisini büyüyen, eşit yaşamı savunan, otoriterliğe karşı demokrasi mücadelesi veren ve bugün cezaevlerinde rehin tutulan kadınları saygıyla bir kez daha selamlıyorum.

Değerli Başkan, birçok ilde kadınlar kadına yönelik şiddete karşı bugün alanlara çıktı ama maalesef bir kez daha engellendiler. Şiddeti protesto etmek yasaklanıyor, kadınların şiddete rıza göstermesi isteniyor. Bizler, erkek ve devlet şiddetine karşı her yerde mücadele etmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

10.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Her yıl 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü olarak anılıyor. Kadına yönelik şiddet olaylarında faillerin yüzde 95'inin eş ya da akraba olduğu görülmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede hissedilen bireysel sorumluluk aynı zamanda toplum bilincinin artırılması yönünde atılacak adımları da oluşturacaktır. Ne yazık ki sadece yasal düzenlemelerle sorunun yok edilemeyeceği aşikârdır. Gerçek başarı bu suça iten sosyolojik ve psikolojik sorunların çözümlenmesinden geçmektedir. Gerekçesi ne olursa olsun bir kadının şiddet yüzünden hayatını kaybetmesi onarılamaz bir toplum sorunudur.

Bu duyguyla, şiddete maruz kalarak aramızdan ayrılan kadınlarımızı rahmetle anıyor ve kadına şiddeti kınıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sunat...

11.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, evet bugün Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Aslında üç yüz altmış beş gün bu mücadeleyi ama sadece kadınların değil, tüm erkek milletvekillerimizin de bugün burada bu konuya ne kadar önem verdiklerini anlatması gereken bir gün. Böyle sayılarla, 2020'de 269 can gitmiş, 2019'da 474 kadınıımız hunharca katledilmiş. Kadının en temel hakkı olan yaşam hakkı elinden alınmış olmasına rağmen bu katliamlara sayı olarak bakamayız. O yüzden, 6284 sayılı Kanun uygulanamıyor, neden? Ya zihniyet meselesinden ya da uzmanlaşmamış, eğitilmemiş ilgili kişilerce maalesef yerine getirilmiyor.

“İstanbul Sözleşmesi yaşatır.” dedik kadınlar olarak ama buna toplumun tüm kesimleri sahip çıkmadı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Barut...

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde şiddete, tacize, tecavüze, ayrımcılığa, eşitsizliğe, cinayetlere ve katliamlara karşı sesimizi yine yükseltiyoruz.

Dünya Ekonomik Forumu'nun kadınların ekonomiye katılımı, fırsat eşitliği, eğitim imkânlarından yararlanma ve siyasi katılım oranlarını dikkate alarak oluşturduğu 2020 Cinsiyet Eşitliği Raporu'nda Türkiye 153 ülke arasında 130'uncu sırada bulunuyor.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre 2018 yılında 440, 2019 yılında 474 kadın erkekler tarafından katledildi. Bu yılın ilk on ayında ise 453 kadın daha öldürüldü.

İstanbul Sözleşmesi 2014 yılında yürürlüğe girdi ama buna bile tahammül gösterilmiyor. Sözleşmenin gereği olarak kadına yönelik şiddetin önlenmesi, mağdurların korunması, suçluların cezalandırılması ve şiddetle mücadelenin bütüncül politikalarla desteklenmesini istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

13.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Covid-19'la mücadelenin ekonomi öncelikli değil insan öncelikli olmasının zorunlu olduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Değerli arkadaşlar, Covid-19'dan, dün, 24 Kasım itibarıyla İstanbul'da 211, İzmir'de 73, Ankara'da 31 olmak üzere sadece 3 ilimizde vefat sayısı 300'ü geçmiş, 315 olmuştur.

Berat Albayrak istifa etti, dolar kendiliğinden düştü; Sağlık Bakanı da istifa etsin, vakalar düşecektir çünkü yalan yanlış bilgilerle milleti rehavete sevk ediyor. Doktorlar ölüm bildirimi yaparken, testi pozitif değilse bulaşıcı hastalık girilemiyor, sistem müsaade etmiyor. Bu yüzden, belediyelere gelen bütün bulaşıcı hastalık ölümlerinin Covid-19 olduğu kesindir.

Aşçı çözüm değil, etkisi kısa sürecek. Gece sokağa çıkma yasağı da bir şey yapmış gözükmek için; insanlar gündüz sokakta, gece değil ki. Hele bir de pazar günü sabah onda bitiyor yasak, pazartesi sabah beşte; neden? Coronavirus erken kalkıp işe mi gidecek? Ekonomik öncelikli hastalıkla mücadele

olmaz, insan öncelikli olmak zorunda. Yirmi günlük tam kapatma giden canları kurtarmak için acil zaruri. Önlem alınmadığı için ölen her yurttaşın sorumlusu bu Hükümettir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

14.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, doğumunun 103'üncü yılında Alparslan Türkeş'i rahmetle yâd ettiklerine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Cenab-ı Allah'ın bir lütfü olan dünya Türklüğünün medarıftıhı, Türk siyasetinin Kutup Yıldızı, Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş Beyefendi'yi doğumunun 103'üncü yılında rahmetle, minnetle, saygıyla, sevgiyle yâd ediyoruz.

Ülkücülerini Türk Bayrağı olarak niteleyen; fikir, iman, ülkü aşkıyla bozgunculuğa, tembelliğe, ahlaksızlığa, cehalete, yalancılığa karşı Türklük gurur ve şuuruna, İslam ahlak ve faziletine davet eden; Doğu'dan Batı'ya büyük bir coğrafyada gönüllerde ve dualarda yer edinen, “Ölürse ten ölür, canlar ölesi değil.” diyerek yüreğimizde her dem yeniden yeşeren; Türk milletini Kızılelma yolunda, Turan ülküsünde birleştiren Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkü Ocakları gibi asırlık kurumları hediye eden Başbuğ'umuzun yüreklerde tutuşturduğu ülkü ve fikir meşalesi liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in öncülüğünde ebediyen yanacak, güçlü bir şekilde ayakta olup yolunuzu aydınlatacaktır. Yolun yolunuz, davan davamız, emanetlerin namusumuzdur. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yılmaz...

15.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, halk sağlığını yakından ilgilendiren ve kronik hastalıkların öncüsü olan obezitenin toplumu tehdit ettiğine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜİK verilerine göre son üç yılda obezite oranı yüzde 19,6'dan yüzde 21,1'e çıkmıştır. Halk sağlığını yakından ilgilendiren ve kronik hastalıkların öncüsü olan bu durum tüm toplumu tehdit etmektedir. Obezitenin sebeplerinin başında düzensiz beslenme ve hareketsizlik gelmektedir. Obezite hastalığı kalp, damar ve diyabet başta olmak üzere kronik hastalıkların birinci sebebidir ve üzerinde önemle durulmalıdır. Başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere ilgili bakanlıklar tarafından acil eylem planları oluşturulmalı ve hızla artan obeziteye karşı tedbirler alınmalıdır. Özellikle çocukların ve gençlerin tükettiği popüler gıdaların güvenilirliği incelenmeli, sağlıksız gıdalara karşı uygun tedbirler alınmalıdır. Ayrıca, çocukların ve gençlerin bireysel ve toplu spor yapmaları teşvik edilerek halka açık spor tesislerinin sayıları ve spor eğitmenlerinin sayıları artırılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

16.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'dür. Kadına yönelik şiddet insan hakları ihlalidir. Şiddeti önlemek, mağduru korumak, faili kovuşturmak, kurumlar arası destek oluşturmak devletin yükümlülüğündedir, sorumluluğundadır. Kadınlara yönelik şiddet olaylarında iktidar sorumludur. Kadına şiddet insanlığa ihanettir. Mevcut olan yasalarla kadına şiddet uygulayanların gözünün yaşına bakılmamalıdır. “Şiddete hayır! Şiddete hayır! Şiddete hayır! Şiddete hayır! Şiddete hayır! Şiddete hayır! Şiddete hayır! Şiddete hayır!” diyorum.

BAŞKAN – Sayın Özçelik...

17.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, 22 Kasım Türk Diş Hekimliği Günü'nü ve Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'nı kutladığına ilişkin açıklaması

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

22 Kasım Diş Hekimliği Günü, 22 Kasımına içine alan hafta ise Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası olarak kutlanmaktadır. Ağız ve diş sağlığı sağlık hizmetlerinin vazgeçilmez bir bileşenidir. Diş hekimlerimiz ile ağız ve diş sağlığı çalışanlarımız Covid-19 pandemi sürecinde gerek başarılı filyasyon çalışmaları yürüterek gerekse sağlık kuruluşlarımızda hasta tedavilerini gerçekleştirerek fedakârca hizmet vermeyi sürdürmektedir. Ağız ve diş sağlığı bireyin vücut sağlığını doğrudan etkilemektedir. Ağız ve diş sağlığı korunmadığında birçok hastalığı beraberinde getirmektedir. Salgın döneminde risk alma pahasına hastalarıyla yakından ilgilenen, sorumluluk bilincinde özveri ve titizlikle çalışan tüm diş hekimlerimize, ağız ve diş sağlığı çalışanlarına şükran borçluyuz. Diş sağlığı gibi insanı ve kutsal bir görevi yerine getiren tüm meslektaşlarımızın 22 Kasım Diş Hekimleri Günü'nü ve değerli ağız ve diş sağlığı çalışanlarımızın Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası'nı en içten dileklerle kutlar, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

18.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Alparslan Türkeş'in 103'üncü doğum gününü kutladığına ve rahmetle andığına ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ülkücüler, insanlık âlemi içinde ne uşak olmayı ne de başkalarını uşak olarak kullanmayı kabul etmeyen şerefli ve kutsal bir bayrağın taşıyıcısıdır. Bıraktığın mirası nesiller boyu devam ettirecek, evlatların asla seni unutmayacak, ülkücü hareket gelenekten geleceğe, lider teşkilat esaslı azimle yoluna devam edecektir.

Ruhun şad olsun, mekânın cennet, doğum günün kutlu olsun Başbuğ'um. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

19.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Kadınlara yönelik şiddetin önlenmesine dair İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması için eğitim, öğretim ve farkındalık artırma faaliyetleriyle kadınların güçlenmesini sağlayarak erkekleri ve erkek çocuklarını sürece dâhil ederek cinsiyetçi rolleri, kalıplaşmış tutum ve davranışları değiştirmek üzere eğitim kurumları, medya ve özel sektörle yeni ortaklıklar oluşturarak ve uygun diğer tüm yolları kullanarak şiddeti önlemeyi hedefleyin. Şiddet verilerini toplayın, araştırmaları destekleyin. Ev içi şiddet ve kadına karşı şiddetle ilgili bilgileri geliştirin, güncel verileri kamuoyuyla paylaşın.

Değerli milletvekilleri, önleyici ve engelleyici, yasal ve uluslararası sorumluklarımızı tartışmaya açmayı bir kenara bırakıp kadına yönelik şiddetin içselleştirilmesi için güçlü, yasal ve kurumsal reform sürecine geçmeliyiz. İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa'yı etkin bir biçimde uygulamalıyız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

20.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep ili Karkamış ilçesinde yaşayan vatandaşların sorunlarının yerinde çözülmesi için ilgili bakanlıkları göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarihin derinliklerinde yer almış, uygarlıklara savaşlara ve saldırılara sahne olmuş, izleriyle tarihe ışık tutmuş eski Karkamış'ın mirasına sahip günümüzdeki Karkamış, Gaziantep'in en eski yerleşim yerlerinden biridir. Belde iken 1990 yılında Nizip ilçesinden koparılarak ilçe yapılmış ancak bu süre içinde gerekli gelişimi sağlayamamış, sanayisi olmayan tüm geliri tarıma dayalı bir ilçemizdir. Gümrük kapısı olmasına rağmen, ticari bir katkı olmamaktadır. Karkamış ilçesinin adliyesi, ilçe seçim kurulu, askerlik şubesi Nizip'te. Tapu müdürlüğü var, kadastro Nizip'te. Nüfus müdürlüğü var ama ehliyet yenileme ve pasaport işlemi Nizip'te. Sulama birliği Nizip'te.

Yeni 25 yataklı bir hastane açıldı ama tahliller yapılamıyor, uzman hekim yokluğundan hasta kabul edilemiyor. Karkamışlıların sorunlarının yerinde çözülmesi konusunda ilgili bakanlıkları göreve davet ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

21.- *Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, doğumunun 103'üncü yılında Alparslan Türkeş'i rahmetle yâd ettiklerine ilişkin açıklaması*

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün cennetmekân Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in doğumunun 103'üncü yılı. Benim de memleketim Kayseri Pınarbaşı ilçesine kayıtlı olan, hemşehrisi olmaktan onur ve gurur duyduğumuz Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş bütün hayatını yüce Türk milletine ve ülkü uğruna adayan büyük bir devlet ve siyaset adamıydı. Türk milliyetçiliği fikrini milyonlara benimseten Başbuğ Alparslan Türkeş'in siyaset tarihimizdeki yeri ve öneminin yanında Türk dünyası ve Türk birliği düşüncesinde de bir yolbaşı olarak yeri çok büyüktür.

Bu vesileyle, Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'i doğumunun 103'üncü yılında rahmet, minnet, özlem ve dualarla anıyorum. Sevenlerin gönlünde sevilenler ölümsüzdür diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

22.- *İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, vefat eden Tüm Tokatlılar Derneği Başkanı Hasan Bayrak'ın anısı önünde saygıyla eğildiğine ilişkin açıklaması*

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, dün akşam Tüm Tokatlılar Derneği Başkanı 1971 doğumlu Hasan Bayrak canımızın yaşamını yitirdiğini öğrendik. Bir süre önce geçirdiği kalp rahatsızlığı nedeniyle hastaneye kaldırılan Hasan Bayrak ameliyat edilmesinin ardından yoğun bakım servisine kaldırılmış ve burada Covid-19 salgınına yakalanmıştır. Daha sonra başka bir hastaneye sevk edilerek tedavi altına alınan Bayrak kurtarılamayarak Hakk'a yürümüştür. Hasan Bayrak bugün Sarıgazi Cemevi'nde Hakk'a uğurlanacak ve Yenidoğan Mezarlığı'nda toprağa sığınacak.

Değerli arkadaşımız, yoldaşımız, canımız, demokrasi ve emek mücadelesinin neferi, Tüm Tokatlılar Derneği Başkanı Hasan Bayrak'ın devri daim olsun, anısı önünde saygıyla eğiliyorum, tüm sevenlerine ve ailesine başsağlığı diliyorum.

Yakın zamanda kaybettiğimiz Ali Gökçe ve Enver Can'dan sonra Hasan Bayrak'ı kaybetmiş olmak bizim için oldukça ağır olmuştur. Tokat'ın aydınlık yüzlerini saygı ve minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdan Kılıç...

23.- *İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması*

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kadına karşı şiddetin önlenmesi ve İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması için ayrımcılık ve şiddeti kinayın, suç olduğunu açıklayın. Kadına karşı şiddetin insan hakları ihlali olduğunu, ekonomik, politik, toplumsal tüm alanlarda kadınlar ve erkekler arasında yüzyıllardır süren eşitsiz güç ilişkilerinden kaynaklandığını, sistematik olduğunda işkence ve insanlığa karşı suç oluşturduğunu kabul edin. Kadına karşı şiddet olgularıyla ilgili olarak, yeterli sayıda ve ağırlıkla kadın olmak üzere meslek içi eğitimden geçirilmiş kolluk ve yargı üyesi görevlendirilmesini sağlayın; sistemin performansını artırın ve denetleyin; kültür, gelenek, din ve sözde namusun şiddet eylemlerine bahane olarak ileri sürülemeyeceğini, cinsiyetinden dolayı kimseye ayrımcılık yapılamayacağını rehber ilke olarak almalarını sağlayın.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Başkan.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. İçişleri Bakanı Soylu yazılı soruma verdiği yanıtta, 2017 yılında 133.809 kadının, 2018 yılı ilk yedi ayında 96.417 kadının şiddete maruz kaldığını, aynı yıllarda 393 kadının yaşamını kaybettiğini açıklamıştı. Sonraki süreçle ilgili sorularımıza Bakandan rakamsal veri bildirilemez oldu. 2020 yılı farklı platform verilerine göre, 269 kadın öldürüldü, 152 kadın şüpheli ölü bulundu. Ne acı ki kadına şiddet devam ediyor. Kadına şiddete karşı en önemli mücadele gücü, eğitim, yasalarla uygulanması gereken düzenlemelerin yapılmasıdır. Kadına şiddet insanlık suçudur. Evde, fabrikada, tarlada, iş yerinde, toplumsal yaşamda kadına karşı ayrımcılık ekonomik toplumsal gelişimi de engellemektedir. Dünya Ekonomik Forumu Cinsiyet Eşitliği Raporu'nda ülkemizin 153 ülke arasında 130'uncu sırada olması düşündürücüdür. Kadına şiddete karşı mücadele yükseltilmeli, kadın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

25.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. AK PARTİ kadroları olarak bir kez daha doğru olanı, bir kez daha adaletli olanı, bir kez daha vicdanlı olanı haykırıyoruz. Bugün, yılın sadece bir gününe hapsedilmiş, kalan üç yüz altmış dört günde unutulmuş bir gün değildir. “Şiddet bizim turuncu çizgimizdir.” demiştik. O çizgiyi aşanlarla çetin mücadelelerimiz dün olduğu gibi bugün de yarın da sürecektir. Biz hiçbir zaman bahanelerin arkasına saklanmadık, imkânsızlıkların partisi olmadık. Bugün bir kez daha tüm popülist yaklaşımları elimizin tersiyle iterek şiddetle mücadelede yolumuza kararlılıkla devam ettiğimizi gur sesimizle haykırıyoruz.

Bir anne için en önemli şiddet evladının koparılmasıdır. Dört yüz elli gündür evlat nöbeti bekleyen Diyarbakır Annelerimizi ve teröre karşı çıkan Şırnaklı annelerimizi de buradan selamlıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın söylemiş olduğu “Kadına karşı ayrımcılık ırkçılıktan beterdir.” sözünü şiar edinerek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

26.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, şiddet, taciz, tecavüz ve cinayetlerin son bulması için kapsamlı ve eş güdümlü politikalar üretilmesinin zorunlu olduğuna ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekim ayında 4'ü ilim Adana'da olmak üzere erkekler tarafından 21 kadın öldürüldü. Haftada 3.867 kadın şiddete maruz kalıyor. Takipsizlik oranı yedi yılda yüzde 82'ye ulaştı, şiddet faili erkeklerin yüzde 73'ü serbest bırakıldı. Şiddet, taciz, tecavüz ve cinayetlerin son bulması için kapsamlı ve eş güdümlü politikalar tasarlanmak zorundadır. Mağdurlar ve failer ile düzenli irtibat hâlinde olan eğitim, sağlık, hukuk, sosyal hizmetler gibi alanlarda çalışan tüm profesyonellerin şiddete uğrayanları daha iyi korumak, yeniden şiddete maruz kalmalarını önlemek ve kadına karşı şiddet eylemlerinde cezasızlığı sona erdirmek için birbirleriyle eş güdümlü içinde çalışmalarını sağlamak üzere kapsamlı politikalar oluşturulmalıdır. Meslek ve hizmet içi eğitimlerinin düzenlenmesi, çalışma kılavuzlarının oluşturulması gibi örneklerle bu politikalar hayata geçirilmelidir. Mülteci statüsü belirlenirken toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin bir işkence, eziyet olduğunu dikkate alın, geri göndermeme ilkesine saygı gösterin.

Teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, hazırlıklı bir dakikalık konuşmanın on dakikalık konuşmadan daha güçlü mesajlara dönüştüğüne ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birer dakika söz verdiğim arkadaşlar düşüncelerini ifade ediyorlar. Özellikle Grup Başkan Vekillerimiz de burada. Konuşmacı on dakikalık süreyi tamamladıktan sonra biraz da süre uzatımı istiyor ama hazırlıklı bir dakika, on dakikalık konuşmadan çok daha güçlü mesajlara dönüşüyor. Bunu sizinle paylaşmak istedim değerli milletvekilleri.

Feyzi Bey buraya geldi, buyurun Feyzi Bey.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Bingöl Milletvekili Feyzi Berdibek'in, 19'uncu Birleşimde Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FEYZİ BERDİBEK (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün burada bir muhalefet partisi milletvekilinin seçim bölgem olan Bingöl'le ilgili söylemiş olduğu bazı sözler hakikaten de bizi incitmiştir.

Alevi canların yaşadığı bölge noktasında hizmetin gitmediğini söylemişlerdir ancak bizim yapmış olduğumuz araştırmada... O bölgedeki canlarla ilgili diyalogumuz takdire şayandır, bunu da herkes biliyor. Yıllardan beridir o kardeşlik duygularımızın pekiştiği bir ortamda, birlik, beraberlik ve hoşgörünün yaşandığı ortamda 1 milletvekilimizin kalkıp da mezhepçi bir yaklaşım göstermesi bizi son derece üzmüştür. Bahsettiği köyler aslında Muş güzergâhında değil, Adaklı civarında olan köylerimizdir. Bu köylerimiz Alevi vatandaşlarımızın yoğun olduğu bir bölgedir. 16 kilometresi asfalt, 17 kilometresi stabilize olmak üzere... 17 kilometresine de önümüzdeki yıl 4 milyon TL noktasında bir yatırım yapılacak ve 16 kilometresini yeniden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 103'üncü doğum gününde Alparslan Türkeş'i rahmetle andığına, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, İstanbul Sözleşmesi'nin şiddetin nasıl durdurulacağına dair en önemli rehber olduğuna, Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu sözleşmeye göre kadın cinayeti verilerinin derlenmesinin ve nedenlerinin açığa çıkarılmasının da devletin görevi olduğuna ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün 25 Kasım, Başbuğ Alparslan Türkeş'in doğum günü. Yaşasaydı, 103 yaşında olacaktı. Bizlerin hayatında müstesna bir yeri ve izi olan merhum Başbuğ'umuzu şükran, rahmet ve minnetle anıyorum. O, Türk dünyasının bilge lideri ve tarihe damga vurmuş büyük bir devlet ve siyaset adamıydı. O, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğine “Güneyimizdeki sivil direnişi kıramadık.” dedirten büyük bir stratejistti. O, kendisini yargılayan mahkemeyi, kendisinin yetiştirdiği neslin dirayetiyle, huzurunda esas duruşta beklemeye mecbur eden çok büyük bir teşkilatçıydı. O, özel hayatında alabildiğine hoşgörülü; millet, devlet ve memleket meselelerinde ise son derece katı ve prensipli bir aile babasıydı. 1944 yılından başlayarak ebediyete irtihal edinceye kadar defalarca adalet huzuruna çıkarıldı ve tarih sahnesine sanık olarak şerh edilmesi, dönemin ve düzenin şartları icabı, dönemin muktedirleri tarafından da arzu edildi. Oysa o, tarihe sanık olarak değil, tanık olarak geçmeyi becerebilen müstesna bir devlet ve siyaset adamı olarak hafızalarımıza kazandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Manevi huzurunda tazimle eğiliyorum; rahmet, minnet, şükran duygularıyla anıyorum. Ruhu şad, mekânı cennet olsun, hakkını da bizlere helal eylesin.

Bugün Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Türkiye'nin en önemli toplumsal sorunlarından biri olan kadına şiddet maalesef her geçen gün artmaya devam etmektedir. Alınmayan tedbirler, yetersiz kalan ve caydırıcılığı olmayan cezalar, kadına şiddet vakalarını da artırmaktadır. Şiddetin nasıl duracağını bütün yönleriyle somut kurum ve yetkililere, somut görevler vererek gösteren İstanbul Sözleşmesi bu konuda dünyadaki en önemli rehberdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türkiye, bu sözleşmeye ilk imza atan ülkedir. Sözleşmenin asıl anlamı, kadınların hayatının kurtulmasıdır ve her yönüyle sahip çıkılması icap eden bir sözleşme olarak da karşımızda durmaktadır. Birçok kadının hayatta kalmasını temin edebilecek düzenlemeleri içermesi bakımından da fevkalade önemlidir fakat, maalesef ve maatteessüf İstanbul Sözleşmesi gerektiği gibi uygulanmamaktadır. Kadın cinayetlerinin önlenmesi ve faillerinin cezalandırılması için ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'ne göre, kadın cinayeti verilerinin derlenmesinin ve nedenlerinin açığa çıkarılmasının da devletin bir görevi olarak akıldan uzak tutulmaması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İYİ PARTİ olarak inandığımız değer şudur ki: Ey kahraman Türk kadını, sen yerde sürünmeye değil, omuzlar üzerinde göklere yükselmeye layıksın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülül.

29.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Alparslan Türkeş'i 103'üncü doğum gününde rahmetle andıklarına, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, Azerbaycan'ın zaferinden sonra varılan anlaşma çerçevesinde Ağdam'dan sonra Kelbecer'de de ay yıldızlı bayrak ve Azerbaycan Bayrağı'nın dalgalandığına, Kafkaslarda yeni bir dönem başladığına, kazanmış olduğu zaferden dolayı Azerbaycan'ı bir defa daha tebrik ettiğine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Kasım Başbuğumuz Alparslan Türkeş Bey'in doğum günüdür. “Bugün, yer yüzünde ve milletlerarasında, adına sessiz savaş diyebileceğimiz kültür savaşı, bütün şiddetiyle devam etmektedir. Milletler, kültür savaşında başka milletlerin dilini, dinini, örf ve geleneklerini, millî ve manevî değerlerini yıkmayı ve kendi kültürlerini yerleştirmeyi hedef alırlar. Onun için kültür savaşı, alfabeyi ezberleme ve ezberletme davası değil, nesillerin zihnini, gönünü ve bedenini yetiştirme ve geliştirme davasıdır.” sözleriyle davamızın ne olduğunu öz ve veciz bir şekilde ifade etmekle kalmayıp hayatıyla ve çektiği çilelerle buna rehber ve örnek olan ülkücü hareketin ve Milliyetçi Hareket Partisinin banisi Başbuğumuz Alparslan Türkeş'i doğmuş olduğu günde bir defa daha rahmet, minnet ve ihtiramla anıyoruz. Milliyetçi Hareket, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin liderliğinde emin adımlarla yılmadan, yıkılmadan büyük bir kararlılıkla ülkü yolunda yürümeye devam edecektir.

Sayın Başkan, bugün 25 Kasım Kadına Şiddetle Mücadele Günü. Şu ana kadar bu meseleyle ilgili olarak çok farklı fakat aynı istikamette görüşlerin ifade edildiğine şahit olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak aile ve kadın, bizler açısından da son derece önemli ve dokunulmaz. Ona karşı yapılan saldırıları da, şiddeti de hiçbir şekilde kabul etmemiz mümkün değildir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak kadına karşı şiddetle ilgili, bugüne kadar yapılan bütün yasal düzenlemelerde müspet katkımızı sunmuş bulunuyoruz. Bundan sonra da atılacak doğru adımların her zaman takipçisi ve destekçisi olacağımızı ifade ediyor, bu gün vesilesiyle kadına şiddetin son bulmasını bir defa daha temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, Azerbaycan ordusunun haklı mücadelesi sonucundan alınan mutlak zafer sonrası varılan anlaşma neticesinde Ağdam'dan sonra dün akşam saatlerinde Kelbecer'e de girilmiştir. Kelbecer, yirmi yedi yıl sonra gerçek sahipleriyle buluşmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum.

Ay yıldızlı bayrağımız Azerbaycan Bayrağı'yla birlikte artık Kelbecer'de dalgalanmaktadır.

Kafkaslarda yeni bir dönemin başladığına şahit olmaktadır. Devletimiz bu yeni dönemde Güney Kafkasya'nın şekillenmesinde önemli bir rol oynayacaktır. Buradan Azerbaycanlı kardeşlerimizi almış oldukları bu zaferden dolayı bir defa daha tebrik ediyor, hayırlı olmasını niyaz ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

30.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, ülkede kadına karşı şiddetin kadın kırımına düzeyine geldiğine, İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılması değil gereğinin yapılması gerektiğine, kadınların her politika yapım aşamasına katılımını sağlayan eş başkanlık sistemine savaş açıldığına, Siirt ilinde Zorava Çayı üzerinde yapılan ve hakkında 2 kez yürütmeyi durdurma kararı verilen HES projesinin bir kez daha gözden geçirilmesinin hayati önemde olduğuna ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Doğrusu Mecliste kadına yönelik şiddetle mücadele yöntemleri ve süreci konusunda ortaklaşmak, bu mücadele konusunda aynı ilkeler etrafında birleşmeyi önemsiyoruz. Özellikle, kadın vekillerin bu konuda ortak tutum alması, erkeklige karşıda, genel olarak dünyada da parlamentoların eril yaklaşımına karşı ciddi bir kazanım olacağı kanaatimizi yinelemek istiyoruz. Ama bugün dünyaya baktığımızda, baskıcı iktidarların tamamında, yüz yıla yakındır kadınların uzun soluklu mücadelesi sonucunda elde ettikleri haklara karşı büyük bir saldırı var. Şiddetle mücadelede etkili olan yasalara, kürtaj hakkına, nafaka hakkına, kadınların özgürlükçü mekanizmalarına da saldırı olduğunu görüyoruz. Türkiye’de de kadına yönelik şiddet maalesef âdeta bir kadın kırımına düzeyine gelmiştir. Rakamlar korkunç boyutlarda, açık seçik işlenen bu cinayetlerin dışında kadınların şüpheli bir şekilde ölüme sürüklenmesi ve intihar etmesi de gittikçe artıyor. Hâl böyleyken burada da maalesef “Rakamlar abartılıyor.” sözleri kullanılıyor ama biz, asla rakamları abartmak değil, tam tersine, keşke küçülse de bunları büyük bir memnuniyetle burada ifade etsek ama rakamlar bize gösteriyor ki bu ülkede kadınlara karşı âdeta ismi konulmamış bir savaş var. Hâl böyleyken iktidardaki parti –kadınları kastetmiyorum, genel olarak- ne yapıyor? Bu cinayetlerin kaydını tutan kadın kurumlarını ve bunları mücadele gerekçesi yapan kadınları hedef almaya devam ediyor. Mesela sözleşmelere saldırıyor -İstanbul Sözleşmesi- umarız bir daha bu gündeme gelmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Uzunca bir süredir İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılması gerektiği yönünde ciddi bir saldırı var. Bizim her zaman uyarımız şuydu: İstanbul Sözleşmesi'nin gereği yapılsın, yoksa saldırı değil. Bu bir lütuf da değil, ayrıca iktidarın görevi.

Kadına yönelik şiddetle mücadele eden merkezler kapatılıyor. DBP, HDP belediyeleri bünyesinde kurulan, erkek şiddetiyle mücadele eden kadın kurumları maalesef kayyumlar tarafından kapatılmaya devam ediyor. Kadın sığınmaevleri kapatılıyor. Mesela Diyarbakır’da Rosa Kadın Derneği, iktidarın sistematik hedefi konumunda, her gün gözaltılar oluyor. İşte biz bu nedenle, kadınların siyasete katılımının da kadınların genel olarak karar mekanizmalarında yer almasının da kadın hakları mücadelesinde çok hayati bir yere sahip olduğunu tekrar etmek istiyoruz.

Burada eş başkanlık meselesine gelmek istiyoruz. Maalesef, AKP ve MHP iktidarı, kadınların politika yapım aşamalarının her aşamasına katılımını sağlayan eş başkanlık sistemine de bir savaş açmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bugün herhâlde kadınların ayrıcalığı vardır değil mi Başkan?
BAŞKAN – Hayhay.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hâlbuki, eş başkanlık sistemi, bir kadın özgürlük sistemidir ve suç değildir, suç olarak kabul edilemez. Kadın katilleri korunmasın, cezasızlığa son verilsin. Kadına yönelik şiddeti önlemede hep birlikte olalım.

Sayın Başkan, vekili olduğum ilde, Siirt'te Zorava Çayı'nda bir HES yapılıyor ve hakikaten -ben geçen hafta köyleri dolaştım- yaşam alanları yok ediliyor ve doğa katliamı devam ediyor. Bir tanesini örnek vereceğim: Eruh ilçesine bağlı Şavura köyünde Zorava Çayı'nda bir HES Projesi yapılmıştı. Şimdi yenisi yapılıyor 7-8 kilometre yakınında. Dünya harikası bir doğası var, orada insanlar ev yapmışlar, yaşam alanları kurmuşlar. Davalar açmışlar bu HES projesi iptal edilsin diye. Önce yürütmeyi durdurma kararı verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş, toparlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Toparlayacağım Başkan.

ÇED raporunun usulüne uygun olmadığı söylendi ama sonra davanın da tekrar farklı bir yöne kaydığını öğrendik köylülere. Hem tarih yok ediliyor hem doğa yok ediliyor ve bu yok etmenin nasıl vahim olduğunu Botan Çayı'ndan ve Hasankeyf'ten gayet iyi biliyoruz. Bu nedenle 2 kere yürütmeyi durdurma kararı verilen bu HES Projesi'nin bir kez daha gözden geçirilmesini özellikle iktidar sözcülerine atfen söylüyorum ve bunun hayati bir önemde olduğunu ifade etmek istiyorum.

Sanırım süremi aştım. Bir mesele daha var, onu aralarda ifade ederim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Özkoç...

31.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü'ne, kadına şiddet sorununun çözümü için İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkılması gerektiğine, Türkiye'nin OECD ve AB ülkeleri arasında kadının iş gücüne katılım oranı en düşük olan ülke olduğuna, cumhuriyet değerleri aşındırıldıkça kadınların da güvencelerini kaybettiğinin görüldüğüne ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Türkiye'de her gün 5 kadın erkek şiddetiyle yaşamını yitiriyor. Yılın başından bu yana 269 kadın erkekler tarafından katledildi, 152 kadının şüpheli ölümü nedeniyle soruşturması devam ediyor. On binlerce, yüz binlerce kadın şiddet görüyor, milyonlarca korku içinde yaşıyor. Devlete başvuruyorlar, yardım diliyorlar, sonuç: Şiddet faili 10 erkekten 7'si hiçbir yaptırım uygulanmadan serbest bırakılıyor.

Artan şiddet, taciz, tecavüze karşı bu ülkenin iktidar koltuğunda oturanlar ne yapıyor, kadınlara nasıl bir el uzatıyor? Örneğin İçişleri Bakanı erkeklere seslenerek “Ayıptır yaptığınız.” diyor. Bakanlık koltuğunda oturanlar -Fatma Şahin- “Medya olayları abartıyor, kadına yönelik şiddet algıda seçicilik.” diyor. “Bir kereden bir şey olmaz.” diyor Sema Ramazanoğlu. “Türk kadını evinin süsüdür.” diyor Veddi Gönül, eski Savunma Bakanı. “Kadın kahkaha atmayacak, iffetli olacak.” diyor Bülent Arınç. Bu ülkenin Cumhurbaşkanı da “Ben kadın-erkek eşitliğine inanmıyorum.” diyor. Bu bakış, kadına şiddet sorununu çözmez. Kadınları özgürleştirmez, sorunun çözümü aslında politiktir. Ve ancak demokrasiye inanan, cumhuriyete inanan bizler tarafından çözülebilir. Çözüm için İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkmak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Sözleşmede yer alan şiddeti önleyici adımların her birini hem idari hem yasal düzenlemede hayata geçirmek gerekir. Sorunun sosyoekonomik boyutuyla, tüm yönleriyle ele alınması ve politika üretilmesi gerekir. Kadına şiddet, kadın yoksulluğundan ayrı tutulamaz. Birini çözmeden diğerini ortadan kaldırmaksa mümkün değildir. Bugün, ülkemizde 15 milyondan fazla yoksul kadın var.

Türkiye, OECD ve AB ülkeleri arasında kadının iş gücüne katılımının en düşük olduğu ülke, yüzde 36'larda. Çalışma çağındaki 3 kadından sadece 1'i çalışıyor. Çalışan kadınların da yarıya yakını yani yüzde 43'ü kayıt dışı sosyal güvenceden yoksun. İlköğretim, lise ve üniversite bitirme oranları OECD ülkeleri içerisinde en kötüsü, hatta liste sonuncusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türkiye, kadınların iş gücüne katılımında OECD sonuncusu, kadınların istihdamında ayrımcılığı yasaklayan kanunların bulunmadığı tek OECD ülkesi. Kadınların kendi banka hesabına sahip olma oranı en düşük ülke Türkiye. Eğitim, istihdam, ekonomik özgürlükten yoksun kalan kadınlar evdeki şiddete, hayatındaki zorbaya mahkûm hâle getiriliyor. Bu boyutu görmeden, topyekûn bir bakış açısıyla politika gerçekleştirilmeden sorunu çözmek mümkün değil. AKP iktidarı da on sekiz yıldan beri bu yüzden bu sorunu çözemedi. Cumhuriyet değerleri aşındırıldıkça kadınların da haklarını, güvencelerini kaybettiğini görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bu değerlere sahip çıkacak, birlikte cumhuriyeti demokrasiyle taçlandırarak, çocuklarımıza çok aydınlık günleri yaşatacak, kadınları erkeklerle birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nde eşit, özgür vatandaşlar hâline getirecek çalışmalara azimle, inançla devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zengin...

32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Alparslan Türkeş'i rahmetle yâd ettiğine, Adalet Bakanlığının Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasıyla alakalı bir genelge yayımladığına ve cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde aile içi ve kadına yönelik şiddet bürolarının kurulduğuna, AK PARTİ'nin kadınların cumhuriyet değerlerinden istifade etmesi konusunda büyük gayret sarf ettiğine, kadınlarla alakalı her mücadelenin sonuna kadar hem arkasında hem önünde olmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de konuşmanın başında çok büyük, devlet ve siyaset adamı Alparslan Türkeş'i rahmetle yâd ediyorum bu günde ve kendisinin, daha evvel de bu kürsüde telaffuz ettiğim bir cümlesini ifade ederek konuşmama devam etmek istiyorum. Sayın Türkeş diyor ki: “İdealler yıldızlar gibidir, onlara belki ulaşamazsınız ama onlara bakarak yönünüzü tayin edebilirsiniz.” Mükemmele ulaşmak için ideallerinizin olması lazım, siyaset de böyle. Siyaset idealler üzerinden inşa olunuyor, mükemmeli ararken ancak en doğruyu yapma imkânına sahip olabiliyorsunuz.

Ben de bugün, kadınlarla alakalı şiddetin önlenmesiyle alakalı bu önemli günde, konuşmamızda, tabii, çokça konuşacak konu var ama ana başlıklarıyla, Adalet Bakanlığının 18 Aralık 2019 tarihinde yayınladığı genelgeden önemsedğim bazı başlıkları paylaşmak istiyorum; neler yapılıyor, nasıl yapılıyor? Yani Adalet Bakanlığımız aslında Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasıyla alakalı bir genelge yayınlıyor. Bu genelgenin en önemli başlıklarından bir tanesi –bunların haber olması lazım- cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde aile içi ve kadına yönelik şiddet bürolarının kurulması. Yani artık istenen şey, ihtisas cumhuriyet savcılıkları olsun. Başvuru yapıldığı zaman bu konuya dair bu işi uzun süre yapan, olayı gördüğünde, dinlediğinde çözüm üretebilecek olan ihtisaslaşmış cumhuriyet savcıları, uzman cumhuriyet savcıları... “Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Bürosu” başlığı budur, bunun yaygınlaştırılması ve bu konuda çok büyük bir gelişme var, daha evvel de, dün, yaptığım konuşmada İçişleri Bakanlığının benzeri bürolarının sayısını 1086'ya çıkardığını ifade etmiştim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Birkaç başlığı söyleyeceğim, çok konu var, hepsini ifade etmeyeceğim. Şimdi cumhuriyet başsavcılıklarının bir işlemesi var; normal şartlarda başvuru yapılır, başvuru yapıldıktan sonra kolluk kuvvetlerine yönlendirilir bilgi toplamak için bu konuyla ilgili olarak, Bakanlık diyor ki cumhuriyet başsavcılıklarına: “Size şiddetle alakalı bir şey geldiğinde derhâl kolluğa yönlendirme. Sen kendin delilleri bizzat kendin topla, bizzat derle topla, bu konuyla alakalı şikâyetlerin ve açıklamaların değerlendirmesinde aktif rol al.” Ve hızlı bir şekilde belge ve delilleri eksiksiz olarak toplamakta özen gösterilmesini istiyor ve devamında “Yapılan eylemle orantılı koruma tedbirlerini derhâl verin.” diyor. Devamında bunlar olurken de “Özellikle özel hayatın gizliliğine özen göstererek bunu yapın.” diyor, yani kadın açısından bunu söylüyor, özel hayatın gizliliği açısından uygun davranmayı istiyor. Daha önemli bir şey ifade ediyor, diyor ki “Çok kaygı düzeyi yüksek olaylardır bunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu şikâyetler olurken eğer ihtiyaç duyuluyorsa bu görüşmeleri uzman eşliğinde, adli görüşme odalarında bu şikâyetleri alınız ve dinleyiniz.” diyor ve daha sonra da “Bu bilgileri gerekli hâlde Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleriyle paylaşarak bu muhatap olan kişilerle alakalı detaylı bir rapor oluşturulmasını teşvik edin.” diyor, “Ailenin genel yapısı nasıldır? Daha detaylı bir rapor elinizde olsun.” diye ifade ediyor. Bir form var bu formun adı: “Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Olay Kayıt Formu” ve “Bu formu eksiksiz olarak doldurun lütfen.” diyor ve “Bu formu da paylaşın.” yine “Aile Bakanlığıyla bu formu paylaşın.” diye ifade ediyor ve devamında da “Özellikle risk taşıdığınız durumlarda, aileyi problemlili gördüğünüz durumlarda sosyal araştırma raporunun daha sonra mahkemeye sunulup sunulmadığını takip edin.” diyor. Size gelen bu raporlar mahkemeye sunuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Son bir cümle söyleyeceğim. Daha uzun da anlatabilirim ama son bir cümleyle tamamlayacağım.

Dün de ifade etmiştim, hem bu süreç devam ederken hem de özellikle tutuklama hâlinde failin, bu işleri yapan kişinin, daha doğrusu itham edilen kişinin de kendisinin şiddetle ilgili konularda davranışlarının eğitilmesini, öfke kontrolüyle alakalı alternatif tedbirlere yönlendirilmesini tavsiye ediyor; “Bunları da lütfen takip ederek başka tedbirler de uygulayın. Özellikle güvenliğinden endişe edilen konularda; ısrarlı takip, korku hâlinde muhakkak suretle vakaya uygun tedbiri uygulayın, muhakkak uygulayın. Çocuk varsa çocuğun üstün yararını koruyarak Çocuk Koruma Kanunu’nun da size verdiği imkânlardan istifade edin.” diyor, “Muhakkak bunları da değerlendirin.” diye altını çiziyor. Son olarak da -en önemlisinin bu olduğunu düşünüyorum, işte dün bunu anlatmaya çalışıyordum- UYAP çok önemli bir sistem, UYAP kayıtları. Bunu aynen okumak istiyorum: “Koruyucu ve önleyici tedbir taleplerinde bulunulurken tedbir talep eden veya edilen hakkında daha önce başka bir tedbir kararı verilip verilmediğini muhakkak UYAP’tan sorgulayın.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Ezbere karar vermeyin.” diyor çünkü bazen otomatikçe bağlanmış kararlar verilebiliyor, bu manada “UYAP’tan sorgulayın.” diyor çünkü UYAP veri açısından bizim için çok önemli, avukat arkadaşlarımız çok iyi bileceklerdir bu manada. “Özellikle kolluk kuvvetleri tarafından da önleyici tedbirlerin takibinin yapıp yapılmadığını siz de gözden geçirin.” diyor ve devamında da “Özellikle zorlayıcı hapis -bu daha uzun ama bir cümleyle kapatacağım- kararı, koşullu salıverme, denetimli serbestlik gibi infaz uygulamalarına konu edilmeyecektir.” diye ifade ediyor.

Şimdi, değerli arkadaşlarımız, bunları neden uzunca okudum? Daha geniş ama daha uzun anlatabilirim. İçişleri Bakanlığımızın çok muazzam bir hassasiyeti var. Siz bir cümleye takılıp söylüyorsunuz, o cümlede bir şey yok yani, ben şahsen sizin gördüğünüz problemleri görmüyorum. Bu işin her taraftan anlatılması lazım; ahlaken şiddetin mahzuru anlatılmalı, camilerimizde dinen anlatılmalı ve anlatılıyor; İçişleri Bakanlığı, Aile Bakanlığı, Diyanetle daha evvel defaatle protokoller yaptılar anlatılmasıyla alakalı, anlatılmalı; Millî Savunma Bakanlığıyla protokoller yapıldı, askere giden erkeklere bunların anlatılmasıyla alakalı. Bu, çok kapsamlı bir iş; önce eğitim, başı sonu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Devamında İçişleri Bakanlığımız, Aile Bakanlığımız ve Adalet Bakanlığımız koordineli bir çalışma... Belki fırsat olursa İçişleri Bakanlığımızın da kolluk kuvvetlerine ne yapması gerektiğiyle alakalı başlıkları da sıralayabilirim.

Kaldı ki bugün bizim bütün illerimizde, 81 ilimizde kadın kollarından arkadaşlarımız, başta Genel Merkez Kadın Kolları Başkanımız ve Ankara Milletvekilimiz Selva Hanım olmak üzere, bir farkındalık çalışmasını onlar da gerçekleştiriyorlar.

Şimdi, kadın meselesi çok önemli. Cumhuriyet değerlerinden bahsettiniz. Bu manada ben de çok önemsiyorum cumhuriyet değerlerini ve AK PARTİ cumhuriyet değerlerinin Türkiye’deki bütün kadınlar tarafından istifade edilmesi konusunda çok büyük bir gayret sarf etmiş bir partidir ve pek çok yerde söylemişimdir, ben AK PARTİ kelimesini dışı bir kelime olarak gören kişilerden birisiyim. Bizim dil anlayışımızda kelimeler erili, dişili olsaydı AK PARTİ dişil bir kelime olurdu, buna inanıyorum, inanarak söylüyorum fakat bizim dillerimizde yok, Arapçada, Fransızcada var böyle ayrımlar; böyle bakıldığı zaman inşası, ruhu, her şeyiyle kadın olan bir parti. Sonuna kadar biz kadınlarımızla alakalı her mücadelenin hem arkasında hem önünde olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bana göre değerli hanım milletvekillerimiz...

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Kadın milletvekillerimiz.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Kadın milletvekillerimiz.

BAŞKAN – Kadın milletvekillerimiz... Affedersiniz eğer yanlış söylediysem. Kadın milletvekillerimiz televizyonlara ağırlık versinler yani bu bir iki gün sık sık televizyona çıkarak bu problemi dillendirsinler.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 24/11/2020 tarihinde Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 milletvekili tarafından kadına yönelik şiddeti engellemek için hukuki, toplumsal, ekonomik ve siyasal yapıda nelerin değişmesi gerektiğinin tespit edilmesi ve konuya bütüncül ve kapsayıcı bir yaklaşım getirilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2020 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/11/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/11/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 milletvekili tarafından kadına yönelik şiddeti engellemek için hukuki, toplumsal, ekonomik ve siyasal yapıda nelerin değişmesi gerektiğinin tespit edilmesi ve konuya bütüncül ve kapsayıcı bir yaklaşım getirilmesi amacıyla 24/11/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 25/11/2020 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi, İYİ PARTİ Grubu adına Isparta Milletvekilimiz Sayın Aylin Cesur, buyurun.

(İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü; aynı zamanda, büyük siyaset adamı Sayın Alparslan Türkeş'in 103'üncü doğum günü, kendisini rahmetle anıyorum.

Bu, Kadına Şiddetle Mücadele Günü'nde İstanbul Sözleşmesi'nden konuşmasak olmaz. İstanbul Sözleşmesi, kadına şiddeti önlemeyi amaçlayan ve ağır yaptırımlar getiren ilk uluslararası anlaşma.

Bu Sözleşme bir süredir büyük tartışmalara sebep oldu ve bütün dünyada toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesi yönünde atılmış çok büyük de bir adım. Sözleşmeyi onaylayan ülkeler, bireylerin, özellikle kadınlar ve kız çocuklarının şiddete maruz kalmaksızın yaşam hakkını sağlamak ve korumak için gerekli olan hukuki hizmet ve destek önlemlerini almak zorunda.

Şimdi, burada bunu dile getirenler az önce ikiyüzlülükle suçlandı. Uluslararası sözleşmeleri onaylamak ve buna karşın gereklerini yerine getirmemek aslında ikiyüzlülük, değerli arkadaşlar. Gereğini yerine getiremeyince ikiyüzlü olmamak için mi sözleşmeyle ilgili muallakta kaldınız, bunu bir çözmemiz lazım. Karşı çıkanlara soruyoruz: “Hiç okudunuz mu bu sözleşmeyi?” Ve soruyoruz: “Kadının ezilmesini, şiddetin artmasını, tecavüzlerin ve cinayetlerin çoğalmasını mı istiyorsunuz?” Ve kimin ve neyin baskısı sizin gözlerinizi kör, yüreklerinizi bu kadar sağır hâle getirmiş?

İstanbul Sözleşmesi tek başına kadına şiddeti engelleyemez; evet, bu doğru çünkü çare yönetimde, çare yasalar önünde eşitlikte ve uygulanan yasalarda, demokraside ve ekonomik özgürlükte.

2020 yılının ilk ayında toplam 119 kadın öldürülmüştü, beş ay daha geçti, sayı 246; 2008 yılında 80, 2012’de 201 ve -her yıl artarak- 2019 yılında 469’dur. Ve TÜİK verilerine göre, ülkemizde kadınların yüzde 40’ı şiddet görüyor ve her 10 kadından 4’ü yani 14 milyon kadın şiddet görüyor.

Şimdi, Birleşmiş Milletlerin topladığı verilere göre, Türkiye’de son on iki ayda partneri veya eşi tarafından cinsel veya fiziksel şiddet görmüş kadınların oranı yüzde 11; Nijerya’yla aynı durumdayız.

Bakın, İskandinav ülkelerinden örnekler vermiyorum. Bu oran Ukrayna’da yüzde 10,2, Paraguay’da yüzde 8, Hırvatistan’da yüzde 4, Polonya’da yüzde 3, İspanya’da ve Slovenya’da yüzde 2. Şu an 20-24 yaşında olan genç kadınlarımızın yüzde 14,7’si 18 yaşından önce, daha çocukken evlendirilmiş. Bu oran Tunus’ta yüzde 1,5; Güney Afrika’da yüzde 3,6; Belarus’ta yüzde 5, Karadağ’da yüzde 5,8; Ürdün’de yüzde 9,7.

Şimdi, Latin Amerika’daki 23 ülkede gerçekleşen kadın cinayetlerinin yarısı Brezilya’da. Brezilya’nın her konuda durumu malum. Irkçılığın, kadın düşmanlığının ve homofobinin güçlendiği bu ülkenin 2018 skoru 1.206. Brezilya’nın nüfusu bizim 3 katımız. Yani şunu demek istiyorum: Bu kadar berbat durumda olan bir ülke ile Türkiye’deki rakamlar aynı değerli arkadaşlar, durumun ciddiyetini anlayın diye söylüyorum. Batmışız, batmışız; hiç hafifletmeye kalkmayın.

İşsiz kadın sayısı 2014’ten 2019’a yüzde 52 arttı, 2 milyon ve Türkiye’de erkeklerin iş gücüne katılım oranı yüzde 65,7’yken kadınlarda bu değer yarısı, yüzde 29,4. Kadın işsizlik oranımız Avrupa ülkelerinin 2 katı, OECD ülkelerinin 3 katı ve Dünya Ekonomik Forumu 2020 Küresel Cinsiyet Uçurumu Endeksi’ne göre, ekonomik katılım ve fırsat eşitliğinde Katar ve Bahreyn’in arkasından 136’ncıyız, 106’ncıydık 2006’da. Şimdi, yine 2006’da 101’inci olan Nikaragua, 2020’de 81’inci olmuş. 111’inci sırada olan Nepal bizi geçmiş, 101’inci sıraya yerleşmiş; Honduras 99’uncu iken 55’inciliğe çıkmış. Şimdi, biz bu skoru niye alıyoruz peki, ben size bunu sormak istiyorum. Önümüzdeki 135 ülkede şu oranlar daha iyi durumda da ondan. İş gücüne katılım kadınlarda 37,5; erkeklerde 78,1. Aynı iş için kadınlar erkeklerin yüzde 58’i oranında maaş alabiliyor ve erkeklerin kazandığı her 100 liraya karşılık kadınlarımız 43 lira kazanıyor.

Politik katılımında Gana ve Gine’nin arkasından 109’uncuyuz, 2006’da 96’ncıydık ve eğitime katılımında Tunus ve Cezayir’den sonra 113’üncüyüz, 2006’da 92’nciydik. Yani bu verilere baktığımız zaman Hükümet tarafından ortaya konulan, 2016-2020 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı’nız yetersiz ve geçersiz kalmış; yasa var ama uygulanmıyor demek. Sonuç: AK PARTİ iktidarlarında kadınlarımız dünyadaki diğer kadınlara oranla her konuda geriye gitmiş, her gün daha fazla öldürülmüşler, daha fazla şiddete uğramışlar. Ne yapmalı?

Şimdi, biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili dostane “Bu işi ele alalım.” dedi, çok teşekkür ediyorum kendisine. Bugüne kadar, 2018’de seçilip Meclise girdikten sonraki dönemde, 28 araştırma önergemiz, 201 yazılı soru önergemiz ve 35 kanun teklifimiz var siyasi partiler olarak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYLİN CESUR (Devamla) – Bunları reddettiniz, hepsini reddettiniz. Gelin, bu defa kabul edin. Bir araştırma önergesiyle huzurunuzdayım ve Hükûmetin yetersiz olduğu bu elzem konuda Mecliste bir araştırma komisyonu kuralım beraberce.

Ve öğrenilmiş çaresizlik; bunu gidermemiz gerekiyor. Maalesef bu hâle geldi, çok kaygılıyım.

Ekonomik ve psikolojik şiddet de dâhil şiddetin her türlüsünü tanımlamalıyız ve cezalandırmalıyız, iyi hâl indirimi uygulamasını derhâl kaldırmalıyız, 6284’ü uygulamalıyız.

Biz çaresiz değil, güçlü kadınlar istiyoruz. Ne yapacağını bilmez, yetersiz değil, donanımlı, üreten kurumlar istiyoruz ve korkak değil, cesur siyasi irade istiyoruz ve soruyoruz: Ciddi eylemler ve caydırıcı kanunlar çıkarmanın önündeki engel nedir? Neden elleriniz hep redde kalkıyor? Bu yasaların çıkarılması ve doğru uygulanması için eşik değeriniz nedir; daha ne kadar kadın şiddete uğramalı, daha ne kadar kadınıımızı kaybetmeliyiz, soruyoruz.

Dileğimiz demokrasinin, hukukun uygulandığı, çaresizliğin yerine çarenin egemen olduğu, kadınların toplum içerisinde kaygısız, huzurlu ve göğüslerini gere gere dolaştığı özgür bir Türkiye.

Başkanım, eğer vakit verirsiniz küçük bir bölüm daha ekleyeceğim önemli bir konu olduğu için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Grup Başkan Vekillerimize de bir dakikadan fazla süre vermedim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Özel, önemli bir konu, sizden istirahat ediyorum.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ama Başkanım, bugün önemli bir gün, istirahat ediyoruz. Tüm kadınlar adına istirahat ediyorum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Kadına bir ayrıcalık tanıyalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

AYLİN CESUR (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, ben burada, Sayın Bülent Ecevit’in çevirdiği Nobel Ödüllü Tagore’un kitabında ne yazmış, onları söyleyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum: “Tanrım, beni özgürlük cennetinde uyandır / Fikrin korkusuz olduğu ve başın dik tutulduğu yerde / Bilginin serbest olduğu ve dünyanın özel duvarlarla dar bölmelere ayrılmadığı yerde / Sözcüklerin, doğruluğun derinliğinden meydana çıktığı yerde / Emeğin kollarını kemale uzattığı yerde / Berrak akıl nehrinin ölmüş âdetlerin hazin çölünde yolunu kaybetmediği yerde / Zekânın sürekli olarak genişleyen fikir ve fiile senin tarafından sevk edildiği yerde / Tanrım, sen benim memleketimi, işte bu özgürlük cennetinde uyandır.”

Ben, bizim memleketimizde kadınların şiddete ve cinayete kurban gitmediği memlekette uyanmak istiyorum. Bugün utanarak uyandım, bana ait olmayan bir duyguyla uyandım. Lütfen gelin, Özlem Zengin’in bu yaklaşımını hep beraber olumlu bir araştırma önergesi vererek tamamlayalım.

Tagore’un sözüyle bitireceğim yine: “Allah’ım, bana fikre saygısızlık etmeyecek ve küstah kudretin önünde diz çökmeyecek gücü ver.”

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ'nin önergesi, özellikle 6284 sayılı Yasa'nın uygulanmasındaki eksikler nedeniyle; daha doğrusu, kadına yönelik şiddetin önlenmesini gerçekleştirememek ve özellikle kanunların neden uygulanmadığını araştırmak üzerine bir önerge.

Şimdi, bu önergeyi tabii ki destekleriz ancak şunu belirtmekte fayda görüyorum burada, gerçekten, Meclisin sorumluluğu anlamında: Biz, bu Mecliste 2018 yılının Kasım ayında ilk toplantısını yapan bir komisyon kurduk; hem de alt komisyon, araştırma komisyonu ve bütün partilerin ortaklaşmasıyla kuruldu aslında. Biz onun öncesinde iki sene de “Bu komisyon kurulsun.” diye çok uğraştık ama sonunda, 2018’de İstanbul Sözleşmesi’nin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Alt Komisyonu kuruldu. Şimdi, bu Komisyon iki yıl çalıştı, rapor aşamasına geldi. Şimdi, Meclis olarak ben asıl şunu sormak istiyorum, bunun sorumluluğunu taşıyoruz diye düşünüyorum: Niye biz bunu raporlaştırma aşamasına bir türlü geçemiyoruz? Hani 15 Temmuz sonrası Darbe Araştırma Komisyonu kuruldu ya, ondan sonra bir türlü raporu yazılmadı ya, sonra raporu yazıldıktan sonra korsan eklemeler yapıldı ya ve ondan sonra o rapor bir türlü yayınlanmadı ya; şimdi, İstanbul Sözleşmesi’nin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Alt Komisyonunun raporuyla ilgili de aynı şey olmamalı. Çünkü iki yıl boyunca o Komisyona her cenahtan örgütler geldi, hemen hemen bütün barolar geldi, yargıçlar geldi, adli tıpçılar geldi, akademisyenler geldi ve hepsi ama hepsi gerçekten eksiksiz, İstanbul Sözleşmesi’nin ne kadar gerekli bir sözleşme olduğunu ve Türkiye için, etkin uygulandığı takdirde, ne kadar önemli olacağını ifade ettiler. Dolayısıyla biz artık bu raporlamayı yapmalıyız diye düşünüyorum.

Şimdi, son olarak da şunu ifade etmek isterim: Evet, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü. Ben, hayatım boyunca bu alanda uğraş vermiş, belki Türkiye’deki ilk dayağa karşı yürüyüşü 1987 yılında örgütlemiş kadınlardan biriyim. Ama bugün, evet, Özlem Hanım’a katılıyorum, ortaklaşalım; o yüzden, herhangi bir yüksek perdeden çıkış yapmak istemiyorum ama şunda ortaklaşalım, gerçekten istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

25 Kasım bugün ve biz bugün sokaklarda olacağız. Ben sokaklardan gelen bir milletvekiliyim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz de öyleyiz vallahi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sokaklarda kadınlar yoksa, protesto bir hak değilse, böyle görülüyorsa o zaman ortaklaşmamız zor oluyor. O yüzden, bırakın, yarın İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşülürken biz İçişleri Bakanına “İşte, gene dün yüzlerce kadın saldırıya uğradı.” demek zorunda kalmayalım. Bugün bütün milletvekilleri, kadın milletvekilleri telefon açsın İçişleri Bakanına ve desin ki: “Biz sokaklarda olan, dayanışma içinde olan, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü birlikte sokaklarda haykıran, şiddete karşı sesini duyuran kadınlarlayız ve siz -dün de söylediğim gibi- o erkekliği alın, yavaşça yere bırakın.” diyelim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu.

Buyurun Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Kasım bugün ama ne yazık ki Türkiye'nin her yerinde her gün kadınlar öldürülmeye devam ediyor ve bizim, bir kadının dahi şiddet görmesine ve katledilmesine artık tahammülümüz kalmadı.

Fakat daha dün İçişleri Bakanı, kadın cinayetleri hakkında dehşet verici açıklamalarda bulundu ve bu ülkede her yıl yüzlerce kadın öldürülürken “Kadın cinayetlerinde azalma var.” demek ancak büyük bir gaffettir değerli arkadaşlar. Bakın, sadece geçtiğimiz ay 21, 2019 yılındaysa 474 kadınıımız öldürüldü. Rakam diye telaffuz edilen konu enflasyon ya da işsizlik oranı değildir. Her biri insandır, kadındır, annedir, kardeştir, evlattır değerli arkadaşlar. Zaten AKP hükümetinin kadına bakışı on sekiz yılda ne yazık ki on sekiz milim dahi ileri gidememiştir. Çırpındıklarını söyleyen ve kadına şiddeti ayıplayan Bakana bir kez daha hatırlatalım: Kadına yönelik şiddet bir ayıp değildir, bir insan hakları ihlalidir ve bir suçtur. (CHP sıralarından alkışlar) Çırpınmanıza da gerek yok. İstanbul Sözleşmesi'ni ve 6284 sayılı Yasa'yı uygulayın, o bile yeter.

Bakın ama asıl ayıp nedir biliyor musunuz? “Tüm kadın cinayetlerini biz yapıyormuşuz gibi” diyerek olayı basitleştirmektedir değerli arkadaşlar. Ayıplayınca acaba kadın cinayetleri bitecek mi, sormak istiyorum size. Kadınların yaşam hakkını korumak sizin anayasal sorumluluğunuz değil mi arkadaşlar? Kadınlar “Ölmek istemiyoruz.” diyerek anayasal haklarını kullanmaya çalıştıklarında onları coplamak, ters kelepçeyle onları gözaltına almak ayıp değil midir? Bu ucuz edebiyattan lütfen artık vazgeçin diyorum.

Bugün şiddet, aile birliği söylemleriyle ne yazık ki meşrulaştırılmaktadır ve bugün koruma kararı almış kadınlar İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa uygulanmadığı için ölmektedir. Bugün yasaların uygulanmasını denetleyemediğiniz için kadınlarımız ölmektedir. Bahsi geçen genelgeler gerçekten fasa fisodur, uygulanıp uygulanmadığını denetlemezseniz hiçbir anlamı yoktur. Ama görevini ve sorumluluğunu ihmal eden herkes bu cinayetlere ortaktır değerli arkadaşlar.

Şimdi, her gün bir kadın öldürülürken Hükümetin kadına yönelik şiddet konusundaki samimiyetsizliği ne yazık ki son raddeye gelmiştir.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Aysu Hanım.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Aslında İstanbul Sözleşmesi'ni tartışmaya açmak yerine sahiplenseniz, Aile Bakanınızın yaptığı gibi sözleşmeyi telaffuz etmekten korkmasanız, 6284 sayılı Yasa'yı uygulamayı bir seçenek olarak değil zorunluluk olarak görseniz kadınlar yaşayacak değerli arkadaşlar. Şiddetin temelindeki meselenin eşitlik olduğunu kabul edip toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için çabalasanız kadınlar yaşayacak arkadaşlar. Kamu görevlileri dikkate alınmayan her ihbarın katillerin sırtını sıvazlayacağını bilse kadınlar yaşayacak. Katillerin kravatına ödül vermek yerine şiddet davalarında iyi hâl ve haksız tahrik indirimlerini kaldırırsanız bu karanlık biraz daha dağılacak arkadaşlar. Hep birlikte “Biz ölmek istemiyoruz.” diyen kadınların çığına kulak verirsiniz kadınlar yaşayacak arkadaşlar. Kadınları yaşatın ki çocuklar yaşasın ve tüm ülke yaşasın diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu.

Buyurun Sayın Ayvazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

25 Kasım 1960'ta Dominik Cumhuriyeti'nde 3 kız kardeşin tecavüz edilerek vahşice öldürülmesiyle ilan edilen bu günün öncesinde olduğu gibi sonrasında da tüm ülkelerin gündemini sıklıkla meşgul eden ve maalesef dünyanın da dünya kadar insanın da çözüm anlamında çok iç açıcı sonuçlara ulaşamadığı bu ayıp, insanlığın kanayan yaralarından biri olmaya devam ediyor ve hepten cinsiyetçi bir yaklaşımla çözülebilecek bir problem gibi de görünmüyor.

Diğer yandan, on sekiz yıllık partimiz iktidarında, erkek tarafından uygulanan şiddetin toplumda mazur görülmesi; şiddetin kadına sözüm ona güç gösterme ve otorite kurma aracı olarak görülme ritüeli, din sanılan hurafeler, modernizm gibi gösterilen çarpık ilişkiler, eğitimsizlik, alkol, kumar ve madde bağımlılığı, yanlış arkadaş seçimi ve yanlış çevre gibi sorunlara karşı kadının sosyal hayattaki rolünün ve haklarının güçlendirilmesi adına "Bu feryadın dinmesi için ne gerekiyorsa yapacağım." diyen Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde, kadına şiddete karşı çok önemli yasal düzenlemeler yaptık, tarihî nitelikte adımlar attık. Tam da bu bağlamda, bir reform niteliğinde kurulan Aile Bakanlığımızın da yapmış olduğu kapsamlı çalışmalar ve kadın destek uygulamalarıyla kadına yönelik şiddetle mücadele ederken kadına şiddet vakalarında mağdurları koruma kapasitemizi daha da güçlendirerek yeni kadın konukevleri açtık. Sosyal destek hattı ve özel olarak geliştirilen mobil uygulamayla şiddet ve istismar vakalarının ilgili birimlere anında bildirilmesini sağladık. Kadına yönelik şiddete karşı mücadelemizi sıfır tolerans ilkesiyle yürütüyoruz. Tek bir kadının dahi şiddete uğramasına; hakkının, hukukunun, onurunun çiğnenmesine asla tahammülümüz yok; bununla birlikte, işimiz hiç de kolay değil.

Şimdi, sizlere burada 2020 yılı ilk 10 ayında hayatını kaybeden kadın sayısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20'lik bir düşüş sağlanan tabloyu da göstererek konuşmama devam etmek istiyorum.

Diğer yandan, çifte standartçı yaklaşımlarla meselenin siyasi değil insani olduğunu görememek büyük bir handicap ve bununla birlikte maksatlı, bilimsel yaklaşımdan uzak, sorunun çözümüne katkı sunmaktan çok sorunu siyaseten kullanmaya endekli yaklaşımlar da kadına şiddetle mücadelenin eksenini kaydırmaya matuf.

Bütün dünyada öldürülen, dövülen, incitilen, yok sayılan binlerce kadın var ve din, dil, ırk ayırt etmeyen bu acı tabloya karşı bunca samimi icraatı ve gerçeği yok sayıp, sözüm ona verdiğiniz bir önergeyle küçük siyasi oyunların aktörü yapacağımız tek bir kadını dahi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) - Netice olarak, şiddet içeren hiçbir dil, davranış, bakış, anlayış ve yaşayışın yer edinmediği ve itibar görmediği, kadın üzerinden dile dolanan hakaret ve küfürlerin çocuk dimağına yerleştirilip marifete tabi gösterilmediği bir dünyada saçımızdan, başımızdan yakalanmaya çalışılan modern çağ hurafelerinin evrensel hakikatlerle geçersiz kılındığı, önüne gelen herkesin kadına sormadan kadına biçtiği görevleri, güçlü kadından önce mutlu kadın olabilme yetisini öldürmeden, ne olmak istediğinin tercihinin üstenci bir kimlikle kadınlara dayatmadan, bir kadının başka bir kadının hayatı üzerinden geliştirdiği subjektif yorumların da bir şiddet biçimi olduğunun anlaşıldığı, kadına şiddete tepkinin şiddetin failine göre verilmediği, dağ politikalarındaki medet ve acziyet eşliğine kadar düşürülen yüksek çözünürlüklü samimiysizliğin ittifakıyla da yüzleşilen, cinsiyete tabi olmayan, insanlığın gerektirdiği gibi öncelikle kendi iktidar alanını layıkıyla temsil edebilen ve hakkını verebilen herkesle, ezber sloganların "mış"lı taklitçilerine duyarlı insan modeli turnusollarını çiğneyerek yürümeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, konuşmama son verirken KEFEK'in de raporunu hazırladığını, önümüzdeki günlerde kamuoyuyla paylaşacağını da bildiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – Çok küçük bir süre alabilir miyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – Konuşmamı siyaset tarihinin belki de en masum, en haklı eylemini, hatta belki de tam da bu yüzden en bereketli, her gün yeni katılımlarla büyüyen bir kadın direnişini, Diyarbakır Anneleri'nin evlat nöbetini saygıyla selamlayarak noktalıyorum.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ihtiyaç dahi duyulmayacak bir dünyada yaşayacağımıza olan inancım, ben bize güveniyorum diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 25/11/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından emeklilerin yaşadığı mevcut sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/11/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/11/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

25 Kasım 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 9902 grup numaralı, emeklilerin yaşadığı mevcut sorunların araştırılmasına amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 25/11/2020 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün rengimiz mor/ Mor olmak ne de zor/ Bir renk değil, sanki ateş, sanki kor/ Ey Kemal Bülbül, cahillik etme, bunu bir de kadına sor. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bugün, kadına güzelleme ve kadının tartışılacağı bir gün değil; her erkeğin, mevkisi, makamı, görevi ne olursa olsun her erkeğin kendini kınayacağı gündür. Hiçbir erkek kadına

şiddetten münezzeh değildir. Gelin, AK PARTİ’li, Cumhuriyet Halk Partili, biz HDP’li, İYİ PARTİ’li ve MHP’li erkekler, biz kendimizi kınayalım, bu şiddetin bizden kaynaklı olduğunun farkına varalım. Ve “Zalim zulmünden nedamet etmeden mazlum özgür olmaz.” Konu buradadır. Bu bir erkek sorunudur, bu bir kadın sorunu değildir ve bu barbar, bu yabancı, bu dizginlerinden boşanmış erkeği öldürmenin, kadının ilmine ve irfanına sığınmanın zamanıdır.

Teşekkür ediyorum.

Evet, ülkenin en önemli toplumsal gruplarından birini oluşturan ve sayıları yaklaşık 12 milyonu teşkil eden emeklilerin sorunu. Öyle bir sorun ki yoksulluk, öyle bir sorun ki itilmişlik, öyle bir sorun ki hiçe sayma, öyle bir sorun ki bugünlerde, bu pandemi günlerinde yaşlarıyla alay edilen, dışarıya çıkmasıyla ilgili mizah üretilen ve neredeyse yaşlarımızı kınadığımız, hiçe saydığımız, ötekileştirdiğimiz, aşağıladığımız bir durum.

Tam da bu süreçte, madem ki bugün Kadına Şiddetle Mücadele Günü, öncelikle bu “ev kadını” olgusu... Ne demek bu “ev kadını? Kim üretti bu lafı, nedir ev kadını? Ve bu “ev kadını” denen kadınların hakları, çalışma hakları, emeklilik hakları, özlük hakları, evlerde çalışan kadınların hakları ve bir bütün olarak yaşamın her alanında etkin olan ve özgür ortamda çalışmak isteyen kadınların hakları ve emekli kadınların hakları üzerinden bunu konuşmak gerekir.

Bakınız, Tüm Emekli-Sen sadece iki dakikalık bir duruşmada kapatıldı. Oysa, ILO Sözleşmesi’nden, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi’nden, Avrupa Sosyal Şartı’ndan, Avrupa Temel Haklar Şartı’ndan ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’ndan başlayarak emeklilerin sendika kurabilme hakkı var ve bu sendika kapatıldı. Bu sendikanın mensupları ve emeklileri ne diyor, bakınız: “Ülkemizde 2019 Eylül itibarıyla 13 milyon 496 bin emekli yurttaşımız var. Ne yazık ki 13 milyon 496 bin emeklinin yaklaşık 8 milyonu açlık sınırı altında ücret alıyor, utanç verici bir şey. 847 bin emekli 1.418 TL aylık almakta, 248 bin emekli, dul ve yetim, sadece 1.000-1.100 TL emekli aylığı ya da yardımla geçinmek durumunda; 220 bin emekli, dul, yetim 1.100 ile 1.200 TL arasında değişen bir rakamla geçimini sağlamak zorunda. En düşük emekli aylığı 1.500 TL olmuş gibi gözükse de yapılacak artışlarda önceki alınan aylık ücret üzerine yapılacak artışların miktarı, yapılacak artışın oranı, rengi, tadı, kokusu vesaire belli değil. 8 milyon 850 bin emekli asgari ücretin altında bir rakamla geçiyor.”

Değerli arkadaşlar, emekli aylıkları yaşam koşullarına uygun hâle getirilmelidir. Emekli aylıklarının alt sınırı asgari ücretle eşitlenmelidir. Aynı koşullarda emekli olanlar arasındaki uçurum giderilmelidir. Emekliler güncelleme katsayısından, millî gelirden paylarını almalıdır. Emekli aylıklarının belirlenmesinde Hükûmet emekli sendikalarıyla müzakere etmelidir; mücadele etme, kapatma değil. Emeklilerin sendikal haklarının önündeki tüm engeller kaldırılmalı, emeklilere toplu pazarlık hakkı tanınmalı, emeklilerin sendika kurması önündeki engeller -biraz önce dediğim gibi- tümüyle kaldırılmalıdır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakınız, bir de EYT var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Buna gelmeden, EYT’ye gelmeden maalesef süre bitti. O kadar ağır bir konu ki... 13 milyon emekli nasıl geçiyor? Salgın döneminde emeklilerin karşı karşıya olduğu durum nedir? Çalışanların çalışırken ile emekli olduğu süre içerisindeki ücret farkının uçurum olması, emekli maaşlarından yapılan kesinti... Emekli maaşı kesintileri ne kadar? Avrupa’daki, hani bizi kıskanan Avrupa’daki

emeklilerle Türkiye'deki emeklilerin durumu ne? Hasılı, şu günlerde pandemi koşullarında, yoksulluk koşullarında, işsizlik koşullarında 2'nci iş yapmak zorunda kalan, başka başka işlerle uğraşan, geçim derdiyle uğraşan, bu mağdur edilmiş, bu hiçe sayılmış, bu yok kabul edilen kesimin tüm sorunlarının, ekonomik, özlük, insani, kültürel, yaşamsal sorunlarının araştırılması ve bu konuyla ilgili insan haklarına dair bir kararın alınması için bu önergemizi verdik, kabulünü istiyor ve diliyor, saygılar sunuyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ PARTİ Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Evet, emeklilerimizin durumunu konuşuyoruz. Ülkemizde, bilindiği gibi, 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Yasası'yla birlikte -2006'dan başlayıp 2008'de süren- norm ve standart birliği sağlamak adına bir düzenleme yapıldı, yani Emekli Sandığı, kendi hesabına çalışanlar, SSK, BAĞ-KUR birleştirildi. Ancak ne oldu? Bugün 2020 yılındayız. Norm ve standart birliği derken neydi? Emekli maaşları her sosyal kesimin adaletli olacak, çalışanların adaletli olacak ama gelin görün ki bu bir hikâyeye dönüştü, asla olmadı. Bugün, BAĞ-KUR emeklisi, memur emeklisi, işçi emeklisi farklı farklı emekli ücretleri alır, farklı farklı primler öder ve yine bugün işçi, memur, kendi hesabına çalışanlar arasında da ücret farklılığı almış başını gidiyor yani norm ve standart birliği sağlayamadık.

Bugün kamuda çalışan bir işçimizin bütün ek ödemeleri, ek ücretleri emekliliğe esastır, prim kesilir ve normalde aynı süre çalışmış bir devlet memuru ek ödemeleri, ek ücretleri prime esas olmadığı için emekli olurken maaşı yarı yarıya düşer, ikramiyesi yarı yarıya düşer; kamuda çalışan otuz yıllık bir işçi ile kamuda çalışan otuz yıllık bir devlet memuru arasında derin uçurumlar olur.

2008 yılında bunu düzenlemeye kalktılar, Anayasa Mahkemesi bozdu; ondan sonra Hükûmetimiz, sağ olsun, hiçbir işlem yapmadı. Yani memurların da ek ödemeleri prim ödemeye esas hâle getirilseydi bugün memurlar emekli olmaktan korkmazdı. Dün de burada anlattık. Öğretmenlerimizin yüzde 60'ı emekli olmak istemiyor. Niye? Maaşı neredeyse yarı yarıya düşüyor. İşte, memurlar, öğretmenler 3600'ü niye istiyor? 3600 ek gösterge olursa ikramiyeleri emekli olurken daha yüksek olacak, maaşları da daha yüksek olacak ama bunların hiçbirini çözmedik.

Tabii, hâlen ülkemizde, maalesef, 1.200 lira, 1.100 lira emekli maaşı bağlanmış insanlarımız var. Yani şöyle, asgari ücretin 2.300 küsur lira olduğu bir ülkede neden biz en düşük emekli maaşını asgari ücret kadar yapmıyoruz? Neden emeklilerimizin arasındaki uçurumları gidermek için bir gayretimiz yok, bir çalışmamız yok? Neden memurlarımızı emekli olmaktan korkar hâle getirdik?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Çünkü diyorlar ki: Emekli olursak maaşımız yarı yarıya düşecek.

Bugün, en düşük memur maaşı, çıplak 3.600 lira, giydirilmiş olarak 4.100 lira. 4.100 liralık en düşük maaşa sahip bir memur emekli olmaya kalktığı zaman alacağı emekli maaşı 2.300 lira. Allah aşkına, otuz yıl devlete çalışmış bir memur 2.300 lirayla nasıl geçsin, nasıl hayatını sürdürsün, emeklilikte nasıl mutlu olsun?

Yine, BAĞ-KUR'lumuz, kendi hesabına çalışanlarımız daha kötü durumda. Onun için, gelin, bu araştırma önergesini el birliğiyle kabul edelim, bunun üzerinde güzel bir çalışma yapalım, sosyal kesimlerimizi birazcık rahatlatalım diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sera Kadıgil.

Buyurun Sera Hanım. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

HDP önergesi emeklilik üzerine ama bugün 25 Kasım ve ben kadına yönelik şiddetle ilgili konuşmayı her zamanki gibi tercih ediyorum.

Bugün Kadına Karşı Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü. İşte “Kadına karşı şiddete ‘Dur!’ de.” diyoruz, “Kadın cinayetleri durdurulsun.” diyoruz. Hani, birçoklarının gözünde feministlerin -tırnak içinde- ortalığı velveleye verdiği bir konu gibi bakıyoruz.

Ne bu kadın cinayetleri? Yani dün burada da tartışıldı, o yüzden açıkçası ben daha teorik bir konuşma yapmayı düşünüyordum ama tamamen ibreyi buraya kıracağım izninizle. Bizim bu “kadın cinayeti” dediğimiz şey tam olarak ne? Yani ölen bir kişi kadın olduğunda biz otomatik “kadın cinayeti” mi diyoruz? Yani bu kadar erkek de öldürülüyor kardeşim, o zaman onlara niye “erkek cinayeti” demiyoruz? Bu tip sorular... Aslında kadın cinayetinin ne olduğunu anlamak bizim için çok basit ama ikili konuşmalarında da görüyorum, birçok erkek arkadaşın gerçekten ve samimiyetle kafası karışabiliyor. Çok kısa özetleyeceğim o yüzden ben.

Her öldürülen kadın bir kadın cinayeti değildir arkadaşlar. Bu terim, kadın kimliği nedeniyle uydurma toplumsal cinsiyet rolleri gerekçe ya da bahane edilerek öldürülen kadınlar için kullanılan bir terimdir. Yani bir ülkede kadınların “Kadın cinayetlerini durdurun.” diye haykırmak zorunda kalması “Ya benimsin ya kara toprağın.” demeyi marifet sanan acıklı bir güruha işaret eder. (CHP sıralarından alkışlar) Kadını toplumsal beklentilere uygun, itaatkâr bir anne ve eşşe aşırılıklarla kutsayıp ailenin dışına çıktığı anda yok kabul eden bir yönetime işaret eder yani “Erkekler kadınları dövmesin, öldürmesin, ayıptır yahu!” deyip işin içinden çıkabileceğinizden çok daha fazlası, çok daha derini var bu mevzunun. Bakın, dediğim gibi, dün burada konuşuldu “Zor mu kolay mı?” diye. Birçok erkek arkadaş için zor, biliyorum; o yüzden dikkatli dinlerseniz beni, üç farazi olay anlatacağım, ondan sonra da sihirli bir formül vereceğim, bundan sonra bir haber okuduğunuzda o bir kadın cinayeti mi değil mi, sevgili erkek arkadaşlar, çok kolayca tespit edebileceksiniz.

Ayşe Hanım’ı tanıştıracam sizinle. Ayşe Hanım 45 yaşında, evli, saçını süpürge etmiş çocukları için ve yemeği soğuk servis ettiği için kocası tarafından dövülerek öldürülmüş. Bu bir kadın cinayeti. İstinasız herkes benimle hemfikir bu konuda. Bunun kadın cinayeti olduğu konusunda bu Mecliste bir tereddüt yok ve bu -tırnak içinde- hayvan herifin suçu, Ayşe’nin bir suçu yok. Bu konuda mutabıkız.

Şimdi başka bir cinayete bakalım: Bu, Cansu. Farazi konuşuyorum. 21 yaşında Cansu, üniversite öğrencisi. Arkadaşlarıyla bara gitmiş, orada da bir çocukla tanışmış, otele gitmişler, otele de öldürülmüş, ertesi sabah ölü bulunmuş. Şimdi, Ayşe Hanım’a üzüldüğünüz kadar Cansu’ya üzülmeyiz mümkün olabilir mi? Tam olarak zaten sorunun kaynağı burada başlıyor. Yani şimdi “Cansu’nun barda, pavyonda ne işi varmış? Elbette yazık olmuş ama su testisi de acaba su yolunda mı kırılmışmış?” gibi sorular kafanıza geliyorsa bilin ki işte bu da bir kadın cinayettir sevgili arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Yani en azından ilk örnek kadar vahim değil ya Cansu’nun öldürülmesi birçoğunuz için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Devam edeyim mi Başkanım?

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Çünkü yani sadece siz böyle hissetmiyorsunuz inanın. Kadın cinayetleriyle mücadele edemememizin en temel sebebi, sizin şu hislerinizin erkek polislerde, erkek hâkimlerde, erkek savcılarda da oluşuyor olması. Çünkü erkek egemen topluma göre bu senaryoda kadının yanlış yaptığı bir şeyler var.

Hadi bir de tersine çevirelim bu senaryoyu. Üçüncü erkeğimiz Emre. 30 yaşında. Barda bir kızla tanışmış o da, evine götürmüş, ondan sonra öldürülmüş. “Yazık değil mi adama ya? Ne kadınlar var abi yani hani neler gelmiş adamın başına.” Erkeklerin içinde genel olarak bu duygu uyanıyor ya işte, bizim toplumsal cinsiyet eşitsizliği dediğimiz şey de tam olarak bu sevgili arkadaşlar yani biz bunları gülerken, sırtıarak konuşabiliyoruz ya erkeğin başına bir şey geldiğinde, kadın olduğunda olmuyor. Bu, toplumsal cinsiyet eşitsizliği sevgili arkadaşlar. Şimdi, size kötü bir haberim var; toplum olarak Ayşe’ye üzüldüğünüz kadar Cansu’ya da üzülmüncüye ya da üçüncü olaydaki Emre’ye duyduğunuz sempatiyi Cansu’ya duyuncaya kadar “Ben kadın cinayetleriyle mücadele ediyorum.” falan diyemezsiniz, çok üzgünüm bunun için. Çünkü dili, dini, ırkı, hayat tarzı ne olursa olsun öldürülen kadınları değil öldüren katilleri suçlamayı öğrenene kadar kadın cinayetleri durmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – İki cümlem var Sayın Başkan, izninizi istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Çünkü, dediğim gibi sevgili arkadaşlar, dili, dini, ırkı, hayat tarzı her ne olursa olsun öldürülen kadınları değil öldüren katilleri suçlamayı öğrenene kadar kadın cinayetleri durmayacak, bunu durduramayacağız. Öcü gibi korkup müfredatlardan çıkardığımız “toplumsal cinsiyet eşitliği” kavramı var ya hani, işte o eşitlik istisnasız hepimiz için sağlanana dek, ne yaparsanız yapın, hangi önlemi alırsanız alın, ne yazık ki bu kadın cinayetleri durmayacak. Başında size bir söz verdim, dedim ki: Bundan sonra anlayacağımız bir şey okuduğunuzda, haberi okuduğunuzda. Bütün erkek arkadaşlarımdan rica ediyorum, önünüze geldi bir kadın cinayeti haberi, açtınız, okudunuz; içinizden “Kim bilir ne yaptı da delirtti ya bu adamı, yani onun da orada o saatte ne işi varmış, gencecik kız; değil mi, kesin ilişkisi vardı o adama abi yoksa niye çekip vursun.” gibi sorular soruyorsa içinizdeki o Orta Çağ’dan kalma kodlar, bilin ki o bir kadın cinayeti ve bilin ki bu eşitlik sağlanmadan bunlar durdurulmayacaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Nilgün Ök.

Buyurun Sayın Ök. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Kadına karşı şiddet, çocuğa karşı şiddet, hayvanlara karşı şiddet, çiçeklere, böceklerle karşı şiddet aslında asla kabul edilemez. Biz de şiddetin her türlüsüne karşıyız ve bununla sonuna kadar mücadele edeceğiz. Şunu da söylemek istiyorum Sevgili Sera: Biz de o öldüren katilleri kesinlikle suçluyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün sosyal medyada hepimiz paylaştık, değil mi? Şiddeti engellemek adına paylaşımlar yapıyoruz. Gerçekten kendi hayatımızda da şiddetin önüne geçebiliyor muyuz, sorgulamak lazım. Ben gerçekten sorguluyorum, evimde eşime karşı, çocuğuma karşı, iş yerinde çalışanlarıma karşı... Fiziksel ve psikolojik şiddet konusunda da sosyal medyada o paylaşımı yapanlar gerçekten samimi mi, değil mi, buna bakmamız gerekiyor. Ama ben şuna inanıyorum: Bunun da aslında eğitimle çözüleceğine inanıyorum. Eğer biz vicdanlı, merhametli, sevgi dolu, saygılı çocuklar, gençler, bireyler yetiştirirsek, bu şiddete karşı farkındalığı da hep berber -bütün kadınlarla olduğu gibi- artırırsak, ben bunun hoşgörüsüyle, merhametle önüne geçeceğimize inanıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, önergeye geçiyorum. Önergede, emeklilerin son yirmi yılda yaşam haklarının ellerinden alındığı ve yaşam koşullarının zorlaştırıldığı söyleniyor. Hep beraber bakalım bakalım rakamlara, ne olmuş, zorlaşmış mı? AK PARTİ olarak iktidara geldiğimizde ilk yaptığımız işlerden birisi de emeklilerimizin durumuna bakmak oldu. Maalesef o kadar düşük emekli maaşları bağlanıyordu ki o dönemlerde, onları görünce gerçekten yüzümüz kızarıyordu. Bugün emekli maaşlarında düzenlemeye giderek reel olarak 2 katına, 3 katına, 4 katına kadar çıkan artışlar yaptık. Bakınız, yaşlılık aylığı 25 liraymış, bugün 678 lira, reel artış oranı yüzde 410. En düşük SSK emekli maaşı 257 liraymış, bugün 2.147 lira, reel artış oranı yüzde 54. En düşük BAĞ-KUR tarım emeklisi maaşı 66 liraymış, bugün 1.513 lira, reel artış oranı yüzde 323. En düşük BAĞ-KUR esnaf emeklisi maaşı 150 liraymış, bugün 1.942 lira, reel artış oranı yüzde 38. Şimdi, en düşük emekli maaşını da 1.500 liraya çıkartarak ilave destek sağladık; en düşük memur emekli aylığı 2.981 lira. Ayrıca emeklilerimizin talep etmesi hâlinde, ödemeleri kendi evlerinde alabiliyorlar. Ayrıca, tüm emeklilerimize yılda 2 defa biner lira ikramiye ödüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

NİLGÜN ÖK (Devamla) – Başkanım, toparlayacağım.

Sadece 2020 yılında ödediğimiz bu ekstra ikramiye tutarı 22 milyar lira, son üç yılda ödediğimiz tutar 64,5 milyar lira. Salgın süresince Covid-19 olgularına verilen tanı ve tedavi hizmetlerini acil hâl kapsamına alarak hastalardan katılım payı ve ilave ücret almanın önüne geçtik, artık almıyoruz. Kontrol muayenesine tabi olan, muayenelerini yaptıramayan emeklilerimizin süresini erteledik. Nisan ayında öne alarak yaptığımız bayram ikramiyesinden mayıs ayında aylık almaya başlayanların da almasını sağladık, böylece ikramiye alanların kapsamını genişlettik. Yaşlı ve kronik hastalığı bulunan 4/1-c kapsamında hak sahiplerinin başvuruda bulunmalarını beklemeksizin aylıklarını bağladık.

Sayın Başkanım, sözlerime burada söz verirken bugüne kadar olduğu gibi emeklisinden çalışanına, esnafından işçisine, toplumun her kesimini kucaklayacak adımları kararlılıkla attığımızı ifade etmek istiyorum. Bundan sonra da atacağız.

Önergenin aleyhinde olduğumuzu ifade ediyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, 24/11/2020 tarihinde Denizli Milletvekili Gülizar Bıçer Karaca ve arkadaşları tarafından pandemi döneminde artan kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/11/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/11/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Gülizar Bıçer Karaca ve arkadaşları tarafından pandemi döneminde artan kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla 24/11/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2117 sıra nolu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/11/2020 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adını Denizli Milletvekili Gülizar Bıçer Karaca.

Buyurun Sayın Karaca. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Her Türlü Şiddetle Mücadele Günü. Bu gün dolayısıyla, erkek failleri tarafından katledilen ve bugün aramızda bulunmayan, Güldünya, Emine, Hafize, Nadire, Pınar, İpek, Gülistan ve ismini burada saymaya kalksam konuşma sürem bile yetmeyeceği, yaşam hakkı elinden alınan yüzlerce kadını saygıyla anarak konuşmama başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, pandemi döneminde kadına yönelik şiddetin arttığı ve bu anlamda da alınan tedbirlerin çok yetersiz olduğuna ilişkin bize çok fazla bildirim gelmekte. “Peki, bu bilgileri nereden alıyorsunuz, nereden çıkardınız?” diyebilirsiniz. Aslında bu sorunuza şöyle cevap vermeyi çok isterdim: İlgili bakanlıklar İstanbul Sözleşmesi ve yasalar gereğince verileri toplayarak şeffaf bir şekilde ve özellikle de sadece kadınların kadına karşı şiddet için başvuruda kullanabileceği bir hat açıldığı, veriler toplandığı, toplanan veriler de kamuoyuyla paylaşıldığı için, bunu bakanlık verilerinden aldık. Ama üzülerek ifade edeyim ki bunu söyleyemiyorum. Neden söyleyemiyorum? Çünkü sözleşme gereğince bakanlıklar bu konuda üzerine düşen sorumluluğu hâlâ yerine getirmediler. Üstelik bizlerin ve tüm kadın hareketi ve kadın örgütlerinin bugüne kadar talepleri hep görmezden gelindi ve hayata geçirilmedi. Ama iyi ki kadın örgütleri var, iyi ki kadın hareketi var, pandemi döneminde kadın cinayetleri ve kadına karşı şiddet verilerini hâlâ özveriyle sahada dolaşarak toplayıp, hem danışma hatlarından hem acil yardım hatlarından toparlayıp bir veri bankası hâline getirip bizlerle dayanışarak paylaştıkları için. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu 9 Mart-7 Eylül tarihleri arasında acil yardım hatlarına 4.735 kadının çağrı bıraktığını ve aradığını ifade ediyor ve “Bunların yüzde 95'i de şiddet nedeniyle bırakılan çağrılardır.” diyor. İnsan Hakları Derneği Kadın Komisyonu tarafından 11 Mart-11 Mayıs tarihleri arasında, yani sadece altmış günde 37 kadının cinayete kurban gittiği ifade ediliyor yani neredeyse altmış günde 37 kadın, güneşini bir kadına tekabül ediyor.

Değerli milletvekilleri, yine pandemi döneminde, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından bir karar verildi, dediler ki: “6284 sayılı Kanun’un uygulanmasında esnek davranın.” Yani, kadına karşı şiddet, kadın cinayetlerine karşı ve özellikle şiddet gören kadınların korunmasına ilişkin yasayı esnek uygulayın diyerek bu şiddet faillerine bir avantaj ve bir koruma kalkanı sağlandı.

Değerli milletvekilleri, defalarca dile getirdik, şimdi, bugünün anısına ve bugünün adına bazı kadınlarımızın neden cinayete kurban gittiği verilerini sizlerle paylaşacağım: Güleda Cankel, Isparta’da üniversite öğrencisi. Katili Zafer Pehlivan, daha önce kadına şiddetten gözaltına alınıyor, serbest bırakılıyor ve serbest bırakılmakla da yetinilmiyor, polisler tarafından elinden tutulup “Bu şehri terk et.” denilip bizzat polisler tarafından yani İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun emrindeki polisler tarafından otogardan uğurlanıyor. Peki, buna sesiz kalmak bir bakan için ayıp değil mi arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Güllü Yılmaz, Diyarbakır’da kızının gözleri önünde yakılarak katledildi ve bu katil hakkında, yirmi gün önce, öldürmeye tam teşebbüsten dolayı soruşturma açılıyor, gözaltına alınıyor, serbest bırakılıyor ve maalesef bu cinayeti işliyor.

Değerli milletvekilleri, yine, İpek Er, hepimiz biliyoruz, on beş gün cinsel istismara uğruyor, tecavüze uğruyor ve intihara sürükleniyor ama katili hâlâ aramızda serbestçe dolaşiyor.

Zeynep Şenpınar, biliyorsunuz, kendisi Muğla’da katledildi ve Zeynep Şenpınar şikâyetten vazgeçirildi diye savcılık tarafından hakkında takipsizlik kararı veriliyor. Oysaki İstanbul Sözleşmesi ne diyor: “Şikâyetten vazgeçse bile bu takibi, bu soruşturmayı sürdüreceksiniz.” ama maalesef yasa uygulanmadığı için, sözleşme uygulanmadığı için Zeynep bugün aramızda değil.

Değerli milletvekilleri, yine, Sevtap Şahin, Temmuz 2020’de 60 kez, kendisi hakkında, şiddetten dolayı başvuru yapıyor, kendisine şiddet uygulandığını ifade ediyor ama 60 kez başvuru sonucunda hiçbir tedbir uygulanmıyor ve maalesef, bugün katledildiği için aramızda değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın Sayın Milletvekili.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Ağustos 2020’ye dönelim. Veysi Yoldaş, Remziye Yoldaş’ı öldürdü, katletti değerli arkadaşlar. Altı gün önce Remziye şikâyet ediyor ve deniyor ki kendisine: “Beş dakika sonra arayın, polis beş dakika sonra gelecek.” Ama olayın vuku bulduğu anda polis kırk beş dakika sonra geldiği için bu kadın da cinayete kurban gidiyor.

Evet, şimdi soruyorum: Sayın İçişleri Bakanı, bu anlattığım veriler hem Adalet Bakanlığının hem İçişleri Bakanlığının hem de Aile Bakanlığının görevlerini yerine getirirken yasaları gereği gibi uygulayan ve yükümlülüklerini yerine getirmeyen kendi Bakanlıklarına bağlı çalışanlarının ihmalleridir; bu konuda ne yaptınız? Bu konuyu denetleyebildiniz mi? Hayır. Ama denetleseydiniz emin olun bu kadınlar yaşayacaktı. Yani ne “Ayıptır.” diyerek, ne parmak sallayarak kadın cinayetlerini, kadına karşı şiddeti durduramazsınız. Ancak ve ancak kadına karşı şiddeti, yasaları, İstanbul Sözleşmesi’ni uygulayarak durdurabilirsiniz diyor, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz bir saptama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önergenin İYİ PARTİ Grubunun vermiş olduğu önergeyle benzerlik ifade ettiği için konuşmayacaklarına ama önergeyi desteklediklerine ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Çok teşekkür ederim efendim.

Bizim parti grubumuzun vermiş olduğu araştırma önergesi de Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önergeye benzerlik ifade ettiğinden bu konuda konuşmuyoruz ama Cumhuriyet Halk Partisinin bu önergesini desteklediğimizi ifade etmek istiyoruz.

Saygılar.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 24/11/2020 tarihinde Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve arkadaşları tarafından pandemi döneminde artan kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Evet arkadaşlar, bugün 25 Kasım, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü. Bu vesileyle, şiddete karşı mücadele veren, evde, sokakta, iş yerinde ve cezaevinde direnen bütün kadınlara bir kez daha selamlarımı gönderiyorum, onları selamlıyorum.

Kadınlar her yıl olduğu gibi, arkadaşlar, bu yıl da dünyanın dört bir yanında sokaklara indiler, baskılara rağmen seslerini yükselttiler, “Kadına şiddete hayır!” dediler ama maalesef bizim ülkemizde kadına yönelik şiddeti protesto etmek engellendi, kadınların demokratik haklarını kullanmasına izin verilmedi. Birçok ilde bugün kadınlar yürümek istedi, basın açıklamaları yapmak istedi ama bunların hepsi engellendi. Öncesi, bu engellenmenin adı, “Şiddeti teşhir etmeyin, yaşam hakkınızı savunmayın, şiddete rıza gösterin.”

Değerli arkadaşlar, şimdiki engellemelerin kılıfı da pandemi oldu. İktidar mitingler yapıyor, binlerce kişiyle kongreler yapıyor, her ne hikmetse o zaman hiç pandemi akla gelmiyor ama ne zaman kadınlar, muhalifler, bizler demokratik hakkımızı kullanmak istediğimizde bir bakıyorsunuz ki pandemi kılıfı bizim önümüze çıkarılmış oluyor.

Değerli arkadaşlar, Bianet'in verilerine göre üç yüz yirmi yedi günde 253 kadın katledildi, 715 kadın ise şiddete uğradı. Bunlar tam rakamlar da değil, sadece yansıyanlar. Yani bu rakamlara göre bile neredeyse her gün bir kadın katledilmiş. Bakın, bunun adı “kadın kırımı”dır. Yani her gün öldürülen bir kadın söz konusu, buna “kırım” demeyeceğiz de ne diyeceğiz? Sorunun adını doğru koyarsak mücadelesini de doğru yürütmüş oluruz.

Değerli arkadaşlar, kadına yönelik şiddet politiktir; bu bağlamda da mücadele edilmek zorundadır. Öyle, telkinlerle, ayıplamalarla kadına yönelik şiddetle mücadele etmek mümkün değildir.

Bakın, arkadaşlar, erkekler kadınları sadece kadın kimliğinden kaynaklı katlediyor. Bu bir egemenlik ilişkisidir, bunu doğru tanımlamak lazım. Bu erkekler öyle hasta oldukları için, psikopat oldukları için kadınları katletmiyor. Gayet de normal erkekler yapıyor bunu, sadece de erkek oldukları için yapıyorlar, yoksa herhangi bir eksikliklerinden kaynaklı yapmıyorlar.

Bu sorunun tarihsel bağlamları vardır, erkek egemen kodlardan beslenen yanları vardır. Dolayısıyla bunu bütünüyle ele almak gerekiyor. Bakın, bizler kadın örgütleri, defaatle söyledik, burada da gündeme getirdik hatta dün buna ilişkin gündem de oluşturduk. Ne dedik? Meclisin bir an önce kadına yönelik şiddete ilişkin olağanüstü toplanması gerektiğini ifade ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Ama yine her zaman olduğu gibi bu önerimiz yine reddedildi. Evet, söz alındığında bütün arkadaşlarımız şunu söylüyorlar: “Biz kadına yönelik şiddeti desteklemiyoruz, onaylamıyoruz.” Kadın mücadelesi öyle bir evreye gelmiş ki zaten çıkıp “Ben onaylıyorum.” diyemezsiniz ki. Ama bu Parlatentonun görevi bu değildir; sadece kınamakla, “Şiddete karşıyız.” demekle olmuyor. Bu Meclis tedbir almak zorunda, adım atmak zorunda, harekete geçmek zorunda. Bu Meclisin görevi sadece kınamak, eleştirmek, ve “mış” gibi yapmak değildir. Ama biz bir kez daha şunu ifade edelim: Biz kadınlar; kadın hareketi, kadın mücadelesi yürütenler kazanımlarımıza da sahip çıkacağız, kadına yönelik şiddeti ve cinayetleri de durduracağız. Yaşamın her alanında “kadın, yaşam, özgürlük” yani “...”(x) demeye devam edeceğiz.

Hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülemler Açıanal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Açıanal.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEMZEM GÜLEMLER AÇANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; CHP grup önerisi hakkında grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Gazi Meclisimizi ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2020 Ocak ayında Çin’de ortaya çıkan ve ardından pandemiye dönüşen Covid-19’un yol açtığı salgın tüm dünyada etkisini sürdürmektedir. Virüsün hızla yayılması, birçok ülkede salgını kontrol altına almayı zorlaştırmıştır. Pandemiye bağlı sosyal mesafe, izolasyon ve bazı durumlarda karantina uygulaması gibi çeşitli önlemleri hayata geçirmiştir. Sosyal izolasyon önlemleri ve karantina uygulamalarıyla birlikte dünyanın çeşitli yerlerinde ve ülkemizde, toplumda suç oranlarının düştüğünü ve buna bağlı olarak aile içinde daha çok zaman geçirme ve aile içi farkındalıkların, özelemlerin artmasıyla pandemi döneminde aile içi şiddette oransal olarak azalmaların olduğu tespit edilmiştir. Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığımıza bağlı 2020 yılı itibarıyla 81 ilimizde kurulan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinden yani ŞÖNİM’lerden 1 Ocak-31 Ekim 2020 tarihleri arasında 184.693 kişi hizmet almıştır. 146 kadın konukevi 3.508 kapasiteyle faaliyettedir. Sağlık Hayat Merkezi yani SHM’ler kadın hizmetleri irtibat noktalarıyla daha etkin ve ulaşılabilir bir duruma gelmiştir. Ayrıca ilgili Bakanlığımız bünyesinde ALO 183 sosyal destek hattı şiddete uğrayan kadınlarımız için yedi gün yirmi dört saat hizmet vermektedir.

Salgın kapsamında 49 ilimizde pandemi sürecinde 65 tesis, otel, misafırhane, kamu kuruluşu ve yurt barınma amacıyla kullanılmaktadır. Şu ana kadar 1.400 kadın ve çocuk barınma amacıyla bu tesislerde koruma altındadır. Şiddetle mücadelede ŞÖNİM ve SHM’lerin iş birliği içinde, etkili

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

çalışmasından dolayı Bakanlığın aile bilgi sistemi üzerinden veri akışı yoluyla ilgili birimler arasında kurulan hızlı irtibat ve eş güdümlü çalışma sayesinde mağdurlara daha kısa sürede ulaşım sağlanmıştır. Sayın Süleyman Soylu ile İçişleri Bakanlığımız, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 2020 yılı içerisinde 234.815 polis ve jandarma personeline aile içi kadına yönelik şiddetle mücadele eğitimi vermiştir.

KADES yani Kadın Acil Destek İhbar Sistemi, tek tuşla mağdur olan kadınlarımıza yetişmektedir. 23 Kasım 2020 tarihine kadar 620.829 kişi uygulamayı indirmiş olup 48.686 kişi uygulama üzerinden ihbarda bulunmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Devamla) - Ayrıca bu kapsamda kadın hizmetleri irtibat noktalarının kadına şiddetle mücadelede Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığıyla ortaklaşa hazırladıkları 75 maddelik kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı içinde de önemli bir yer aldığını belirtmek isterim. “Sıfır tolerans” ilkesiyle kadına şiddet konusunda mücadele etmeyi turuncu çizgimiz olarak kabul ediyoruz.

AK PARTİ kadroları on sekiz yıllık bilgi, birikim ve kriz durumlarında bugün pandemide olduğu gibi her türlü zorluğun üstesinden gelmeye mahir, tecrübeli, ferasetli liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde bu sıkıntıların üstesinden gelmiştir ve yine gelecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde teklifin ikinci bölümünde yer alan 36’ncı maddenin önerge işleminde kalınmıştır.

36’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

(x) 238 S. Sayılı Basmayazı 17/11/2020 tarihli 16’ncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 36'ncı maddesiyle değiştirilen 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 15'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "veya tamamen" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Tacettin Bayır

Kocaeli

Adana

İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kadim Durmaz

Çetin Osman Budak

Manisa

Tokat

Antalya

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun.

Buyurun Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 238 sıra sayılı elektrik piyasasına ilişkin torba kanunun 36'ncı maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle "Kadına şiddete hayır!" diyerek sözlerime başlıyorum.

Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer yurttaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Yeni bir torba yasa ve yine delik deşik edilen yasalar... Önceki torba kanunda trafik borcundan vergi usulsüzlüğüne kadar pek çok alanda af getirdiniz ama çiftçiye yok saydınız; bu yeni torba kanunda da maalesef çiftçi yine yok.

Çiftçinin tarımsal sulama kaynaklı elektrik borcu çok fazla arttı, TEDAŞ'a borçlu durumda 61 bine yakın çiftçimiz var. Ağustos ayında yapılan bir yapılandırma ama maalesef bu yapılandırmada gereken çalışmaları yapamadılar, çiftçilerimiz zorlanıyor. Anladık ki AK PARTİ iktidarında çiftçinin adı yok. Çiftçiye karşı körebe oyunu oynuyorsunuz. Çiftçinin elektrik borcuna dönük hiçbir iyileştirme, hiçbir düzenleme yapmamışsınız, gene uyumuşsunuz. Bu çiftçi düşmanlığı neyin nesidir diye merak ediyorum ve anlamakta da zorlanıyorum. Çiftçiye hısım değil hasım oldunuz.

Çiftçinin tarımsal sulama elektrik borçları gittikçe kabarıyor. Elektrik fiyatlarını patlattınız. Sanayicinin 1 kilovatsaat elektrik için ödediği tutar 2020 yılının birinci döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 21,8; konutlarda ise yüzde 32,3 artmıştır. Tüketicimiz konutlarda 1 kilovatsaat elektrik için ortalama 71,2 kuruş ödemektedir. Çiftçinin tarımsal sulama elektrik borcu kilovatsaat başına ise 83 kuruşa çıkmış. Geçen seneye göre fiyatlar yüzde 70 artmıştır. Geçen seneye göre artan bu rakamlara rağmen sadece 6 ilde çiftçiye destekleme uygulanması bana göre Türkiye'nin diğer bölgelerinde üretim yapan çiftçilere hakkaniyetsiz bir davranıştır; çiftçilerin bir an evvel tüm ülkeyi kucaklayacak şekilde destekleme kapsamına alınması gerekmektedir.

Artan elektrik, gübre, yem ve mazot fiyatları dikkate alındığında çiftçinin üretime devam etmesi mümkün değil. Desteklemeler genişletilmeli ve işlevsel hâle getirilmeli ama bakıyoruz, 2021 bütçesinde tarımsal desteklemeler artacağına aşağı inmiş. Mazot, gübre fiyatları artmamış gibi çiftçinin desteklerini aşağı indirdiniz, damping yaptınız. Sandıkta da çiftçi size damping yapacak, merak etmeyin.

Elektrik faturalarına yansıyan kayıp kaçak oranı, Türkiye ortalamasına baktığımızda, yüzde 11'e çıkmıştır. Sayın Başkan, değerli vekiller; söz konusu kaçak oranı azaltılmadığı gibi bunun azaltılmasına dönük hiçbir çalışma yok. Dürüst tüketiciye ve gıda güvenliğinin sigortası olan çiftçiye ise bu kanun teklifinde gene hiç yer yok. Her zaman olduğu gibi çiftçi -geçen torba kanunda unutuldu- bu kanun teklifinde de unutulmuştur.

Yine, bakınız, çiftçi can çekiyor. Bugün tarım kredi kooperatifleri çiftçinin tarlasını sürdüğü traktörlere haciz getiriyor. Bu, Amasya Kızılca köyünde, Sivas'ta, Erzurum'da, Çanakkale'de, Edirne'de var yani Türkiye'nin her yerinde Ziraat Bankaları ve tarım kredi çiftçiye haciz getiriyor. Ama ne diyor kanun? Yargıtay 12. Dairesinin kararı var 2019'da, diyor ki: "Çiftçinin tarım alet ve ekipmanlarını haczedemezsiniz." Ama maalesef yargıyı tanımayan bir sistem var; çiftçilerin alet, ekipmanlarına haciz getiriyorsunuz. Emekli maaşları haczedilemiyor ama işte, geliyorsunuz, haczedilememesine rağmen çiftçinin traktörünü haczediyorsunuz.

Bakın, gelin, hep beraber... 22 Haziran 2020 tarihinde bir yasa teklifi verdik. "Bu yasa teklifi içerisinde ne var?" dersiniz, çiftçinin Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerine olan tüm borçlarının faizlerini siliyoruz, 5 eşit taksite bölerek çiftçilerin üretimde kalmasını sağlıyoruz ve sürdürülebilir tarımın önünü açıyoruz. "Bu da yetmez." diyoruz, destekleme ödemelerine haciz koyuyorsunuz elektrik borcundan, sulama borcundan dolayı; bu kanun teklifiyle beraber bunun da önüne set çekiyoruz.

AK PARTİ ve küçük ortağı MHP'li milletvekili arkadaşlarım, artık gelin, gerçekleri görün. Bu ülkenin sürdürülebilir tarımı için çiftçilerin sesine kulak verin diyorum, çiftçinin önünü açın ki ülkemizin önü açsın diyorum. 25 Ağustos 2020 tarihinde başka bir teklif verdik, bu teklifte de diyoruz ki: En önemli şey, tarımsal desteklere siz haciz koyuyorsunuz ve sulama borcuna olan hacizle beraber geline noktada çiftçinin elini kolunu bağlıyorsunuz. Gelin, hep beraber bunu da önlerinden kaldıralım.

Destek veriyorsunuz, destekliyoruz bizler de sizi ama verdiğiniz destekten gelir vergisi alıyorsunuz. Herhâlde bu utanç size yeter diye düşünüyorum. Gelir vergisi kesilmesi tarımsal destekler için en büyük ayıptır diyorum. Bir an evvel bu yanlıştan vazgeçin. Tarımsal destek üretimin desteklenmesi, yapılması için verilir ama siz bundan yüzde 2 ve yüzde 4 gelir vergisi kesiyorsunuz; gelin, bu yanlıştan bir an evvel vazgeçin diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Yine, Komisyonunda bekleyen başka bir kanun teklifimiz var. Çiftçi Kayıt Sistemi... İşte, bugün tebliğ yayınlanmış tarımsal desteklemelerle ilgili, gene Çiftçi Kayıt Sistemi'ne bağlamışsınız. Tarım Bakanlığının elinde Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi var, TÜKAS var, IES var. Gelin, 23,5 milyon hektar olan üretim alanının tamamını destekleme kapsamına alın. En önemlisi, doğal afetle karşılaşıyoruz sık sık, doğal afetin de önüne geçelim, tarımsal sigortaların önünü kapayan ÇKS'yi de kökten temizleyelim diyorum.

Gelin, bugün çiftçimiz için güzel bir şey yapalım, 5 Grup Başkan Vekilimizin ortak önergesiyle çiftçilerimizin Ziraat Bankasına, tarım kredi kooperatiflerine olan borçlarını öteleyelim. Biz Cengiz İnşaatın, TÜVTÜRK'ün vergi borçlarını silmeyelim. Gazi Meclis bu ülkenin efendisi olan çiftçilerin borçlarının faizini silsin ve 5 eşit takside bölerek onların önünü açalım diyorum.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinde geçen "sonucuna" ibaresinin "neticesine" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen

Erdal Aydemir

Züleyha Gülüm

İstanbul

Bingöl

İstanbul

Musa Piroğlu

Murat Çepni

Hasan Özgüneş

İstanbul

İzmir

Şırnak

Murat Sarısaç

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş.

Buyurun Sayın Özgüneş. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Değerli arkadaşlar, herkesi selamlıyorum.

Kadına yönelik uygulanan şiddet problemi aslında bir kadın sorunu olmaktan ziyade bir erkek problemidir; pratik davranışlar problemi, aynı zamanda zihin problemi. Beş bin yıllık devlet kültürüyle oluşan erkek zihniyeti, kadını ezmektedir. Dolayısıyla iki yönlü, eğer biz hem zihniyetimizi değiştirir, öz eleştirimizi erkek olarak verirse hem de hükümet, pratikte koruyucu ve zihin değiştirici önlemler alırsa bununla ilgili yol alma şansımız vardır. Zaten kadınların çok güçlü bir mücadelesi var. Bu mücadelenin yanındayız, kutluyoruz kendilerini. Şuna kesinlikle inanıyorum: Kadın kurtuluş ideolojisiyle "..."(x) şiarıyla toplumun, insanlığın kurtuluşu gerçekleşebilir. Bu vesileyle kendi adıma söylüyorum: Kadına karşı kendi kişiliğimdeki erkeği öldürme noktasında, söz veriyorum bunun çabası içerisinde olacağım.

Diğer bir husus, değerli arkadaşlar, Şırnak'ın çokça sorunu var. Özellikle Sayın Zengin'e buradan çağırım ve dikkatlerine sunuyorum: Kaç kez bu meseleyi dile getirdim gerçekten ben de bilmiyorum yani çokça getirdim. Şimdi, ekim ayından bu yana, değerli arkadaşlar, Şırnak'ın Güçlükönak ilçesinin 13 köyünde sular kesik, ekim ayı 7'sinden bugüne. Niçin kesik? Sular kuyuyla elde ediliyor ve bununla bağlantılı olarak, tabii ki, elektrikle hallediliyor. Tam yirmi yıldır, arkadaşlar, yirmi yıldır -burada resmî belgesini de aldım- biriken borçları DEDAŞ şimdi tahsil etmek istiyor. Ee, devlet zamanında almamış, tahsil etmemiş. Şimdi toplam 13 köyün borcu 8 milyon liraya yakın yani bu köylerin bu parayı ödeme şansı yok bu krizde.

O açıdan, ricamız bu konu üzerinde biraz yoğunlaşılmalı çünkü bugün vesilesiyle de şunu iyi biliyoruz, su sıkıntısı olduğu zaman en çok sıkıntıyı kadınlar çeker ve gerçekten dün de irtibata geçtik, traktörle su çekiyorlar, traktörle çekiyorlar; bu doğru bir yaklaşım değil, mutlaka önlenmesi gerekir ve defalarca da söyledim, bu 13 köyü suya kavuşturabilecek 6 kilometrelik bir dere var yakında. Aslında oradan çok rahatlıkla bu su herhangi bir ihaleyle temin edilip halkımız suya kavuşturulabilir.

Diğer bir husus, değerli arkadaşlar, Şırnak'ın Nerduş Deresi var. Bu suyun kenarında mevsimlik bahçeler, gerçekten Şırnak'ın yegâne dinlenme alanı onun kenarındaki tesisler ve bahçeler. Aynı zamanda köylülerin hayvanları, tarım arazileri buradan, kenardakiler, bu sudan sularını temin ediyorlar ama nasıl? Cudi eteklerindeki, özellikle kuzey eteklerindeki kömür ocaklarının -müteahhitlerin- suya bütün kirliliği akıtmaları sonucunda su katran gibi akıyor, katran gibi akıyor, bütün o sudan yararlanma imkânını engelliyor. Dolayısıyla, buraya da dikkat çekmek istiyoruz.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Ayrıca, değerli arkadaşlar, Şırnak'ın gerçekten bütün yolları, bakın, bütün ilçelere giden ve Nusaybin'den Habur'a, Nusaybin'den İran'a giden uluslararası yolları çok berbat; bunu defalarca dile getirdik. Talebimiz, bu konu üzerinde bir yoğunlaşmanın, bir müdahalenin gerçekleştirilmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Milletvekili.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Tabii ki sorunlar bunlarla sınırlı değil ama önemli bir sorun daha var: İçişleri Bakanı adına bir ekip kurulmuş, insanlara telefon ediyorlar, insanları kaçırmıyorlar, “Niye HDP'ye gidiyorsunuz, HDP'de ne arıyorsunuz? HDP'ye üye olmaktan pişman mısınız, pişmanlık yasasından yararlanmak istiyor musunuz?” Şimdi, değerli arkadaşlar, 90'lardaki o çeteci anlayışı hepimiz biliyoruz, tekrar oralara dönmeyelim. HDP, bir kadın partisidir, onurun partisidir, demokrasinin, barışın partisidir, halkların eşitliğini savunan bir partidir. Dolayısıyla HDP üzerine bu kadar –âdeta- düşmanca yaklaşmamak lazım. Hep birlikte bu ülkeyi kurtaracağız, demokrasiyi de barışı da birlikte yapabiliriz, öfkeyle, intikamla bu iş olmaz.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben, şimdi bu köylerimizle ilgileneceğim, önce aldım bunu.

Ama söz alma sebebim tabii ki sayın hatibimizin İçişleri Bakanımızla alakalı yönelttiği, kabulü mümkün olmayan “ithamdır” diyeceğim. Yani, söylenen cümle aynen şudur: Yani, bu mümkün değil, olamaz ve bunu fevkalade tarafı buluyorum. İçişleri Bakanı adına bir ekip kurulmuş ve kurulan bu ekip üzerinden böyle şeyler, tehditler yapılmış. Yani eğer böyle bir şey iddiasında iseniz bir defa, bir suç duyurusunda bulununuz, bulununuz! Yani burada, kürsülerde bunu söylemek kolay. Gerçi buna siz... Bir suç duyurusunda bulunun. Türkiye Cumhuriyeti'nin İçişleri Bakanına böyle bir şey söylemezsiniz! Bizim bugüne kadar bölgede yaptığımız bütün terörle mücadele çalışmalarımız, terörle mücadele hukuk içerisinde. Hukukun içerisinde olmayan hiçbir şey olamaz, geçmişle karıştırmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hatta öyledir ki bakın, bir tarafta terör örgütü var; kural tanımıyor, hukuk tanımıyor, insanları öldürüyor, askerleri öldürüyor, öğretmen... Bakın, burada duruyor hâlâ, şehit edilmiş 2 öğretmenimizin fotoğrafı burada duruyor; siz konuşurken size bakıyorlardı bu fotoğraflar. Ve devamında da terörle mücadele ederken her şey hukuk dâhilinde olmuştur, hepsi. Askerî anlamda yapılan müdahaleler de hukuk dâhilindedir, İçişleri Bakanlığının terörle olan mücadelesi de hukuk dâhilindedir. O sebeple, bu kürsüden söylediğiniz cümleler gerçekten çok bölücüdür, çok tehlikelidir ve doğru değildir. Bunu, ben, tamamıyla reddediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başkan...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Başkan, bir dakika söz almak istiyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Siz mi alacaksınız? Çünkü bende belgeler var, konuştuğumuz insanlar var.

BAŞKAN – Filiz Hanım, buyurun.

35.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vekilimiz elindeki belgeleri de ayrıca sunabilir. Ama ben, evet, sadece şundan bu kadar emin olmamalarını rica edeceğim: Şimdi, kendisinin de bizzat gördüğü isimler var; Musa Taştan, İstanbul Gençlik Meclis Üyesi Lider Polat, HDP Sultangazi İlçe Yöneticisi Cihan Çitgez -bunları siz de not alırsanız- Cizre Belediye Meclis Üyesi İbrahim Kaya. Aynı şekilde, Ankara'da da ben çok şeye tanışım. O yüzden, her yerde bu muamele var. Bu, suç duyurusunda bulunmuyoruz anlamına gelmiyor. Biz, olan her şeyle ilgili, bugün yargının ne kadar kuşatılmış olduğunu bilsek de sırf hani o tarihe not düşmek var ya, onun için suç duyurusunda bulunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Gerçekten, olan her şeyle ilgili suç duyurusunda bulunuyoruz Özlem Hanım. Çünkü biz de hukukçuyuz, hukukçular var. Hukukçu olmak gerekmiyor, insan olmak gerekiyor zaten kendisine yönelik bir kötü muamele varsa ona karşı suç duyurusunda bulunmak için. Ama “1990’larla karıştırmayın.” diyorsunuz ya, keşke gerçekten sadece bu bizim algımız olsa, bunu çok isterdik. Hani, bugün konuşmaya başlarken dediniz ya “Dinlemek, anlamaktır aynı zamanda.” diye, bunu gerçekten temenni ediyorum. Yani bunlara birazcık kulak verin ve birazcık şüphe duyun. Şüphe önemli bir şeydir, şüphe geliştirici bir şeydir. “Gerçekten böyle şeyler oluyor mu?” diye şüphe duyun. İçişleri Bakanı bilmiyorsa da o zaman araştırın; bakın, buradan bu kadar isim veriyoruz, o zaman bununla ilgili soruşturma başlatsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bana söyleyemezsiniz ki gerçekten, uzun yıllardır, idari soruşturma açılmış kaç insan var? Bunu ben bütçede de sordum kaç kere, idari soruşturma açılmış kaç kişi var? Açılmıyor arkadaşlar, cezasızlıkla maluller, davalar beraatla sonuçlanıyor, hatta takipsizlikle. Bakın, dün Metin Lokumcu örneğini verdim -ya da bugün, karıştırdım- öldürüldü bu adam gazla ve dokuz yıl sonra dava açılıyor ya, dokuz yıl sonra. Siz iktidardasınız. Biz parti çıkarı için konuşmuyoruz, insanların bekası için, insan hakları için konuşuyoruz. Lütfen ama lütfen bunların gerçek olduğuna bir nebze de olsa kulak verin ve soruşturmalarınızı açın çünkü aksi takdirde bunlardan sizler de ciddi olarak sorumlusunuz.

Saygılar sunarım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

36.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şöyle ifade etmek isterim: Filiz Hanım, birbirimizi yıllardır tanıyan insanlarız. Ben burada yapılan bütün konuşmaları sahici buluyorum ve ben gerçek bir dinleme yapıyorum, gerçek dinlemeyi çok önemsiyorum. Böyle bakıldığı zaman buradaki problem şudur: Hayatın içerisinde, maalesef, maalesef, her işini yapan insan bazen hukuktan uzaklaşabilir, hukuksuz işler yapabilir, “yapabilir” demeyeyim, yanlış anlaşılmasın, yapıldığı anlar olabilir. Böyle durumlarda bize düşen şikâyetçi olmaktır, takip etmektir, bunun suç olduğunu ispat etmektir. Benim buradaki itirazım şunadır: Yani “Yaşanan problemler yoktur.” demeyi istemem. Neden? Görevini yaparken, ifa ederken sınırlarını geçen kişiler olabilir ama burada hatip bir örgüt kurulduğunu söylüyorsa, bu örgütün başında da bizim İçişleri Bakanımızın olduğunu söylüyorsa kusura bakmayın yani. Bu, artık külliyen bir yalandır diyeceğim yani böyle bir şey olabilir mi? Siz bu ülkenin İçişleri Bakanını bir terör örgütü kurmakla neredeyse suçluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Yani bu olacak şey midir Sayın Hatip? Lütfen, rica ediyorum. Varsa problem -ki var olduğunu söylüyorsunuz- bu iddianızı temellendirin, iddiadan şikâyetçi olun, biz bunun takipçisi olalım. Bunu söylemek başka bir şeydir, bu ülkenin İçişleri Bakanına suç atfetmek başka bir şeydir. Bir lafı hacminde konuşamaz mıyız yani? Her şeyi illa böyle en ifrat noktasında... Dinlenmemesinin sebebi buraya geliyor. Siz meseleyi zemininde...

Bakın, su meselesi... Şimdi, ben Sayın Valimizle konuşmaya çalışıyorum yani sizin her söylediğiniz kelimeye gücüm yettiği oranda ben de arkadaşlarım da değer atfederek çözüm bulmaya çalışıyoruz ama siz bu kürsülerde nasıl dersiniz ya İçişleri Bakanına “Terör örgütü kurdu, bir örgüt kurdu.” diye. Her işin bir sınırı var, rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sayın Başkan, burada bir yanlış anlaşılma var. Lütfen bir dakika izahat...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Nasıl yanlış, kulaklarımla duydum ya.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) - Sataşma var burada.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç de sataşma yok.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Enez Kaplan

İmam Hüseyin Filiz

İzmir

Tekirdağ

Gaziantep

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ümit Beyaz

Fahrettin Yokuş

Adana

İstanbul

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Filiz.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesiyle ilgili İYİ PARTİ Grubumuzun verdiği önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bu maddeyle 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 15'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yapılan değişiklikle elektrik dağıtım şirketlerinin denetim konusu düzenlenmekte, denetimde yetkili kurum olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bu yetkisini devredebilmesine imkân sağlanmaktadır. Komisyon üyesi arkadaşlarımızın yazdıkları muhalefet şerhinde de belirtildiği gibi bu değişiklik olabilir ancak uygulama açısından problem olabilir. Kanaatimce elektrik dağıtım şirketlerinin denetimi yetki devri yapılmaksızın Bakanlık tarafından gerçekleştirilebilir. Bu yetki niye devrediliyor, onu da anlayabilmiş değilim. Bakanlık oluşturacağı heyete istediği kurumdan, -EPDK dâhil- uzman alabilmelidir. Ayrıca yine bu maddede önerilen denetim faaliyetlerinin masraflarıyla ilgili dağıtım şirketi tarafından masrafların ödenmesi gerekir. Bunun için ayrıca ödenek ayırmaya gerek yoktur diyorum. Denetim sonucunda oluşturulan raporların şeffaflık açısından internet ortamında kamuoyuyla paylaşılması gerekir diyorum.

Değerli milletvekilleri, elektrik dağıtım görevi 2009'dan önce kamunun sorumluluğundayken o yıl başlayan özelleştirmeyle dört yıl içinde özel sektörün eline geçti. 2009'dan 2013'e kadar özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerinin çoğunluğu aynı zamanda araç garantili otoyol, köprü, yolcu garantili havalimanı, hasta garantili şehir hastaneleri ihalelerinde adları sık sık duyulan inşaat şirketleriydi. Maşallah, her yerde varlar, başkalarına bırakma niyetleri yok.

Değerli milletvekilleri, söz konusu dağıtım şirketleri elektriği büyük ölçüde kamuya ait Elektrik Üretim Anonim Şirketinden, EÜAŞ'tan satın alıyor. Bunun yanı sıra özel elektrik üretim şirketleri de mevcut. Bu üretim şirketleri de elektriği büyük ölçüde devletten sağladıkları alım garantisi veya yüksek tutarlı teşviklerle üretiyorlar.

Değerli milletvekilleri, EPDK, her üç ayda bir özel şirketlerin dağıttığı elektrik fiyatını düzenleyen tebliğler yayımlıyor, böylece elektrik fiyatlarını sanki devlet otoritesi belirliyormuş gibi görünüyor. Fakat, devletin Elektrik Üretim Anonim Şirketi eliyle elektrik dağıtım şirketlerine giderek ucuzlayan fiyatlarla elektrik satarken dağıtım şirketlerinin halka ulaştırdığı elektriğin fiyatında hiçbir indirim yapmadığını görüyoruz. Yani, elektrik şirketleri elektriği giderek daha ucuza alıyor ancak halka bu indirim yansımıyor, yansıtılmıyor. Bu, nasıl bir anlayış, nasıl bir adalet? Devletten ucuza al, vatandaşa pahalıya sat!

Son bir yılda Elektrik Üretim Anonim Şirketi tarafından dağıtım şirketlerine verilen elektrik ne kadar ucuzladı? 1 Ekim-31 Aralık 2019 döneminde bu fiyat kilovat saat başına 34,86 kuruş, 1 Temmuz-30 Eylül 2020 döneminde 13,20 kuruştur. Görüldüğü üzere 1 Ekim 2019'dan 1 Temmuz 2020'ye kadar EÜAŞ, elektrik dağıtım şirketlerine sattığı elektriğe yüzde 62 oranında indirim yaptı. Sadece son üç aylık dönemin indirim oranıysa yüzde 42 ancak bu tarife halka yansıtılmadı ve dokuz aydır halkın tükettiği elektriğe tek kuruş indirim yapılmadı. Şimdilerde dağıtım şirketlerine kilovat saati 15,4894 kuruştan satılan elektriği vatandaş 75 kuruşa kullanıyor. Hiç olmazsa şu salgın döneminde dağıtım bedeli, Enerji Fonu, TRT payı ve BTV alınmasa ve halkımız elektriği ucuza kullansaydı.

Değerli milletvekilleri, özelleştirme sırasında zamanın Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek, elektrik dağıtım sektörü özelleştirmeleriyle yatırım ve operasyonel faaliyetlerin özel sektör tarafından yapılarak kamunun finansman yükünün azaltılacağından ve kayıp kaçaktan dolayı elektrik tüketicilerinin katlandığı maliyetin düşürüleceğinden bahsetmişti. Uygulamaya bakınca gerekli yatırımların yapılmadığını ya da yetersiz olduğunu görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Ayrıca, tüketicilere de olumlu bir yansıma olmamıştır.

Değerli milletvekilleri, bu haksızlıkların ortadan kaldırılması, yanlış gidişatin durdurulması, ancak ve ancak konularında uzman, iyi yetişmiş, dürüst, ahlaklı, çalışkan, devletin ve halkın menfaatini en ön plana alan kadrolar ve bu anlayıştaki şirketlerle olur diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Salonun havalandırılması için birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.22

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN**KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

37’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 37’nci maddesinde geçen “sorumluluğu” ibaresinin “mesuliyeti” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen

Erdal Aydemir

Züleyha Gülüm

İstanbul

Bingöl

İstanbul

Murat Sarısaç

Musa Piroğlu

Murat Çepni

Van

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İzmir Milletvekili Murat Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; dün, Yaşamak İstiyoruz İnisiyatifi “İstanbul Sözleşmesi imzalansın, uygulansın.” talebiyle topladığı 600 bin imzayı Meclise getirdi ve KEFEK’e sundu, vekillerle görüşmeler yaptı. Biz de imzaların takipçisi olacağız. Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü vesilesiyle de bütün yaşam alanlarında, zindanlarda, iş yerlerinde, fabrikalarda direnen tüm kadınları Figen Yüksekdağ şahsında selamlıyorum.

Evet, pandemi kontrolden çıkmış durumda, tümüyle bir yoksul kırımına dönüşmüş hâlde ve iktidar, tüm dünyada olduğu gibi, yine geçici önlemler almakla meşgul, gerçekleri ters yüz etmekle meşgul. Oysa biz başından itibaren, pandemiye karşı mücadele söz konusu olduğunda özel olarak ücretli izin talebini yükselttik. Yani milyonlarca işçi ve emekçi fabrikalarda, iş yerlerinde, şantiyelerde çalışmaya devam ederken, toplu taşımalara binmek zorunda iken “Evde kal!” çağrısı yapmanın son derece ikiyüzlü, son derece yanlış bir çağrı olduğunu söyledik, söylemeye devam ediyoruz. Oysa sadece on beş günlük ücretli izin talebini karşılamak için 39 milyar TL gerekiyor. Patronların aynı süredeki kârlarının üçte 2’si bu rakam. Yine, İşsizlik Fonu’nun üçte 1’i bu rakam. Yine, beş yılda beşli çeteye verilen ihalelerin yarısı bu rakam. Yani halka karşı mücadele etmek yerine pandemiye karşı mücadele etme kararı verse iktidar, pekâlâ bu yoksul kırımını ortadan kaldırılabilir.

Evet, dün reform söylemlerinden işçi sınıfının payına ne düştüğünü bir kez daha gördük. İşçi sınıfının sendikal hakkına, kazanılmış haklarına karşı geliştirilen saldırılar, bir devlet politikası. Bu devlet politikası, kolluk güçleriyle birlikte icra ediliyor. Hatırlarsak, AKP Genel Başkanı, OHAL

sürecinde şu açıklamayı yapmıştı, patronlara demişti ki: “Siz OHAL’e niye itiraz ediyorsunuz? Bakın, ne güzel, bu süreçte grev olmuyor.” Yine, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, yakın zamanda iş dünyasına sitemde bulunarak şöyle dedi: “Bizim sizin talebinizle çıkarttığımız yasalara işçi sınıfı tepki verdi fakat siz sessiz kaldınız, bizi yalnız bıraktınız.”

Evet, işçi sınıfının örgütlenme, grev ve protesto hakkına dönük saldırı, bir devlet politikasıdır. Bugün direnen maden işçileri, direnen metal işçileri bize bir şey gösterdi. Direnen maden işçileri, direnen metal işçileri sendikalı oldukları için işten atıldılar ve kazanılmış haklarının gasbedilmesine karşı direnişe geçtiler. Direnişe geçtiklerinde karşılarında kolluk güçleri barikatlar kurdular, onları gözaltına aldılar, saldırdılar. Evet, madem işçi sınıfı en temel hakları için, protesto hakkı için eylem yaparken karşısına dikilen kolluk güçleri, sermaye patronlarından, sermayenin devletinden aldıkları talimatlarla dikiliyorlarsa o zaman işçi sınıfının görevi de sermayenin faşist devletine karşı mücadele etmektir.

Evet, biz buradan bir kez daha METAL-İŞ ve MADEN-İŞ’te örgütlü işçi sınıfının açtığı yolun tüm işçi sınıfı ve ezilenlere örnek olması gerektiğini söylüyoruz. Bugün en temel haklarımız olan iş, ekmek, özgürlük, örgütlenme haklarımız için sermayenin faşist devletine karşı mücadele etmekten başka bir yolumuz yoktur. Biz bulunduğumuz her alanda, her şart ve koşulda, her yol ve yöntemle bu mücadeleyi, işçi sınıfı ve emekçilerle, ezilenlerle hep birlikte yürütme, büyütme mücadelesini vereceğimizi buradan bir kez daha söylüyor ve direnen maden ve metal işçilerini bir kez daha selamlıyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, konuyla ilgili sadece tutanaklara girmesi açısından şunu ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kendi kavramsallaştırmaları çerçevesinde, tamamen hayali birtakım yaklaşımlarla devleti, Hükümetimizi itham edici, işçi, işverenlerle ilgili gerçek dışı söylemlerin hiçbirisini kabul etmediğimizi ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin bari.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatibimizin anlattığı her şey somut, yaşamda karşılığı olan, işçileriyle, engellenmeleriyle hepsi somut, yaşamın sonuçları. Bir hayal yok. Hayal varsa, sanırım iktidar partisinin dünyasında var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 37’nci maddesiyle değiştirilen 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun 17’nci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin üçüncü cümlesindeki “bedeli” ibaresinin “ücreti” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahir Polat

İzmir

Tacettin Bayır

İzmir

Tahsin Tarhan

Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Manisa

Çetin Osman Budak

Antalya

Müzeyyen Şevkin

Adana

Kadim Durmaz

Tokat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İzmir Milletvekili Mahir Polat.

Buyurun Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 238 sıra sayılı Enerji Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 37'nci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü. Kadına şiddete karşı olduğumu beyan etmek isterim.

Sermayenin penceresinden bakan, “çabuklaştırma, basitleştirme” adı altında denetim mekanizmalarını ortadan kaldıran, kamulaştırma işlemlerinin hızlı ve denetimden uzak gerçekleştirileceği düzenlemeler yapılmak isteniyor. Madde düzenlemesinin kanunlaşmasıyla birlikte, taşınmazın teminine dair kurul kararı aranmaksızın kamulaştırma yapılabilecek, Kamulaştırma Kanunu'nun 6'ncı maddesi ortadan kaldırılmış, atlanmış olacaktır. Burada vatandaşın hak kaybı söz konusu olabileceği gibi denetim mekanizmasının ortadan kaldırılması da başlı başına bir kamu yararına aykırılıktır.

Günümüzde enerji temininin iki büyük problemi vardır, iki büyük sorunu vardır: Bir tanesi süreklilik, bir tanesi de güvenlidir. Yani Türkiye gibi, enerjide, özellikle petrol ve doğal gazda net ithalatçı konumunda olan ülkelerin sürdürülebilir enerjiye güvenli bir şekilde ihtiyacı vardır. Ülkeler bunları güç ve diplomasiyle yerine getirmeye çalışırlar. Bazı ülkeler sadece –Japonya örneğinde olduğu gibi- diplomasiyi kullanırlar, bazı ülkeler de gücü kullanırlar. Türkiye'nin de dengeli olarak gücü ve diplomasiyi birlikte kullanması gerektiğine inanıyorum.

Ülkemizde, özellikle elektrik enerjisi üretme konusunda maalesef doğa ve insan sağlığı hiçe sayılarak işlemler yapılıyor. Örneğin, nükleer enerji santrallerinin kurulmak istendiği yerler ülkemizin doğa harikası yerleridir, Sinop ve Akkuyu gibi yerler. Nükleer enerjiye karşı olduğumu söylerken sadece enerji nakil hatlarındaki kayıp kaçığın ortadan kaldırılmasıyla Türkiye'nin nükleer enerjiye olan ihtiyacının ortadan kalkacağını söylüyorum. Üçüncüsünü düşünmek bile istemiyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye, Avrupa bölgesinde sayı ve kapasite bakımından en fazla linyit ve taş kömürüyle çalışan, yakıtlı termik santralleri planlayan ülke durumunda. Dünyanın en büyük 4'üncü ve Avrupa'nın en büyük 2'nci linyit üreticisi ve tüketicisiyiz. Buna ek olarak, 2016 yılında Türkiye dünyanın 7'nci büyük taş kömürü ithalatçısı konumundadır. Kömür kaynaklı elektrik üretimi, güneş enerjisinin yaklaşık 15 katı, rüzgâr enerjisinin de 6 katıdır. Yani doğayı kirleterek enerji elde ediyoruz. Bazen, özellikle termik santrallerin bulunduğu bölgede insanların nefes almakta bile zorluk çektiklerini duyuyoruz, görüyoruz. Buradan, Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından yapılan analizlere baktığımızda, 2017 yılında Türkiye'de insanların kirli hava kaynaklı ölümleri, trafik kazası ölümlerinin yaklaşık 7 katıdır. Yani çevremizi ve havamızı ne kadar kirlettiğimiz ortadadır.

Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapması gerekiyor. İktidarın yenilenebilir enerji kaynaklarından anladığı JES ve HES'lerdir. Karadeniz'in derelerinin ekolojik yıkımlarına ve sel felaketlerine neden olan HES'ler, akarsu yataklarını değiştirmekle kalmıyor, insanları da taşkınlarla ölüme sürüklüyor; buna “Dur.” demek zorundayız.

Yine, özellikle Aydın ilimize baktığımızda JES'lerin doğaya neler yaptığını Aydın milletvekillerimiz, özellikle Süleyman Vekilimiz sıkça dile getiriyor, ben bir kez daha beyan etmek isterim, orada tarım topraklarını ve insan hayatını JES'ler maalesef yok ediyor; bunu da bir çerçeveye oturtmak, engellemek lazım.

Bugün, su kaynaklarımız, yer altı sularımız, toprağımız, havamız kirlenmiş durumdadır. Yapılan araştırmalara göre, ülkemizde yüzeysel sularımızın, yer altı su kaynaklarımızın, havamızın, toprağımızın yüzde 50'sinden fazlasının kirli olduğu görünüyor. Özellikle son yıllarda gerçekleşen çılgın projeler de bunlara katkı sunuyor.

Memleketin her köşesinde yıkıma sebebiyet veren kâr odaklı şirketlere karşı mücadelemiz devam ediyor. Bakın, size bir örnek vermek isterim, geçtiğimiz pazar günü, insanlar can derdinden sağlık nedenleriyle evlerinde karantinadayken İzmir Seferihisar'da, Orhanlı köyünde dur durak bilmeyen enerji şirketi "JES yapacağım." diye ağaçları yerlerinden söktüler, köylülerin müdahalesiyle karşı karşıya kaldılar. Köylülerin mücadelesini sahipleniyorum, buradan onları selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Yine, onların söktükleri ağaçları, Orhanlı köylüleri, köylü kadınlarımız aynı gün yerine dikerek cevap vermişlerdir; onların emeklerine, yüreklerine sağlık diyorum, ağaç diken o ellerinden öpüyorum. Yeter artık daha fazla doğa talanı, enerji için bile olsa olmasın diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 37'nci maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Behiç Çelik

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Mersin

Adana

Enez Kaplan

Fahrettin Yokuş

Bedri Yaşar

Tekirdağ

Konya

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge hakkında konuşmak isteyen Samsun Milletvekili Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 37'nci maddesinde yapılan düzenlemede "Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapılan tüketim tesisinin iç tesisatının ve üretim tesisinin şalt sahasının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici veya üretici tarafından tesis edilmesi hâlinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden ve üreticilerden bağlantı bedeli alınmaz." deniyor. Biz bu maddeye olumlu bakıyoruz. Ama bunun yanı sıra, tabii, bu madde nereden geliyor? İşte şehrin herhangi bir köşesinde "Benim elektriğe ihtiyacım var." dediğiniz anda, normal

şartlarda, bu işletme şirketlerinin, dağıtım şirketlerinin enerjii buraya kadar götürme mecburiyeti var ama ipe un seriyor. Diyor ki: “Gel, bu yatırımı sen yap, işte bedelini de şu tarihte öderiz.” Normal şartlar altında bu yatırımların dağıtım şirketleri tarafından yapılması lazım.

Tabii, dağıtım şirketleri demişken, onların da süreleri dolmak üzere, önümüzde üç dört yılları var. Mümkün olduğunca şu an şebekeye doğru düzgün yatırım yapmıyorlar, özellikle bu konuda ciddi problemler var. Bunların her biri kendilerine alt şirket oluşturdular. Yani bundan önceki yaptığı yatırımları da kendi oluşturdıkları alt şirket marifetiyle yapıyorlar, bunların yatırım maliyetleri de inanılmaz yüksek, onu da buradan ifade ediyorum.

Yine buna paralel olarak, tabii, bu dağıtım şebekelerinin işletme haklarının devriyle beraber, biz, enerjii özel sektör dağıtacak, hatlara da bakım yapacak, fiyatlar da düşecek diye bekledik ama nafile. Maalesef, Türkiye’de enerji fiyatları bir türlü düşmedi, tam tersine vergi tahsilat reçetelerine dönüştü. Ne oldu? Mesela -işte elektrik faturası- 15,48 kuruşa Elektrik Üretim AŞ’den alıyor, dağıtım şirketleri marifetiyle de -ben size söyleyeyim, bakın- konutlara 61 kuruştan, tarımsal sulama abonelerine 71,92 kuruştan, sanayi abonelerine 70,17 kuruştan, ticaret abonelerine de 80,62 kuruştan satıyor. Bu ne demek? Yaklaşık 3,5 katını ilave ederek bunu pazara sunuyor. Peki, ne oluyor, bu elektrik faturasının üzerinde neler var? Bu sadece bir elektrik faturası değil. Bunun üzerinde bir kayıp kaçak bedeli var, dağıtım bedeli var, perakende satış bedeli var, iletişim bedeli var, sayaç okuma bedeli var, enerji fonu var, TRT payı var, belediye tüketim vergisi var, KDV var; yani, elektrik bedelinin dışında ne istiyorsanız var.

Peki ne oluyor? Tabii, bu kadar bindirmeleri yaptığımız zaman hem üreticimiz hem sanayicimiz enerjii yüksek bedelle tüketiyor. Yüksek bedelle tükettiği zaman da otomatikman bu her türlü ürüne yansıyor, piyasaya yansıyor; biz de tükettiğimiz ürünleri pahalı tüketiyoruz. Yani, Türkiye’nin aslında ciddi manada enerji ihtiyacı var, ciddi rakamlar da ödüyoruz. Özellikle garantilerimiz var, şu son dönemde belki altıncı ayın 30’u itibarıyla YEKDEM süreleri doluyor. Yani, bu önümüzdeki altı ay sonra daha bu garantiler verilmeyecek. İşte, HES’lere verdiğimiz 7 sentkilovatsaat garanti var, güneş enerjisine 13,1, biyoenerjilere yine 13,1 sentkilovatsaat garantiler veriyoruz. Tabii, bunu neden yabancı paraıyla veriyoruz? Bunların çoğu ithalata dayalı olduğu için. Ama “Millî ekonomi, yerli ekonomi” diyoruz, bu alanda maalesef istediğimiz mesafeleri katedemedik.

Bak, İbrahim ağabey, TEMSAN vardı, devletin TEMSAN diye bir kuruluşu vardı, ne yapıyordu biliyor musunuz? Türbin yapıyordu, bu HES’lerde gördüğünüz türbinlerin çoğunu bunlar yapıyordu ama ne oldu biliyor musunuz? Bu fabrika şu an maalesef 60 megavatlık türbinler yapabilecekken şu an 1 megavat bile yapmıyor. Sadece 10 megavata kadar danışmanlık yapıyor. Yabancı şirketler, özellikle bu projelere kredi vermesiyle kendini memur hisseden özellikle Çin şirketleri, Alman şirketleri kredisiyle beraber bu türbinleri satıyor, biz de devlet olarak TEMSAN devlet şirketi olmasına rağmen bunu ayağa kaldıramadığımız için bu kaldı kenarda. İşte, bu tür yerli müesseseleri hepimizin desteklemesi lazım. Artık bu ülkenin hem kendi türbinini hem de diğer enerji sektörlerinde kendi jeneratörlerini, kendi rüzgâr türbinlerini üretme gibi bir mecburiyeti var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Eğer yerli üretime ağırlık verirsek o zaman biz yabancı paraıyla garantiler vermeyiz, TL’yle veririz. Erzurum’da 7 sent/kilovatsaat garanti vermeyiz de bunun karşılığı 7 kuruş veririz. Bunun bir tane yolu var: Yerli ekonomiyi güçlendirmek. Yerli üreticileri, yerli tedarikçileri sonuna kadar desteklememiz

lazım yoksa -“yoksa”sı belli- yine bizi maalesef bu acı faturalar bekliyor; bundan hiçbirinizin şüphesi olmasın. Tabii, enerjiyle de bir sürü oynadık, Enerji Piyasası Kanunu’nu 9 kez değiştirmişiz. Son beş yılda, Enerji Verimliliği Kanunu’nu 5 kez değiştirmişiz. Bunlarla oynamayla bir sonuç elde edemeyiz diyorum. Bu kanun teklifini, bu 6’ncı maddeyi yani bu tesis bedellerinin tüketiciciye yansıtılmaması maddesini bizler de destekliyoruz.

Kanunun hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

37’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

38’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun, okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 38’inci maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen

Hüseyin Kaçmaz

Erdal Aydemir

İstanbul

Şırnak

Bingöl

Murat Çepni

Züleyha Gülüm

Murat Sarısaç

İzmir

İstanbul

Van

Musa Piroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) –Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yaşadığı dönemi aşmış yazar George Orwell şöyle diyordu: “Bir toplum gerçeklerden ne kadar uzaklaşırsa gerçeği söyleyenlerden de o kadar nefret eder.” Bugün bizlere karşı, HDP’ye karşı, iktidarın ve ortağının duyduğu öfkenin temel sebebi budur. Çünkü her koşulda, her şartta gerçekleri dile getirmeye devam ediyoruz ve bu sebeple onların nefretini kazanmaya da devam ediyoruz. Bugün bu nefret, aslında iktidarı tümünden bir kesime karşı adaletsiz davranmaya da sevk ediyor, bunu herkes artık görüyor.

Sizler, bu ülkede birilerinin çok kolay hain, eşkıya, terörist ilan edildiğini bilirsiniz, kaldı ki hakkını arayan herkes sistemin gözünde ya hain ya terörist ya eşkıya olmuştur. Bilenler bilir, Mustafa Kemal Atatürk de padişaha göre eşkıyaydı, Nazım Hikmet de muktedire göre terörist idi. Bir zamanlar Mandela ve yine Fidel Castro da terörist idi ama tarih gerçeğin ne olduğunu hepimize gösterdi. Birilerinin bize terörist, bölücü gibi ithamlarda bulunmasını kale almıyoruz çünkü bizler, HDP olarak, umudu acılarımızın üstüne inşa ettik ve onları ortaklaştırarak bu yola girdik, yolu açmak için kötülüğe karşı barikat kuranlarız. Paris Komününü hatırlayalım, mücadele edenler “Burası düşünenler ile acı çekenlerin birleşme yeridir. Bu barikat, ne taşla ne kırıla ne de demirle yapıldı, iki yığından yapıldı, bir yığın düşünce, bir yığın da acı.” diyorlardı. Bizler de böyle yan yana geldik; bir yığın düşünce, bir yığın acı.

Öncelikle cezaevlerinde siyasi rehine olarak tutulan yoldaşlarımızı Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ'ın şahsında selamlıyor, yoldaşlarımıza terörist diyenlere ve bizlere terörist diyenlere ettikleri bu hakareti misliyle iade ediyorum ve kendilerine terörist sizsiniz diyorum. Bu şekilde, çirkin bir şekilde bize hakaret edenler bilsinler ki her seferinde ettikleri hakareti misliyle iade edeceğiz, her seferinde.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ben de sana iade ediyorum.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – AKP Genel Başkanı “Bu ülkede Kürt sorunu yoktur.” dedi bugün yine, “‘Böyle bir sorun varsa ben bunu çözeceğim.’ dedim ve bu sorunu çözdüm.” dedi. Çözüldüğü iddia edilen Kürt meselesinin örneklerinden biri 80’li yıllarda cezaevlerinde annesi oğluyla konuşmasını diye Kürt annenin bilmediği dil olan Türkçe baskısı vardı, bugün de yine Kürt çocukları cezaevinde, Kürt anne evladını göremesin diye en uzak şehre sürgün ediliyor. Bu zulüm değil de nedir? Kürt sorunu devam etmiyorsa bu zulüm niye var?

2017 yılında -bir örnek daha vereyim- Şırnak’ın Silopi ilçesinde yataklarında -bir çocuğun en güvenli olduğu yer kendi evi, kendi yatağıdır- 16 tonluk polis panzerinin katlettiği, eve girerek katlettiği, ezdiği bu küçük çocuklar birçok kişi tarafından bilinir belki. O zaman dönemin Bakanı, o zaman dönemin ilgilileri aileyi de ziyaret edip bu dosya üzerinde gereken neyse yapılacağını iddia etti ama -dosyayı bire bir avukat olarak da o zaman takip ettim- birçok bilirkişi raporu alındı ve burada en sonunda verilen karar şuydu: Panzer suçluydu yani sürücü belgesi olmadan o panzeri kullanan polis memurunun suçu yoktu. Sürücü belgesi olmamasına rağmen, bunu söylemesine rağmen o panzeri ona kullandırtan ne komiserin ne ilçe emniyet müdürünün suçu yoktu ve en sonunda 2 çocuğun -hani sadece Kürt çocuğun da demek istemiyorum- ölümünün sonrasında verilen karar iki yıl bir ay hapis cezası, bu da 19 bin TL para cezasına çevrildi ve HAGB kapsamına alındı yani ertelendi. Yine Kemal Kurkut davasında da yakın zamanda polis tarafından yine öldürüldüğü iddia edilen ve görüntüleri de mevcut olan bu dosyada da yine polis memuru beraat etti.

Değerli arkadaşlar, şöyle bir sorunu da buradan gündeme getireyim: Şimdi, bize göre İçişleri Bakanlığının ve yine AKP’nin koordinasyonu ile gerçekleştirilen, parti binamız önünde, Şırnak’ta her perşembe günü çocukları örgüte katılmış bazı annelerin ve yine AKP’li yöneticilerin her perşembe günü gelip basın açıklaması yaptığı durumla karşı karşıyayız. Hasan Özgüneş vekilimizle birlikte bu perşembe gelen kadınlara, annelere dedik ki: “Buyurun, bizden bir talebiniz varsa buyurun binamızda çayımızı için, derdimizi birbirimize anlatalım, yapabileceklerimizi konuşalım.” Akşamleyin hemen -haberlerde- yandaş medya “HDP’li milletvekilleri, anneleri tehdit etti, HDP’li milletvekilleri yollarını kesti.” şeklinde haberler yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, müsaadenizle.

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – Ya, ne istedikleri belli onların ya.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, açıkça şunu söyleyelim yani bu yaşadığımız durum Joseph Goebbels’i aklımıza getirmekte. “Bana satılmış bir medya verin, size cahil bir toplum sunayım.” demişti kendisi. Yine, Sovyet tankları Berlin’e girene kadar Almanlar Rusya’yı işgal ettiklerine inanıyorlardı. Eğer, bir ülkenin kendi insanlarını aldatan bir medyası varsa o ülkenin başka düşmana ihtiyacı yoktur. İktidara baktığımızda, Büyük Roma İmparatoru Neron aklımıza geliyor. İmparator Neron, birkaç askerinin arasında infaz edilmek üzere karga tulumla götürülürken, şöyle

bağırıyordu: ”Üzülüyorum, çünkü Roma büyük bir sanatçıyı kaybediyordu.” Güç zehirlenmesi tam da budur, korku üzerine kurduğunuz bir saltanatta, yalancı alkışlardan geçtiği göremezsiniz.

Evet, değerli milletvekilleri, ille de tarafımızı öğrenmek istiyorsanız da size söyleyeyim: Evet, tarafsız değiliz, karanlığa, haksızlığa, faşizme muhalif; aydınlığa, aşka ve emeğe tarafız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

METİN YAVUZ (Aydın) – PKK’ya da karşı mısınız?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Başkanım, tutanaklara da geçsin...

BAŞKAN – Söz vereceğim.

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz’ın 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 38’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel kürsüden hitap eden hatibin... Tabii kim teröristtir, kim değildir, bununla ilgili meşru yargı kararları ve milletin maşeri vicdanında terör nedir, terörist kimdir, bu net bir şekilde ortaya çıkar. Bu konuda, hakikaten, Türkiye’de herhangi bir etnik köken sorunu kimse için bulunmamaktadır. Sessiz devrimlerle özgürlükleri ortaya koyan bir AK PARTİ iktidarı var. Ve bugün Türkiye’de bir terör sorunu vardır. Bu sorunun da üstesinden elhamdülillah Hükümetimiz, devletimiz gelmekte ve bütün teröristlerin başı ezilmektedir ve ezilmeye devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, sadece tutanaklara geçsin. Biz bu meseleyi dün akşam tartıştık. Dün akşam ifade ettiğimiz hususlar son derece açıktır. Biz neden Selahattin Demirtaş’a terörist dediğimizi ifade ettik. Bu konudaki iddialar mutlaka bağımsız yargı tarafından da sübuta erecektir. Bu noktadaki değerlendirmemizi tekrar ediyoruz ve HDP’li vekilin kürsüden hitabında yaptığı provokatif ifadeleri kesinlikle ve şiddetle reddettiğimizin tekrar altını çiziyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

38.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, dün tartıştık ama hâlâ Grup Başkan Vekili, Demirtaş’a neden terörist dediğini anlatıyor. Anlamak mümkün değil gerçekten! Ya kimse kimseye terörist diyemez, böyle bir hakkı yok. Demin Akbaşoğlu yargıdan söz etti değil mi, bir yargı kararından? Buna millet karar veriyor. Selahattin Demirtaş bu ülkede yüzde 13 oy almış bir liderdir. Selahattin Demirtaş’ın “Devran” kitabı üzerinden bu polemği yapanlar, kendi siyasi geleceklerinden büyük bir kaygı ve korku duydukları için bunu yapıyorlar. İktidar partisi grubuna söylüyorum: Daha ne olmasını bekliyorlar? Bu partinin kurucusu, bu kadar yıl emek veren, Başbakan Yardımcılığından Meclis Başkanlığına kadar gelen Bülent Arınç dün istifa etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İhsan Arslan, bu partinin kurucusu ve parti içinde yaşanan bütün hakikatleri objektif bir dille anlattığı için Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edildi. Bu ittifakta sayısal çoğunluk AK PARTİ’de, doğru, Adalet ve Kalkınma Partisinde ama siyasi olarak lider Adalet ve Kalkınma Partisi değil artık, Milliyetçi Hareket Partisi, onlar yönetiyor; nicel çoğunluk diğer partide ama nitel olarak söylediklerini harfiyen tekrar ediyor. Bu çok büyük bir tehlike. Eğer yargı kararlarına, yargı tarafsız ve bağımsızlığına itibar edilmezse bu ülkede çöküşü hiç kimse durduramaz. Şu anda çökülüyor. Selahattin Demirtaş’a her “Terörist.” dediklerinde “Terörist sizsiniz.” diyeceğiz, bugün de aynısını söylüyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bir hususun altını çizmemiz lazım.

Şimdi, bu, tabii, ağız birliği edercesine ne yazık ki bazı mahfillerde dillendiriliyor. Cumhur İttifakı’na yönelik olarak yaşanan hazımsızlık ve Türkiye’nin millî ve yerli noktada atmış olduğu adımlar ve terör başta olmak üzere Türkiye’ye yönelen tehdit ve saldırılara karşı alınan tedbirler mutlaka birtakım mahfillerde çok ciddi rahatsızlığa sebep oluyor. Şimdi, bir bakıyorsunuz, Milliyetçi Hareket Partisi “küçük ortak” oluyor, küçümseniyor, küçümsenerek Milliyetçi Hareket Partisine oy veren seçmen provoke edilmeye çalışılıyor Cumhur İttifakı içerisinde; bir bakıyorsunuz, Milliyetçi Hareket Partisi Adalet ve Kalkınma Partisini küçültüp sanki MHP bunu yönetiyormuş gibi Adalet ve Kalkınma Partisine oy veren seçmeni ve Cumhur İttifakı’nda beraber olan bu yapıları provoke etmeye yönelik bir dil benimseniyor. Arkadaş, bunun, şimdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İşin en ilginç de bir gün “MHP küçük.” diyen aynı kişi, ertesi gün “MHP Türkiye’yi yönetiyor.” diyor. Yani o gün siyasi anlamda gayesi, amacı neyse, gündemi neyse ona göre bir tanımlama yapmak suretiyle bu yapılar arasında bir kırık, bir fay hattı oluşturulmaya çalışıyor.

Buna müsaade edilmeyeceğini, bu noktadaki tavrımızı ve kararlılığımızı daha bu hafta sayın liderlerimiz çok net bir şekilde ifade etmişlerdir. Cumhur İttifakı açık veya kapalı hiçbir pazarlıkla kurulmuş bir yapı değildir; hesabi değildir, hasbidir ve Türkiye ve Türk düşmanlarının, Allah’ın izniyle, sonunu getirecek bir birlikteliktir. Biz buna sonuna kadar inanıyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu oyunu ne Adalet ve Kalkınma Partisi ne Milliyetçi Hareket Partisine gönül verenler, yönetenler ve onların seçmenleri, Allah’ın izniyle, yutmayacak.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Gündeme geçmeye zemin hazırlayın arkadaşlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gececeğiz efendim.

Partimizle ilgili bazı ithamlarda bulunuldu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

40.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi, iki ayrı tüzel kişiliğe sahip, iki ayrı organizasyondur. Aynı ayrı şahsiyetleri olan iki tüzel kişiliktir. Millî ve yerli olarak, Türkiye'nin “Güçlü ve büyük Türkiye” olarak dünya devletler ailesinde yerini alması noktasında da gerçekten milletimizin benimsediği en geniş tabanlı Cumhur İttifakı'nı gerçekleştirmişlerdir. Bu noktada, kendi aramızda en ufak bir sorun söz konusu değildir. Herkes kendi görevini hakkıyla ifa etmektedir. Ancak Sayın Cumhurbaşkanımızın sessiz devrimlerle on sekiz yıldır gerçekleştirdiği büyük atılımlara, ekonomi ve hukuk alanında yeni reformların ekleneceğine ilişkin açıklamaları sonrası maalesef muhalefeti bir telaş almış, bir korku ve panik içerisinde nereye saldıracasını bilmez bir noktaya getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

Dolayısıyla, muhalefetin bu paniğini biz anlıyoruz. Yapılan kamuoyu yoklamalarında hakikaten aşağı doğru çakıldıkları görülüyor. Yeni umut veren Cumhur İttifakı'nın gerçekten daha da güçlendiği, millet nezdinde kabul gördüğü, yarınlara daha umutla bakıldığı kendileri tarafından bilindiği için “Nasıl olur da Cumhur İttifakı arasına sağdan, soldan, şuradan, buradan fitne sokabiliriz?” şeklinde yaklaşımlarda bulunuluyor. Dolayısıyla bu ithamların hiçbir hakikati ortaya koymamakta. Bundan dolayı bütün bu ithamları geri çevirdiğimizi, kabul etmediğimizi, Cumhur İttifakı'nın da mutlaka hedeflerine sonuna kadar sadık kalarak ulaşacağını bütün kamuoyu nezdinde ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

41.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün ve Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Başkan.

Şunu söyleyeyim: Yirmi yıllık dava arkadaşınızı bile savunamayacak durumdasınız. Bizim zayıfladığımızı iddia ediyorlar, hiç önemli değil, iddia edebilirler ama bütün Türkiye ve dünya, nerenin çatırdadığını, nerede kavgada olduğunu gayet iyi görüyor. Bizim Maliye Bakanımız istifa etmedi, bizim kurucularımız Twitter'dan istifa etmiyor, bizinkiler birbirine düşmedi yani sonuçta bir gerçek var. Bir de zamanında iki partinin birbirlerine söylediklerini hatırlayınca -hakikaten kavgada bile söylenmeyecek sözler- bu boş hamasetlere artık hepimizin karnı tok, bence bunları geçelim ama Cumhur İttifakı'nın korku ve panik içinde olduğu tespitini de yapmakta hiçbir beis görmüyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Nevzat Şatroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 38'inci maddesiyle değiştirilen 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 19'uncu maddesinin (1/a) ve (2/a) fıkralarında geçen “Bu kapsamda alınan kararlar, kamu yararı kararı yerine de geçer ve herhangi bir makamın onayına tabi değildir.” cümlelerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Tacettin Bayır
Kocaeli	Adana	İzmir
Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Tokat	Antalya	Manisa
	Muharrem Erkek	
	Çanakkale	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek.

Buyurun Sayın Erkek. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime “kadına karşı şiddete hayır” diyerek başlamak istiyorum çünkü son yıllarda gerçekten kadına karşı şiddet maalesef yükseliyor. 2019 yılında en az 474 kadın, erkek şiddeti sonucunda yaşamını yitirdi. Çocuklar annesiz kalıyor, insanlar yaşamını yitiriyor. Kadınlar, hakkında koruma kararı olduğu hâlde dahi öldürülüyor. Son beş yılda 100 kadın koruma kararı olmasına rağmen maalesef erkek şiddetiyle öldürüldü çünkü İstanbul Sözleşmesi’ni zayıflatıyorsunuz, çünkü İstanbul Sözleşmesi’ni tam olarak uygulamıyorsunuz. İstanbul Sözleşmesi’nin tam olarak uygulanması kadına karşı şiddetle mücadele açısından çok çok önemli.

Değerli milletvekilleri, kadına karşı şiddet, toplumsal cinsiyet eşitliği sorunlarımız, eğitimde yaşanan sorunlar, ekonomide, adalette yaşanan sorunlar; sorunlarımız ağırlaşıyor. Krizler çözülüyor, büyüyor; ekonomik kriz hatta ekonomik buhran çok derin. Asıl sorun sistemde değerli milletvekilleri, sistemde.

Bugün Sayın Erdoğan grup konuşmasında yine mevcut sistemi savunarak parlamenter sistemi eleştirdi. Bugün dünyada gelişmiş ülkelerin çok büyük bölümü güçlendirilmiş parlamenter sistemle yönetiliyor. G8 ülkelerinden Almanya, İngiltere, Kanada, Japonya, İtalya güçlendirilmiş parlamenter sistemle yönetiliyor, Rusya ve Fransa yarı başkanlık; bir tek Amerika’da demokratik başkanlık sistemi var.

24’üncü Dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinde Uzlaşma Komisyonunda AK PARTİ, Cumhuriyet Halk Partisi, HDP, MHP anayasa çalışması yaptılar; yapılmalı zaten. Orada AK PARTİ’nin sunduğu teklife baktığımız zaman, metinde -Türkiye Büyük Millet Meclisinin tutanaklarında da var- önerilerde “başkan” geçiyor, “başkan”; “Cumhurbaşkanı” demiyor. Ama sonradan “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” örtüsü altında maalesef otoriter, keyfi bir sistem inşa edildi.

3 tane demokratik sistem var dünyada, hükümet sistemi olarak söylüyorum: Başkanlık, yarı başkanlık ve parlamenter sistem. “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” diye bir sistem literatürde yok. Cumhurbaşkanlığı yüce bir makam olduğu için maalesef o makam kullanıldı.

Güçlendirilmiş parlamenter sistemde ne yapacağız? Bir: Tarafsız, 83 milyonu temsil eden bir Cumhurbaşkanı olacak. Bir partinin seçmenlerini temsil eden değil; milleti temsil eden, tarafsız bir Cumhurbaşkanı olacak. Başka ne olacak? Parlamento'ya karşı sorumlu hükümet olacak.

Mevcut Hükümet, mevcut bakanlar ve yürütmenin başındaki Sayın Cumhurbaşkanı kime karşı sorumlu bu sistemde? Kim denetleyebiliyor? Yargı mı, yasama organı mı, müfettişler mi, Sayıştay mı; kim denetleyebiliyor? Meclis adına görev yapan Sayıştay bile bugün maalesef içler acısı bir durumda.

Başka ne yapacağız güçlendirilmiş parlamenter sistemde? Hükümeti kurmak kolay, düşürmek zor olacak. İşte, Almanya'da, İspanya'da, Belçika'da uygulandığı gibi yapıcı, kurucu güvensizlik oyunu getireceğiz; Parlamento, mevcut Başbakanı, mevcut Hükümeti düşürmek için yeni Başbakanla uzlaşmak zorunda olacak siyasi istikrar açısından.

Bir şey daha paylaşayım; parlamenter sistemin en önemli özelliklerinden biri yürütme organının kolektif bir nitelik arz etmesidir. Kolektif bir nitelik ne demek? Bütün önemli kararlar gerçek anlamda bir istişareyle birlikte alınır. Bugün maalesef bir tek adam rejimi ve tam bir keyfilik hâkim.

Bu sistemle Türkiye sağlıklı bir şekilde yürüyemez, bu sistemle gidemez Türkiye değerli milletvekilleri, bu sistemi savunmayın. Bakın, ne diyordunuz? “Bu sistem koalisyonlara son verecek.” Tam aksine -biz referandum tartışmalarında da söyledik, Anayasa Komisyonunda da söyledik- bu sistem seçim öncesi koalisyonları oluşturur; parlamenter sistemde seçim sonrası koalisyonlar oluşuyordu, göreceksiniz, bu sistem böyle giderse daha çok partili koalisyonlar bile olabilir. Bugün koalisyon yok mu? “Cumhur İttifakı” dediğimiz AK PARTİ ve MHP koalisyonu. Koalisyonlar bu sistemde de olur, sorun o değil zaten. Türkiye, 1995 ve 2001 anayasa değişikliklerini hatırlayın, demokratikleşme yönündeki en önemli anayasa değişikliklerini yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Ama son dönemde Sayın Erdoğan diyor ki: “Ekonomide ve hukukta reform yapacağız.” Peki, on sekiz yıldır bu millet size her istediğiniz yetkiyi verdi, niye yapmadınız? Bugüne kadar doğru bir şey yapmadınız mı? On sekiz yıldır tek başına yöneten bir iktidar on sekiz yılın sonunda “Ekonomi ve hukukta reform yapacağım.” diyorsa ciddi bir sorun var demektir.

Samimiyetle şunu da arz edeyim: Kuvvetler ayrılığının olmadığı yerde hukuk devleti yoktur. Hukuk devletinin olmadığı yerde hukuk reformu yapılamaz değerli milletvekilleri. Bu sistem ancak ve ancak “hukuk deformu” yapar, hukuk deformu. Bugün Anayasa Mahkemesi kararlarının Anayasa'nın açık hükmüne rağmen uygulanmadığı bir sistemde hukuk reformundan bahsedilebilir mi? Ama hiç kimse merak etmesin, bu memlekette tüm adaletsizlikleri adaletle ortadan kaldıracacağız.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisiyle, 16 Nisan referandum sürecine gittiğimiz dönem de dâhil olmak üzere, bugüne kadar bu anayasa reformunun getirdikleri konusunda uzlaşabilmiş değiliz fakat ortada bir Anayasa metni vardır ve burada ne yazdığı ne anlatılmaya çalışıldığı da bellidir.

Şimdi, her defasında kendilerine göre olan yorumları dinliyoruz fakat şurası bir gerçek ki Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi Türkiye’de gerçekleşmiş olan çok önemli bir yönetim reformudur. Bugün Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemi -ki önemli, köklü bir değişikliktir- değişikliği kapsamında bunun kurum ve kurallarıyla yerleşik hâle getirildiği bir süreci idrak ediyoruz, yaşıyoruz. Burada “Koalisyonlar yeniden var, biz bunları söylemiştik.” dediler ama koalisyonların yürütmeye yönelik olduğunu, yürütme organına yönelik olduğunu herkes bilmektedir, Sayın Erkek de kendisi hukukçu olduğu için gayet iyi bilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Burada mevcut düzende, yönetim sisteminde yürütmenin bölüşülmesi, paylaşılması, yetkinin paylaşılması gibi bir durum söz konusu değildir. Yürütme, sandıkta tek başına, Cumhurbaşkanı olarak seçilir, millet ona güvenini ortaya koyar ve seçtikleri kişi de kendi kabinesini oluşturarak yürütmenin başına geçer; burada koalisyon, ittifak söz konusu değildir.

Milliyetçi Hareket Partisi ile Adalet ve Kalkınma Partisi arasında gerçekleşen Cumhurbaşkanlığı İttifakı yasama ile alakalı bir ittifaktır. Bu süreç içerisinde de, yasama süreçleri içerisinde de bu birliktelik içerisinde yasama faaliyetleri yürütülmektedir. İttifakların seçim öncesinde yapılmasının şöyle bir faydası vardır: Yapılan ittifaka milletin desteğinin de ölçülmesi imkânı vermesi suretiyle son derece demokratik, şeffaf ve halkın onayından geçen birliktelik süreçleri ortaya çıkmaktadır. Bunun Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin getirdiği faydalı bir süreç olduğunun altını çizer, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

43.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel sayın hatibin ortaya koyduğu yaklaşımlar, hakikaten kabul edilmiş sistemin, “Anayasa” yazan metnin, maddi gerçekliğin irdelenmesi neticesinde taban tabana zıt, farklı değerlendirmeler olarak karşımıza çıkıyor. Gerçekten bunu uzun uzadıya, aslında beraberce, hep beraber konuşmak lazım; ben de bu konuda Değerli Bülbul'ün konuşmalarına iştirak ediyorum.

Bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi millî, yerli ve evrensel bir sistem olarak karşımıza çıkmaktadır ve Cumhurbaşkanını, yürütmeyi hem yasama denetlemektedir hem bütün idari işlemler yargı denetimine tabidir ve doğrudan demokrasinin bir karşılığı olarak da yasama da yürütme de millet tarafından seçilmektedir ve aynı zamanda da millet maşerî vicdanında siyasi denetimi de yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Demokratik, gerçekten millet iradesiyle yürürlüğe girmiş bir sistem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu millet iradesini lütfen hazmedelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki. Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şaturoğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 38'nci maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Enez Kaplan

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ümit Beyaz

Tekirdağ

Adana

İstanbul

Fahrettin Yokuş

Yasin Öztürk

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Konya

Denizli

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Denizli Milletvekili Yasin Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 238 sıra sayılı torba Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

AK PARTİ'si iktidarı yapmak istediği yasal düzenlemeleri toplumun gözünden kaçırmak istediğinde birbiriyle ilgisi olan, olmayan birçok konuda çok sayıda değişikliği bir araya getirip -âdeta bir bulamaç hâlinde- bir torba yasa olarak Meclise sunmayı alışkanlık hâline getirmiştir. 47 maddelik bu torba kanunda, masumiyet zırhı ardına gizlenmiş gerekçelerle, yatırımcılara yeni avantajlar getirilmektedir. "Amaç, enerji maliyetini düşürmek, kapasite kullanımını artırmak." diye sıralanınca zannediyoruz ki -yapılmak istenen- toplum yararına bir düzenleme gelecektir ama gerçek amaçlar satır araları dikkatle okununca ortaya çıkmaktadır.

Ülkemiz yılın neredeyse on iki ayında güneşten yararlanan bir ülke; böyle olunca "Güneş enerjisinden neden Almanya gibi güneş görmeyen bir ülkeden daha az yararlanıyoruz?" diye hayıflanıyor ve bu alanda yatırım yapılmasının gerekliliğine inanıyoruz. Tabii, enerji sektörüne yapılacak yatırımlar hem uzun soluklu hem de dev bütçeli yatırımlar olmak durumunda. Bu yüzden, bir yatırımcının bunun

altından tek başına kalkabilmesi hele ki ülkemizin bugünkü ekonomik koşullarıyla çok zor. Bunu iktidar da görüyor, hesap ediyor ve diyor ki: “Elimde 5 tane büyük firma var; bunlar inşaat sektöründe de yatırım yapabilir, demir yolu da yapabilir, santral de kurabilir, enerji yatırımları da yapabilir, sanayide de bunlardan faydalanabiliriz, basında da bunlar olsun, bir de bunlar bizi destekliyorlar.”

İşte bugün de kanun teklifi düzenlemeleri içerisinde -çeşitli maddeler içerisinde yayılmış- bu firmalara bolca verilecek örtülü destekleri görüşüyoruz. Mesela, madde 21’le düzenlenen geçici madde 8 “12/5/2014 ile 30/4/2015 tarihleri arasında yapılan güneş enerjisine dayalı önlisans başvurularına ilişkin yarışmalar kapsamında kapasite tahsisi gerçekleştirilen üretim tesisleri için yarışma sonucu teklif edilen katkı payı tutarı, 31/12/2020 tarihinden sonra işletmeye girilmesi durumunda da ilgili mevzuatı kapsamında ödenir.” İncelendiğinde, güneş enerjisine dayalı yatırım yapacak firmaları koruyan ve teşvik eden bir madde görüntüsü var ancak işin aslına bakıldığında, güneş enerjisi yatırımlarında da pastadaki en büyük payı Hükümetin vazgeçilmez firmalarından birinin aldığı görülüyor, Kalyon Grubu.

Dünya Bankası 2018 yılının Aralık ayında yayımladığı raporda dünyada en çok kamu ihalesi alan 10 şirketi açıklamıştı, bu şirketlerden 5’i ise Türk şirketlerinden oluşuyordu; bunlardan biri de şaşırmayacağımız üzere, Kalyondu.

22 Ağustos 2020’de Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli Yüksek Standartlı Demir Yolu Hattı ihalesi yapıldı. İhale açık usulle yapılmadı, 21/b kapsamında 5 şirket davet edildi. Dev ihaleyi alması için çağrılan şirketlerden biri yine tanıdıktı, Kalyon. Kalyon İnşaat 9 milyar 449 milyon lira vererek demir yolu yapım işini kazandı. 9 Ekim 2020 tarihli Resmî Gazete’de Ticaret Bakanlığı tarafından Eylül ayına ilişkin vergi, harç istisnası belgelerinin listesi yayımlandı, en büyük istisna açık ara farkla Kalyon İnşaata verildi. Peki, istisna tutarı ne kadar? 9 milyar 449 milyon yani 22 Ağustos 2020 tarihindeki demir yolu yapım bedelinin maliyeti kadar.

Bu konuya nereden geldik? Kalyonun güneş enerjisi yatırımları konusundan. Sayın Cumhurbaşkanı ağustos ayında Enerji Bakanı ve henüz o tarihte görevden affedilmemiş olan Hazine Bakanı Berat Albayrak’la birlikte Ankara’da kurulan Kalyon Güneş Teknolojileri Fabrikasının açılışını yaptı. Kalyonun Entegre Güneş Paneli Üretim Fabrikası 400 milyon dolar yatırımla devreye alındı. Bu fabrikada üretilen paneller Konya Karapınar’daki Güneş Enerjisi Santrali’nde kullanılacak. Kalyon Konya Karapınar Güneş Enerjisi Santrali için de 1,1 milyar dolar harcayacak.

Gelelim dananın kuyruğunun koştığı yere; 5 Eylül 2019 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararıyla Kalyon Güneş Teknolojileri Üretim Anonim Şirketine “süper teşvik” olarak da bilinen proje bazlı destek sağlandı. Desteğin ayrıntıları şöyle: Sigorta primi işveren hissesi desteği, azami tutar sınırı olmaksızın on yıl; gelir vergisi stopaj desteği, on yıl; nitelikli personel desteği, 57 milyon lira; faiz ve kâr payı ya da hibe desteği, on yıl, 300 milyon lira; fabrikaya verilecek enerji desteği, işletmeye geçiş tarihinden itibaren on yıl boyunca 240 milyon liraya kadar enerji tüketim harcamalarının yüzde 50’si; ayrıca gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, KDV indirimi, yüzde 100 oranında vergi indirimi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu kadar destek karşısında soruyoruz: Kalyon AŞ güneş enerjisi yatırımı için ne kadar harcama yapmıştır? Cevabı da verelim: Kalyon bu yatırımı yapmak için elini cebine atmak bir yana üstüne neredeyse para bile almıştır.

Söyleyeceklerim bu kadar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- *Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, söylemde kadın cinayetlerine zımnen yol verilirken eylemde kadına yönelik cinayetlerin önlenemeyeceğine ilişkin açıklaması*

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çocuklar ve kadınlar toplumda en çok istismar edilen, şiddete uğrayan toplum katmanlarıdır. AK PARTİ hükümetlerinin topluma yaşattığı bunalımlardan kadınlar da nasibini aldı. AK PARTİ'nin ileri gelenlerinin “Ben zaten kadın-erkek eşitliğine inanmıyorum.” “Kızlarına sahip çıksalarmış.” “Kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek.” sözleri erkekleri kadına karşı yapılan şiddete yol verici, kıskırtıcı olmaktadır. AK PARTİ hükümetleri kadını koruduklarını söylerken on sekiz yılda en az 5.555 kadın cinayeti işlenmiştir. Kadın cinayetleri 2002 yılında 66'yken 2019 yılında 474'e yükselmiştir. Kadın cinayetleriyle mücadele bir zihniyetle, tutarlılık işidir. Söylemde kadına cinayetlere zımnen yol verilirken eylemde kadına yönelik cinayet önlenemez.

Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Nevzat Şaturoğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Süleyman Girgin...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- *Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Sağlık Bakanlığına aile ve toplum sağlığı merkezlerine önceden planlanmış olan diyetisyen alımlarının bir an önce yapılmasının ve devlet ile üniversite hastanelerine diyetisyen alımlarının artırılmasının düşünüp düşünülmendiğini sorduğuna ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık Bakanlığına: Son yıllarda beslenme ve diyetetik mezunu sayısı artarken kamuya atanan diyetisyen sayısı azalmaktadır. 2006'dan bu yana 30 bin diyetisyen mezun olmuştur. Kamuda sadece 2.500 diyetisyen istihdam edilmektedir, yılda en fazla 200-300 diyetisyen ataması yapılmaktadır. Bu durum, hem iş arayan diyetisyenleri hem de diyetisyenlik öğrencilerini psikolojik ve maddi olarak yıpratmaktadır. Obezite başta olmak üzere, birçok kronik hastalıkla mücadelede önem taşıyan diyetisyenler, maalesef mesleklerini icra edememekte, çok yüksek KPSS puanlarına rağmen atanamamaktadırlar. Bu nedenle aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerine önceden planlanmış olan diyetisyen alımlarının bir an önce yapılmasını düşünüyor musunuz? Ayrıca devlet ve üniversite hastanelerine yapılan diyetisyen alımlarını acilen artırmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkan...

46.- *Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan'ın, doğumunun 103'üncü yılında Alparslan Türkeş'i rahmetle andığına ilişkin açıklaması*

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Nesiller yetiştiren liderler ölümsüzdür. “Başarı için muntazam, planlı çalışma yapmak lazımdır. Son nefesimizi verinceye kadar çalışacağız.” diyen merhum kurucu Genel Başkanımız ve Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş, bugün 103 yaşında. Bıraktığı miras, bizlere emanet ettiği Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkü Ocakları nesiller boyu yaşatılacaktır.

Merhum Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’i doğumunun 103’üncü yılı münasebetiyle bir kez daha rahmetle ve özlemlerle anıyor; başarı için hiç durmadan çalışacağımıza, bayrağı asla yere düşürmeyeceğimize söz veriyoruz.

Ruhun şad olsun Başbuğ’um.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, 39’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun, okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 39’uncu maddesiyle 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na eklenen “Ek Madde 3”teki “idari yargıda” ibaresinin “idare mahkemelerinde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Kadim Durmaz
Kocaeli	Adana	Tokat
Çetin Osman Budak	Vecdi Gündoğdu	Tacetin Bayır
Antalya	Kırklareli	İzmir
	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	
	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün, on sekiz yıllık iktidarın enerji politikalarını ve yeni düzenlemelerin milletimize, ülkemize ne kazandıracağını çalışmasını yapıyoruz.

Enerji politikalarının temeli, tüm tüketicilerin kaliteli ve yeterli enerjiye sürekli şekilde uygun fiyatlarda ve koşullarda ulaşabilmesi olmalıdır. 21'inci yüzyılda tercihimiz; yerli kaynaklara öncelik veren, insan odaklı ve sürdürülebilir enerji üretimi olmak zorundadır.

On sekiz yıllık AKP hükümetleri enerji ithalatını artırmış, dışa bağımlılığımızı artarken, bir yandan da ciddi bir ekonomik yük milletin sırtına binmiştir. Hâlbuki, mevcut elektrik tüketimimizin 3 katından fazla yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımız var. Tamamen yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızı rant odaklı yaklaştırmaktan uzak, enerji kooperatifleri kanalıyla devreye alarak hem enerjide dışa bağımlılığımızı azaltıp hem de çevreyle barışık enerji üretebiliriz aslında.

Sayın milletvekilleri, Avrupa Birliği ülkelerinin enerjide dışa bağımlılık ortalaması yüzde 50-55'tir; bizdeyse bu oran 2000 yılında yüzde 67 iken, şu anda enerjide dışa bağımlılık oranımız yüzde 77'nin üzerine maalesef çıkmıştır.

Millî ve yerli ama özde küreselci hükümetler sadece enerjide dışa bağımlılığımızı artırmadılar, yaptıkları köprü, yol, hastane, havalimanıyla devleti dövizle borçlandırıyorlar, Türk parasının değerini düşürüp doları geçer akçe yaptılar. "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." Dediler; kendileri sebep, yoksulluk sonuç oldu. Sarayın ekonomik kurtuluş savaşında damat gemiyi terk edince faiz bir kerede yüzde 50'ye yakın artırıldı bu millet her yıl bütçeden 150 milyar lira faizcilere ödemek zorunda bırakıldı. Millî ve yerliler: "Faiz bütün kötülüklerin anasıdır." E, o zaman faiz canavarını neden besliyorsunuz; neden faizcilerin, milletin kanını emmesine destek oluyorsunuz?

Millî ve yerliler sadece ekonomiyi dolara endekslemekle kalmadılar, her okulda okunan Andımız'ı da kaldırdılar, coşkuyla kutladığımız millî bayramlardan da milleti uzaklaştırdılar, Ege'de adalarımıza da sahip çıkamayıp Kıbrıs'a piknik yapmaya gittiler.

Eski bakanlara, eski milletvekillerine ballı, çifter çifter maaşlar yoktu; geçmediğimiz yollara, köprülere, tünellere para ödemiyorduk; bu millet görmediği, uçmadığı havalimanlarına, gitmediği hastanelere para ödemiyordu; bu millet çalıştırmadığı hava savunma sistemi için 2,5 milyar dolar da ödemiyordu; bu milletin sırtında 7 milyon Suriyelinin, Afganlının, Iraklı, İranlının yükü de yoktu.

Sayın milletvekilleri, şu anda salgın pik yapmış, hastaneler ana baba gününe dönmüş, hastalar evlerine gönderiliyor, Londra'ya maske gönderenler millete 25 kuruşluk maskeyi verememiş, şimdi de "Aşı vereceğiz." diyorlar. Test kuyrukları hastanelerde salgını davet eder hâle getirmiş, her gün onlarca vatandaşımızı kaybediyoruz, sağlık çalışanları feryat ediyor, "Artık bittik, tükendik." diyorlar, sarayın tedbir kararlarını çözmek üç bilinmeyenli denklemi çözmekten daha zor hâle gelmiş, Bilim Kurulu saray kurulu olmuş, AKP ülkeyi yasaklar, yolsuzluklar ve yoksulluklar ülkesi hâline getirmiş, toplumsal barış yok edilmiş, adalet çökmüş, ekonomi çökmüş, kurumlar çökmüş, her şeyin başı ahlak çökmüş, ahlak. Devir, tilkiyle plan yapan, kurtla avlanan, sonra da oturup koyunla yas tutanların maalesef devri olmuş. Bu devir değişir, gün gelir mazlumun ahı indirir şahı.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyettedir, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen	Musa Piroğlu	Erdal Aydemir
İstanbul	İstanbul	Bingöl
Murat Çepni	Züleyha Gülüm	Murat Sarısaç
İzmir	İstanbul	Van
	Hişyar Özsoy	
	Diyarbakır	
Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:		
Dursun Müsavat Dervişoğlu	Enez Kaplan	Hasan Subaşı
İzmir	Tekirdağ	Antalya
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Behiç Çelik	Fahrettin Yokuş
Adana	Mersin	Konya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında konuşmak isteyen Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nde bütün içtenliğimizle “hayır” diyoruz şiddete ama bu yetiyor mu? Yetmiyor. En azından üç önlem aklıma gelen: Birincisi, hukuki ve cezai tedbirlerin tam olarak alınması, İstanbul Sözleşmesi’nin uygulanması; ikincisi, politik ortak noktaların belirlenerek geliştirilmesi; üçüncüsü ve en önemlisi de zihniyet değişimi için gerekli kültürel ve sosyal çalışmaların yapılması. Bunları umut etmekle geçiyorum.

238 sıra sayılı Yasa Teklifi hakkında konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Dünkü konuşmalarına ilaveten söyleyeceğim şeyler vardı ama Sayın Akbaşıoğlu’nun sözlerine cevap vermek istiyorum.

Sayın Akbaşıoğlu şöyle söylemişti: “Cumhurbaşkanımızın hukuk ve ekonomi alanındaki reform açıklamasından sonra muhalefette panik başlamıştır.” Ben, onu şöyle cevaplıyorum: Bizde panik yok, bunu içtenlikle destekliyoruz; inanmasak da destekliyoruz, destek vermek zorunda olduğumuzu biliyoruz çünkü hem dünyada hem iç piyasada doğru algılandığı için hem doların kontrolü kolaylaşabilir hem de piyasaya moral gelmesi açısından en azından bir kısım kamuoyu buna inanabilir; dnun için destekliyoruz inanmasak da. Ama daha ilk günlerde lastik patladı. Nasıl patladı? Sayın Cumhurbaşkanı, Bülent Arınç Bey’in ileri sürdüğü, iddia ettiği, savunduğu sözlerine karşılık, çıktı, şöyle seslendi. Gerçi, Sayın Arınç kişileri savunmamıştı, hukuku ve adaleti savunmuştu çünkü söylemleri ve konuşması, İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesinin beraat kararıyla paraleldi; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ve Anayasa Mahkemesinin kararlarıyla paralel bir söylemde bulunmuştu “Bu kişilerin serbest bırakılması gerekir.” demişti ama Sayın Cumhurbaşkanı “Hayır.” diyerek tam aksini savundu. O kişinin terörist olduğunu ve Gezi olaylarında finansör olduğunu iddia etmekle bütün dünya kamuoyu ve Türkiye kamuoyunda -mahkeme kararına- AYM ve AİHM kararlarının Türkiye’de uygulanamayacağı, yine, bunları Cumhurbaşkanının belirleyeceği noktadan hareketle, dolar o gün 7,60’tan 8’e çıktı. Yani ilk gün lastik patladı. Bu ne demektir? Türkiye’nin kamu dış borcunun 97 milyar dolar olduğunu düşünürsek, bu 35 kuruşluk fark 35-40 milyar liraya tekabül eder bir günde veya birkaç dakikalık

bir konuşmayla. Bunun karşılığı şudur: Türkiye’de bir Atatürk Barajı’dır ve günlerdir konuştuğumuz maden ocakları; altın madeni, bakır madeni ve 110 bin ruhsat verilmiş kömür ocaklarının kamuya faydası olan karşılığında daha fazla bir paradır. Siz, o yasalarla bütün çevreyi tahrip etmişsiniz.

Yine, bir şey ilave ettiniz, dediniz ki Sayın Bülbül’le beraber: “Terörist kimdir? Millet adına hüküm veren Türkiye’nin bağımsız mahkemeleri karar verir, teröristi ortaya çıkarır, biz de onunla mücadele ederiz.” Keşke Türkiye’de bunu yapabilsek. Masumiyet karinesi dışında çok da güven vermeyen mahkemelerin keşke hükümlerini bekleyebilesek, bir kişiye “Terörist.” diyebilmek için.

Bakın, verdiğim misal; Osman Kavala, Cumhurbaşkanı yönüyle terörist fakat 30. Ağır Ceza Mahkemesi beraat ettiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Diğer üst mahkemeler de hemen salıverilmesini öngörüyor. Ne oldu şimdi, teröristi kim belirliyor? Onun için, keşke teröristi mahkemelerin belirlemiş olmasına bıraksak da masumiyet karinesi hilafına Abdullah Gül’e, Bülent Arınç’a, Cemil Çiçek’e, Ali Babacan’a, Ahmet Davutoğlu’na, bu arkadaşlarımıza “hain” demesiniz keşke ama bunlar birçok doğruyu gördükleri için çok kolaylıkla “hain” yaftasıyla yaftalandıkları gibi, Bülent Arınç’a da “fitneci” dediniz ve o gün dolar 8 liraya çıktı. Yani lastiği patlatan siz oldunuz, bu hükümet sistemi oldu.

Ben sözlerimi Berat Albayrak’ın sözleriyle tamamlamak istiyorum: Allah sonumuzu hayreylesin.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı’nın 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 39’uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Benim sözlerime atıfla bazı yorumlamalarda bulundu sayın konuşmacı. Patlayan herhangi bir lastik yok, biz yolumuza devam ediyoruz; durmak yok, yola devam. Birincisi bu.

İkincisi: Sayın Cumhurbaşkanımız on sekiz yıllık iktidarında bütün seçimlerde millet iradesiyle iktidara gelmiştir. Milletimizin Sayın Cumhurbaşkanımıza, Hükümetimize güveni tamdır. Bugüne kadar yapılan muazzam sessiz devrimlere, reformlara yenilerini ekleyeceğiz, bundan da hiç kimsenin şüphesi olmasın; milletimiz de bunu gayet iyi biliyor ve destekliyor.

Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında konuşmak isteyen Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü vesilesiyle, erkek şiddeti yüzünden hayatını kaybetmiş bütün kadınların anısı önünde saygıyla eğiliyorum. Bugün şu saatlerde bile alanlarda kadın hakları için mücadele eden kadınlara da dayanışma duygularımı iletiyorum. Ve yine erkek şiddetinin bir versiyonu olan devlet şiddetinin en katmerlisine maruz kalmış Kıymetli Eş Başkanımız Figen Yüksekdağ, mücadele arkadaşlarımız Aysel Tuğluk, Sebahat Tuncel, Gültan Kışanak, Çağlar Demirel, Gülser Yıldırım, Edibe Şahin ve cezaevlerinde rehin tutulan diğer yüzlerce arkadaşımıza da buradan selam ve sevgilerimi iletiyorum.

Kıymetli arkadaşlar, iki gündür Türkiye'nin sanki başka bir gündemi yokmuş, önemli bir gündemi yokmuş gibi iktidar cenahından bizim çok Kıymetli Eş Başkanımız Selahattin Demirtaş'a dair birtakım ifadeler söyleniyor. Ben bu ifadeleri tekrarlamayacağım çünkü yapmak istediğiniz etkiyi artırmak istemiyorum. Selahattin Demirtaş çok kıymetlimizdir, buradan kendisine selam ve sevgilerimizi gönderiyoruz.

Türkiye siyasetine tartışmasız kalite ve marka getirmiş bir isimdir Sayın Demirtaş. Bakın, hile hurdayla cezaevine konulmuş, hakkında bir mahkeme kararı yok, kesinleşmiş bir yargı kararı yok, AİHM 18'inci maddeye referans vererek "Selahattin Demirtaş'ı siyasi saiklerle cezaevinde tutuyorsunuz, bırakın." demiş. Bir insanı Diyarbakır'dan -Türkiye'nin en uzak köşesi neresi?- Edirne'ye 10 metrekairelik bir tane cezaevinin içine koymuşsunuz. Şu ana kadar Selahattin Demirtaş konu hakkında tek kelime edebilme şansına da sahip değil. Herkes konuşuyor, bakın kendisi daha konuşmamış. Evelallah biz Selahattin Başkanı sonuna kadar müdafaa ederiz, o konuda bir sıkıntı yok ama sadece şu kadarını söyleyeyim size: Zaten hukuk tanımıyorsunuz, Selahattin Demirtaş'a terörist diyenler hukuk falan tanımıyor; AİHM kararı var, yargı var vesaire ama tanımıyorsunuz, beklemiyoruz da sizden. Ama iki gündür buradaki tartışmalara böyle herkes bir racon kesiyor. Gerçekten maço delikanlı böyle herkes bağırıp çağırıyor, görüyorum; meydan okumalar falan filan var. Ben, Selahattin Demirtaş'a terörist diyenlere, burada ahkâm kesenlere çok küçük bir şey söylemek istiyorum: Bakın, Türkiye'de siz hukuk tanımıyorsunuz ama mafyanın bile, bakın mafyalığın bile bir raconu var. Ben, dün konuşmaları görünce... Demişler ki: "Selahattin Demirtaş mafyadır." falan. Türkiye'de mafya çıkmaz, niye biliyor musunuz kıymetli arkadaşlar? Bunu akademik olarak da çalıştığım için söylüyorum çünkü sırtını devlete verip halka, halkın değerlerine saldıran hiç kimse mafya olamaz. Mafya tarihi itibarıyla devlet karşıtı, devlet dışı bir yapıdır. Türkiye'de mafya olarak geçenler bile sürekli devlete sırtını dayamışlardır. Dolayısıyla, mafyamız bile dandik yani mafyalığın bile karşılığını veremiyoruz. Böyle bir durum söz konusu.

Kıymetli arkadaşlar, biz küçükken hepimizin mahalle kavgaları olmuştur lisede, ortaokulda filan. 4-5 insan bir kişiye saldırdığı zaman kimin haklı, kimin haksız olduğuna bakmadan hemen araya girer "Ya, dur hele, bir dakika ya, bir parça yüreğiniz, raconunuz varsa teke tek gidersiniz." derdik. Küçük, 15-20 yaşındaki gençlerin adalet duygusudur. Ben şimdi bakıyorum; iktidarın gücünü, devletin gücünü almışsınız arkanıza, Selahattin Demirtaş'ı orada, evinden 1.500 kilometre ötede bir cezaevinde 10 metrekairelik bir alana sıkıştırmışsınız, söz hakkı yok ve buradan oraya delikanlılık, afra tavra yapıyorsunuz. Öyle mi ya? Biz de bunu yiyeceğiz. Helal olsun(!)

Selahattin Demirtaş, bu ülkede, yarım kalmış ya da yarım bırakılmaya çalışılan bir hikâyedir. Bakın, ben sizi temin ediyorum, size söz de veriyorum; bugün, Selahattin Demirtaş'a böyle ağza alınmayacak

küfür, hakaret edenler bu ülkede siyasi mevta olacaklardır ve Selahattin Demirtaş bu ülkenin siyasetinde söz söylemeye devam edecektir. Bakın, hiç konuşmadığı hâlde Selahattin Demirtaş siyaseti yine yerle bir etti, bunlar Selahattin Demirtaş'tan korkuyorlar. Cezaevinden çıkabilme sözü, ihtimali bile dehşete sürüklemiş, herkes bir taraftan bağıyor. Selahattin Demirtaş bir hakikattir, hakikate dokunduğunuz zaman sizi yakar; bakın, Bülent Arınç'ı yaktı bile yani hiç istemediğimiz bir durum ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye’de toplumun, siyasetin vicdanıdır Selahattin Demirtaş. En son, kendi söylediği bir ifadeyle ben bu meseleyi kapatmaya çalışayım yani bu meseleleri, siyasi meseleleri tartışırken bile bari bir siyasi üslup, bir seviye olsun, maalesef biz bunu da göremiyoruz. Selahattin Başkan çok net bir şekilde şunu demişti: “HDP, biz, demir leblebi gibiyiz, çok fazla insan bizi çiğnemek ister ama bizi çiğnedikçe de dişleri dökülür.”

Ben, bu vesileyle sevgili, güzel, kıymetli Selahattin Demirtaş’a burada grubumuz adına selam ve sevgilerimizi iletiyorum. İnşallah, bu mafyatik karanlığın sonu yakındır, aydınlığı hep birlikte kuracağız diyoruz,

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy’un 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 39’uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi HDP’li hatip dün gerçekleşen tartışmalar üzerinden birtakım değerlendirmelerde bulundu. Ve bu tartışmaları özellikle Cumhuriyet İttifakı üzerinden değerlendirdiğinde, işte racon kesildiğini, birtakım sert, tehditkâr ifadelerde bulunduğunu ifade etmiştir. Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak siyasetimizi Türkiye’de demokratik koşullar altında hukuka uygun bir şekilde yapmayı hedef bildik ve elli iki yıllık siyasetimizi de bu minval üzerine yürüttük. Milliyetçi Hareket Partisinden öyle “racon kesme” “mafyatik” vesaire ifadeler bulma gibi bir ihtimal söz konusu değildir. Milliyetçi Hareket Partisi her zaman inandığımız tutarlılıkla ve samimiyetle ifade etmiştir. Bunlar Milliyetçi Hareket Partisinin gerçek görüşleridir. Bu noktada, geçmişten bugüne ifade ettiğimiz bütün hususların milletimiz nezdinde de makes bulunduğunu görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yalnız, eğer aradığı bu... Ciğerci dükkanına döndü iş. Şimdi, ciğerdi, yürekti, cesaretti falan... Eğer öyle bir cesaret, yürek tartma şeyi filan varsa Milliyetçi Hareket Partisi kurumsal olarak böyledir ama onu tartma noktasında da her şeyi herkesle her şekilde karşılaşmaya da hazırız bireysel olarak. Bunu da net bir şekilde ifade edeyim. (MHP sıralarından alkışlar)

Bizler öyle tehditle, vesair birtakım ifadelerle mafyatik ayaklar yapıp kürsüden bizim üzerimize racon kesilmesine de müsaade etmeyiz, onu da net bir şekilde ifade edeyim. (MHP sıralarından alkışlar)

Kim nerede ne şekilde istiyorsa her şekilde karşılarız.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

39’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ne diye söz istiyorsunuz?

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan, biz...

BAŞKAN – Siz...

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Müsaadenizle, sordunuz cevap vereyim.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili partisinin durduğu yeri anlattı yani siz ne diyeceksiniz?

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Başkan, müsaade ederseniz söyleyeyim: Birincisi, söylemediğim şeyleri söylemiş olarak...

BAŞKAN – Buyurun oturun, yerinizden söz vereyim ben size.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Başkan, satışma var, ben kürsüden...

BAŞKAN – Buyurun oturun, ben size yerinizden söz vereceğim yoksa inceleyip söz vereceğim.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ben satışmadan kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – O zaman ben inceleyim, size söz vereyim.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Tabii ki Başkanım.

BAŞKAN – 40’ıncı madde üzerinde 2 önerge vardır, önermeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 40’ıncı maddesiyle 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na eklenen “EK MADDE 4”ün birinci cümlesindeki “personel” ibaresinin “görevliler” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Tacettin Bayır
Kocaeli	Adana	İzmir
Ahmet Vehbi Bakırloğlu	Çetin Osman Budak	Kadim Durmaz
Manisa	Antalya	Tokat
	Mustafa Adıgüzel	
	Ordu	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Değerli arkadaşlarım, “Orman yurdun öz evladı/Ormansız yok dünya tadı.” Âşık Veysel’in görmeyen gözleriyle gördüğünü siz sağlam gözlerle görmüyorsunuz. Diğer bir ozan da Hekimoğlu türküsünde demiş ki: “Ünye Fatsa arası Ordu kuruldu.” Şimdilerde ise Ünye ile Fatsa arasında siyanür havuzları kuruldu ve siyanürün tecavüz ettiği toprakta ot bile yetişmiyor. Önce ağaç diktiler, tutmadı; sonra ot ektiler, bitmedi; şimdi de yapay çim parçaları getirip üstüne bir de fiskiyeyle bunları suluyorlar. O yağmur coğrafyasında yani o Karadeniz’de oranın milyon yıllık tarihinde hiç kimse herhâlde yatay çim getirip de dağın başında sulamamıştır. Allahutaala da yukarıdan bakıyor “Bu aptallar acaba ne yapıyor?” diye.

Bakın, sebze meyveden başka her şeye benzeyen bu garip şekilli tarım ürünlerini mi anlatalım? Balıkçılık, arıcılık hiç söylemedik daha, ki Ordu Türkiye’nin en çok bal üretilen ilidir. Keza, fındığı söylemeye gerek var mı? Eğer bugün yarın fındıkta bir siyanür çıkarsa bunun bedelini burada hiç kimse ödeyemez. Bu siyanür işletmesi yılda 2 milyon dolar devlete verdiğini iddia ediyor. O fındığın yetiştigi sadece Ünye ve Fatsa’da 300 milyon dolarlık fındık üretildiğini burada herkese söylemek isterim, bunların verdiğini iddia ettiği 2 milyon doların tam 150 katıdır. Biliyor musunuz, bölgede fındık işleyen çikolata yapan fabrikalardan artık firmalar tahlil istiyor. Ne tahlili? Su tahlili. Ağır metal var mı, siyanür var mı? Ve daha da acısı, şu anda firmalar, o bölgede fındık işleyen fabrikalara “Ünye ve Fatsa fındığı kullanıyor musunuz?” diye soruyorlar. Bu kadar acı bir durum, bu kadar acı bir felaket olabilir mi? Tüm iktidarı uyarıyorum, fındık Türkiye’nin bir numaralı ihracat kalemidir ve buna bir zarar gelirse bu FETÖ’cü 3-5 çakalın, bu siyanür ve sülfürik asit çetelerinin çıkarı için bölgeyi tehlikeye atanlardan bu millet hesabını sorar.

Şimdi, bir de duyduk, Varlık Fonu Maden AŞ kurmuş, Biliyorsunuz, her şey Varlık Fonu üzerinden çok daha kolay, denetim yok, vergi kolaylığı var. Şimdi, her şey serbest ya Varlık Fonunda, coğrafyanın içerisine bu şekilde bir defa daha etmek için, Varlık Fonu şemsiyesi eksikti, bir de bunu kurdunuz. Şimdi, burada bir de istifa eden damat Berat’ın bürokratları var, onun uzantıları orada, her şeyi daha kolay yapmak niyetindediniz. Maden Tettik Arama yüzlerce ruhsat vermiş, sondaj ruhsatı. Eline makineyi alan bizim coğrafyaya koşturuyor. Sondaj sahasına giden yollarda katledilen ormanlar, bakın, uzaydan, havadan gözükiyor değerli arkadaşlarım. Sondajın kendisi ayrı bir facia.

Tepen üzerine düşen bir yağmur damlası, 200 metre aşağıda kaynak suyuna ulaşana kadar kilometrelerce yol katediyor değerli arkadaşlarım, keza, içtiğiniz suyun böbreklerinize kadar şu yarım metre mesafede giderken kilometrelerce aldığı yol gibi. Siz, şimdi, buraya bir sondaj atarak milyonlarca yılda oluşmuş o yolları, yukarıdan aşağı tek bir yolla birleştiriyorsunuz ve artık bir daha eskisi gibi olmayacak. Milyonlarca yılda doğanın oluşturduğu bu yolu bozuyorsunuz. Su, artık, direkt o daha geniş kanaldan ve dikine aşağı inecek, orada bir daha su ve hayat olmayacak. Siz, işte, küçücük Bozdağı’na 38 tane dev tornavida sokmuşsunuz. Hangi Bozdağı? İçinde 40 hane barındıran ve eteklerinde 500 haneye su kaynağı olan Bozdağı. Peki, bunlar kim? Bunlar siyanür ve sülfürik asit çeteleri, 6’ncı maden kartelleri, 6’ncı işgalciler, 6’ncı filolar. İşte, 68 kuşağı Dolmabahçe’de bugünkü 6’ncı filolar için, o günkü 6’ncı Filoya karşı çıkıyordu ama siz anlamadınız, bugün de yine anlamıyorsunuz.

Ünye Üçpınar'da dedik ki: "Dayanın kardeşlerim, Kaz Dağı'nı terk ettiler, Bozdağı'nı da terk edecekler." O gün gelip bu FETÖ'cü siyanür ve sülfürik asit çeteleri emperyalist iş birlikçilerle bu toprakları terk ettiğinde sizler de bugünlerden o günlere iyi hatırlanmak ve insan içine çıkabilmek istiyorsanız halkın ve toprağın yanında olun, sudan taraf olun. Çünkü bu halk, toprağa yapılan ihaneti unutmaz. Ben, burada hiçbir arkadaşımın yurtseverliğini sorgulayamam. Peki, arkadaşlar, Fatsa Bahçeler'deki toprak, Erzincan Çöpler, Murat Dağı, Kaz Dağı, Cerattepe buralar vatan toprağı değil mi? Gitsin, kendi ülkelerinde, geniş coğrafyalarda yapsınlar bu siyanürle muameleyi. Neden gidip kendi halklarını zehirlemiyorlar da gelip bizim halkımızı zehirliyorlar?

Bu toprakları özgürleştirmek ve vatan yapmak için kaç 100 bin Anadolu çocuğu can verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Kaç yavuklu, kaç eş, kaç ana gözü yaşlı, bağıri yanık kaldı? Kaç evlat boynu bükük kaldı? Gelip, şimdi torunlarının yaşadığı bu toprağa, toprağına siyanür, suyuna ağır metal zehirleri ve havasına sülfürik asit atılsın diye mi bu kadar Anadolu evladı can verdi? Siz toprağa ve çevreye, doğal hayata düşman mısınız? Nedir bu?

Bakın, İstanbul'a Kanal İstanbul... Biliyorsunuz, İzmir depreminde şöyle gördünüz: Kirişlerin üzerine kanallar açmışlardı. İşte Çatalca da İstanbul'un kirişi. Yani şu Çatalca'da İstanbul'un kirişine açtığımız kanalın İzmir'deki çöken binalarda kirişlere açılan kanaldan bir farkı var mıdır?

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Hancıoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, daha fazla zaman kaybetmeden şiddete karşı destek mekanizmaları oluşturulması gerektiğine ilişkin açıklaması

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletimizin iradesini temsil eden bu yüce çatı altından sesleniyoruz: Daha fazla zaman kaybetmeden, şiddete karşı destek mekanizmaları oluşturulmalıdır. Kadına yönelik her türlü şiddeti kapsayan, 7/24 çalışan, ücretsiz bir Alo Şiddet Yardım Hattı, her semtte kadın danışma merkezleri, her 100 bin nüfusa en az 1 sığınak, her 200 bin nüfusa en az 1 cinsel şiddet kriz merkezi, şiddet mağdurlarına yönelik tıbbi, psikolojik ve hukuki danışmanlık hizmetleri, barınma, iş bulma, kreş ve maddi yardım gibi destekler sağlanmalıdır.

Ve çocuklarımız... Tüm koruma ve destek tedbirlerinde, ev içi şiddetin mağduru veya tanıkları olarak çocuklarımızın özel ihtiyaçları dikkate alınmalı ve mutlaka karşılanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

50.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın açıklamalarına göre Gaziantep ilinde Covid-19 vakalarında belirgin bir artış yaşandığına, maske, mesafe ve temizliğe özen göstermekten vazgeçilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca son yaptığı açıklamada, şehrimiz Gaziantep'te Covid-19 vakalarında belirgin bir artış yaşandığını belirtmiş, daha gayretli ve titiz çalışmalar yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Bizler de bunu gözlemlemekteyiz.

Biz de Gazi Meclisimizden değerli hemşehrilerimize şöyle seslenmek istiyoruz: Dünyanın başına bela olan bu hastalığın henüz bir tedavisi yoktur. Ancak, salgında umut ışığı olan aşılardan ülkemize ulaşmasına az bir süre kaldı; gelecek günler daha aydınlık ve tünelin sonundaki ışık daha parlak. Lütfen tedbirlere sıkı sıkıya uymaya devam edelim; maske, mesafe ve temizliğe özen göstermekten vazgeçmeyelim. Çünkü coronavirus nedeniyle kaybedecek bir tek aile üyemize, sevdiğimize, hemşehrimize, vatandaşımıza tahammülümüz kalmamıştır. Hem sevdiklerimizi hem de kendi sağlığımızı tehlikeye atmayalım. Bana bir şey olmaz diye bir kural yok.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 40'inci maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen	Erdal Aydemir	Murat Sarısaç
İstanbul	Bingöl	Van
Züleyha Gülüm	Musa Piroğlu	Murat Çepni
İstanbul	İstanbul	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Van Milletvekili Murat Sarısaç.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 40'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinde yapılan değişikliklere bakıldığında enerji piyasasını yeniden düzenleyen bir kanun niteliği taşıdığı anlaşılıyor. Tabii, kanun teklifinde AKP'nin neoliberal ruhu hemen kendini gösteriyor çünkü bu kanun teklifi enerji ve maden şirketlerine imtiyaz, doğanın talanı ve halka yüksek faturalar anlamına gelmektedir, dolayısıyla siyasi iktidar burada topluma acı bir reçete daha sunmak durumunda. Bugün yenilenebilir enerjiler ihmal edilirken doğayı tahrip eden baraj ve HES yapımları tam hız ilerliyor. Peki, ne pahasına? Onlarca uygarlığa beşiklik eden on iki bin yıllık Hasankeyf'i yok etme pahasına. Çünkü AKP'nin gözünde doğal güzelliklerimizin, anıtsal mekânlarımızın ve kültürel değerlerimizin bir kuruşluk bile değeri yok. Bu sebeple, coğrafyamızda güvenlik amaçlı yakılan ormanlar, şirketlere peşkeş çekilen ekoloji, kayyumlarla gasbedilen bir irademiz de söz konusu. Mesela, Van'da 4 baraj ve 6 tane HES olmasına rağmen 3 tane daha yapılmak isteniyor ve Zilan Çatak'ta da yine HES inşaatları devam etmekte ama bu da yetmiyor. Özellikle Zilan Deresi'ndeki HES barajıyla ilgili Danıştayın durdurma kararı olmasına rağmen hukuksuz bir şekilde Zilan'daki baraj da hâlâ devam ediyor. Ben bir Vanlı olarak şunu belirteyim: Bu yapılmak istenen barajlarda ve HES'lerde, tarihsel ve

kültürel hafızamızın yok edilmesi ve coğrafyamızın tahrip edilmesi dışında olumlu denilebilecek tek bir durum şu an söz konusu değil. Artan HES ve barajlar, bölgede yaşayan insanlara da herhangi bir ekonomik fayda sağlamadığı gibi tam aksine oradaki tarihsel güzellikler ve zenginlikler de yok edildiği için yoksul olan halkın daha da yoksullaşmasına sebep oluyor. Bu sebeplerden dolayı, biz, Zilan'da yapılmak istenen HES'lere yani yapılmak istenen talan anlayışına karşı çıkıyoruz. Karşı çıkıyoruz çünkü Zilan Deresi, tarihsel ve kültürel anlamı, geniş coğrafyası ve doğal güzellikleriyle Kürt halkının belleğidir. Yine, aynı şekilde, Zilan, 1930 yılında 15 bin Kürt'ün katledildiği anıtsal bir mekândır yani bugün bile mezar taşları ve insan kemikleri hâlâ o bölgede bulunuyor. Bundan dolayı da orada HES'ler değil aslında bir hafıza mekânı oluşturulması gerekiyor. Dolayısıyla, HES yapımından vazgeçilmesi çağırımızı yineliyoruz, çağırımız da bellidir. Zilan Deresi'nde yüzleşme ve hafıza mekânı kurulması için kanun teklifimiz de şu an hazırdır. Bu kanun teklifinin kabul edilmesini bütün Van halkı şu an bekliyor.

Evet, değerli arkadaşlar, aslında, ben, gündemden dolayı, bu konuşmamda yine hem Van'da, Şırnak'ta hem de Hakkâri'de insanları töhmet altında bırakan, hırsızlıkla suçlayan ve potansiyel suçlu olarak gören bir ucube anlayışı dile getirmek istiyordum ama şimdi, Sayın Özlem Zengin'in -ki umarım duyuyordur- Sayın Hasan Vekilimizin "Bizim parti üyelerimiz kaçırılıyor, tehdit ediliyor." demesine şaşırmasından dolayı birkaç tane olayı hatırlatmak istiyorum ki, ben Sayın Özlem Zengin'in hem bir anne olarak hem bir kadın olarak da samimiyetine gerçekten güveniyorum ve bu sayacağım olayları, şimdi belki sadece isim olarak dile getireceğim zamanım yetmediği için ama Sayın Özlem Zengin'e bu konuların hepsini özellikle ayrıntılı bir şekilde getireceğim. Eğer gerçekten orada hâlâ inanmıyorsa ve bunu devam ettirmek istiyorsa da bir şey demeyeceğim ama dediğim gibi, bir anne ve kadın olduğu için de bunların üzerinde duracağına inanıyorum.

Mesela, bu örneklerden bir tanesi Hediye Ataman. Kasım 2016'da Erciş'te evine bir baskın yapıldı ve tek ceset Hediye Ataman'ın cesedi oldu. Sonrasında, polisler, vücudunda kurşun izi olmadığı için beraat ettiler. Onun yerine eşi yargılandı ve eşi bugün müebbetle yargılanıyor. Yine, aynı şekilde Remziye Bor, yedi buçuk aylık hamileyken aynı şekilde evine "PKK'liler var." diye baskın yapıldı. Yaralı olarak kurtuldu ama yirmi sekiz gün yoğun bakımda kaldıktan sonra bebeği sezaryenle alındı ve yirmi sekiz günün sonunda yaşamını yitirdi. Bugün de hâlâ bununla ilgili tek bir yargılanmış kişi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Hemen bitiriyorum Başkan.

Aynı şekilde, yine bahsettiğimizde, özellikle "Bizim yöneticilerimiz, PM üyelerimiz kaçırılıyor." diyoruz ya, inanmıyorsunuz. Evet, gerçekten bence de bu tür olaylara inanmamak en insani duygulardan bir tanesidir. Neden insani bir duygu? Şunu anlamalısınız: Orada bizim başımıza gelen şeyler yani Kürtlerin başına gelen şeyler insanın hayal edemeyeceği, aklına getirmeyeceği durumlardır. Yani siz şurada insanın helikopterden atıldığını hayal edebilir misiniz? Edemezsiniz. Ya da sınırda ister İran vursun, ister Türkiye Cumhuriyeti askerleri vursun, bir şekilde soruşturma açılmamasına inanabilir misiniz? İnanamazsınız. Bu yüzden, dediğim gibi, bunları her gün daha fazla ve ayrıntılı bir şekilde buraya getirip özellikle Özlem Hanım'a teslim edeceğim ve artık ben bu durumu Özlem Hanım'ın vicdanına bırakmış olacağım.

Son olarak da Başkanım, buradan Selahattin Demirtaş'ı, Figen Yüksekdağ'ı ve bütün yoldaşlarımızı yani bugün barış ve demokrasi için rehin tutulan bütün yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

40'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

41'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen

Kemal Bülbül

Züleyha Gülüm

İstanbul

Antalya

İstanbul

Murat Çepni

Murat Sarısaç

Erdal Aydemir

İzmir

Van

Bingöl

Musa Piroğlu

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Kadim Durmaz

Kocaeli

Adana

Tokat

Çetin Osman Budak

Ednan Arslan

Tacetin Bayır

Antalya

İzmir

İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Manisa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ümit Beyaz

Fahrettin Yokuş

Adana

İstanbul

Konya

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hişyar Bey, herhangi bir sataşma olmamakla birlikte makul bir ifade kullanacağımızı söylüyorsunuz.

Buyurun yerinizden söz vereyim, uzatmayalım bu konuyu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- *Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Selahattin Demirtaş'ın nasıl bir siyasetçi olduğunu herkesin bildiğine, yapılan tartışmaları kabul etmediklerine ilişkin açıklaması*

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, bir polemik derdim yok, ben bu Meclis kürsüsünde mümkün merteye polemiğe girmedim. Biraz belagat, birtakım örnekler kullanarak bir argüman yapmaya çalıştım. Figüratif bir dil kullandım ama söylediklerim başka taraflara çekildi. Memleketin yeterince meselesi var, Selahattin Demirtaş'ın nasıl bir siyasetçi olduğunu herkes biliyor fakat yapılan tartışmaları kabul etmedik. Bakın, birçok insan çıkıp bütün o hakaretleri iade etti; ben, böyle bir şey de yapmadım. Artı, Meclis meydan okumaların olacağı... Bunlar gerçekten bu Meclisin seviyesine hiç yakışmayan şeyler. Şunu da

söyleyeyim: Yani, valla meydan okumaktan, bir şeyden bir korkumuz filan yok ama yumruk kavgasını yapacak yaşı çoktan geçmişiz yani, bu Meclise de yakışmaz diyorum. Selahattin Demirtaş'a, kıymetli başkanımıza selam, sevgilerimizi iletiyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Nevzat Şaturoğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)*

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Ednan Arslan.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bu 41'inci maddeyle fiyat eşitleme mekanizmasını 31/12/2025 tarihine kadar uzatmayı öngörüyorsunuz. Eğer bu madde kabul edilirse kayıp kaçakla ilgili maddeler adil olmayan bir şekilde namuslu vatandaşlarımızın faturalarına beş yıl daha yansıtılmaya devam edecek.

Ülkemizde 2018 yılında dağıtım sistemine giren enerji miktarı 203,8 milyar kilovatsaat, dağıtım sisteminden tahakkuk eden miktar ise yaklaşık 177 milyar kilovatsaat, kayıp kaçak miktarı ise 26,5 milyar kilovatsaat. Yani, bizim ürettiğimiz elektriğin yüzde 13'ü kayıp kaçak olarak bir şekilde sistemde kayba uğruyor. Yani bu kayıp kaçak miktarını, yani 26,5 milyar liralık kilovatsaatlik enerjinin parasını beş yıl daha namuslu vatandaşların faturalarına yansıtmaya devam etmek istiyoruz eğer bu madde kabul edilirse.

Elektrik enerjilerinde önemli bir yer tutan kayıplar iki başlık altında toplanmaktadır. Bunlar sırasıyla teknik olan kayıplar ve teknik olmayan kayıplar olarak tanımlanmaktadır. Halkın bildiği şekliyle de kayıp kaçak olarak ifade edilmektedir. Teknik kayıpların asgari seviyeye düşürülmesi, dağıtım şirketlerinin işletilmesi sürecinde tesisatın tekniğine uygun olarak periyodik bakımlarının yapılması yeni yatırımların zamanında yapılmasıyla mümkündür. Bu yönde yapılan tüm harcamalar tüketici tarifelerine yansıtılmaktadır. Bu nedenle, dağıtım şirketlerinin bu konuda her türlü tedbiri olarak kaynak israfı ve arz güvenliği sıkıntısı yaratmadan gerekli yatırımları zamanında ve tekniğine uygun bir şekilde yapmaları, yapılan yatırımların da kamu idareleri tarafından sağlıklı bir şekilde denetimden geçirilmesi göz ardı edilmeyecek bir zorunluluktur.

Teknik olmayan kayıp kaçaklar ise kullanıma sunulduğu hâlde tahakkuk işlemi yapılamayan veya bir başka ifadeyle faturalandırılmayan elektrik tüketimlerini içermektedir. Bunlar genellikle yasa dışı elektrik tüketimi, ölçümleme, faturalama ve veri işleme hataları gibi eylemler sonucunda ortaya çıkmaktadır. Ölçümleme, faturalandırma veyahut da veri işleme gibi hususlar dağıtım veya tedarik şirketlerinin yönetsel zafiyetlerden oluşan tamamen ilgili şirkete ait idari hatalardır. Yasa dışı elektrik kullanımının önlenmesi ise dağıtım şirketinin sahada gerekli fiziki denetimleri yerine getirmesiyle ve tüketimlerin sağlıklı ölçümüne yönelik yatırımları zamanında ve eksiksiz yapmasıyla mümkündür. Gerek teknik gerekse teknik olmayan tüketimlerin asgari seviyeye düşürülmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğu altındadır. Hâl böyle olmasına karşın, 31/12/2015 tarih ve 20579 sayılı Resmî Gazete'de

yayınlanarak yürürlüğe giren ve yüksek kayıplı şirketler tanımına dâhil edilen bazı dağıtım bölgelerine ayrıcalık tanıyan, aynı zamanda dağıtım bölgelerinin özelleştirme ihalelerindeki yarışma şartlarını da bozan Dağıtım Sistemindeki Kayıpların Azaltılmasına Dair Tedbirler Yönetmeliği de yürürlükten kaldırılmalıdır. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 21/5/2014 tarih ve 2014/679 no.lu kararında “Elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp ile başka kişiler tarafından hırsızlanmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmek, hukuk devleti ve adalet düşünceleriyle bağdaşmamaktadır.” ifadesinde de yer aldığı üzere dağıtım şirketlerinin sorumluluğu altında olan ve dağıtım özelleştirmelerinin maskesini düşüren kayıp kaçak tüketimlerinden kaynaklı maliyetlerin ve sayaç okuma giderlerinin tüketici faturalarına yansıtılmasına son verilmelidir.

Elektrik enerjisinin, üretimden tüketime kadar sürdürülen tüm faaliyetlerinin kamu hizmeti nitelikleri göz önüne alınmalı ve özelleştirme bölgelerinde yürütülen elektrik dağıtım hizmetlerinin toplumsal yararını önceleyen bir anlayış ve faaliyetleri sürdürebilmelerinin yolu açılmalı ve kamusalılık yeniden politik bir tercih olarak gündeme getirilmelidir diyerek yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubumuzun önergesi üzerine söz aldım, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14 Mart 2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun “Ulusal tarife uygulaması” başlıklı geçici 1'inci maddesiyle ulusal tarife uygulaması 2015 yılına kadar uzatılmış, aynı maddeyle Cumhurbaşkanına verilen yetki sonucu 2020 yılına kadar beş yıl daha uzatılmıştır. Şimdi ise 31 Aralık 2025 tarihine kadar ulusal tarife sistemini beş yıl daha uzatmak için bu kanun teklifini Genel Kurula getirdiniz. Yani şirketlerin menfaatini korumaya devam edeceğinizi belirtiyorsunuz.

Evvet arkadaşlar, bu kanun teklifiyle iktidarın kayıp kaçacağı önleme konusundaki yaklaşımlarının değişmediğini görüyoruz. “Beşer yıllık sürelerle, faturasını ödeyen namuslu vatandaşa bedel ödetmeye devam edeceğiz.” demektesiniz. Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulama sürecinin yeniden beş yıl süreyle uzatılması yerine, alınacak tedbirlerle ve dijital teknolojileri de kullanılarak hırsızlık oranını düşürmelisiniz. Bunun için, ivedilikle bölgesel tarife uygulamasına geçilmelidir. Sürecin uzatılması uygun olmadığı gibi, uzatma yetkisinin de Cumhurbaşkanına verilmesini İYİ PARTİ Grubu olarak kesinlikle uygun bulmuyoruz.

Biz İYİ PARTİ olarak, kaliteli ve sürdürülebilir bir kanun hazırlamadan yana olduğumuzu, olumlu muhalefet adına, iktidar tarafından hazırlanan kanun teklifinde milletimizin yararına ne varsa destekleyeceğimizi açıklamamıza rağmen AK PARTİ olarak hâlâ ısrarla böyle baypas, pansuman tedbirler içeren kanunlar getirmeye devam ediyorsunuz. Gelin, kaliteli kanun yapalım, sürekli değiştirmek zorunda kalmayalım. Her şeyden önemlisi “Kanun tekliflerimizle çiftçilerimizin, esnafımızın, sanayicimizin, memurumuzun, işçimizin, emeklimizin, kıscacası toplumun tüm kesimlerinin içinde bulunduğu, menfaatlerine uygun kanun yapalım.” dememize rağmen bunu yapmaktan niye imtina ediyorsunuz?

Bakın, bugün Adana ilimizde 24 sulama birliği yüzlerce personeliyle 223.935 bin hektar tarım alanında sulama yapmaya çalışıyor. Çalışıyor diyorum çünkü gelen elektrik borçlarını ödemiyorlar artık, ödeyemiyorlar. Bunu neden görmezden geliyorsunuz?

Şimdi, aziz milletimiz “AK PARTİ iktidarı bu getirdiği kanun teklifleriyle -on sekiz yılı aşkın sürede yaptığı gibi- eşini, dostunu, müteahhidini mi tercih edecek yoksa bizi mi tercih edecek?” diyor. AK PARTİ iktidarının yanlış tercihlerinin sonuçlarını hep birlikte yaşıyoruz. Günü kurtarma amaçlı alınan önlemler, destek görünümlü krediler milletimizin dertlerine derman olmuyor. Devlet zor günlerinde elini taşın altına koyarak vatandaşlarına destek olmak için vardır. Cumhuriyetin bütün birikimlerini satan AK PARTİ, üretmediği ve istihdam sağlayamadığı gibi bu getirdiği kanun teklifleriyle milletimizin geleceğini de ipotek altına koymaktadır. Son iki yılda yandaş borçlanma stratejilerinin hazinemize maliyeti 135 milyar lira olmuştur; bu, pandemi sürecinde milletimize yapılan yardımların tam 13,5 katıdır. Bu paralar Sayın Cumhurbaşkanının faiz lobileri diye bahsettiği para babalarına, global tefecilere gitmiştir. Büyük Türk milleti, AK PARTİ yüzünden her yıl yurt dışına 15 milyar dolar faiz ödemektedir. Ülkemizin uluslararası rezervleri, 70 milyar doları erimiş durumdadır. Net rezervlerimiz eksi 41 milyar dolar olmuştur. 2017 yılında kamu açığımız 56,2 milyar liraydı, Cumhurbaşkanlığı hükümet etme sisteminin devreye girdiği günden bu yılın sonuna kadar kamu açığı 297 milyar liraya ulaşacak. Yine bu sistemde bütçe açığımız yüzde 500 artacaktır. Ne bu sistem ülkemizi ne de ülkemiz bu sistemi taşıyamaz hâle gelmiştir artık. Merkez Bankamızın 100 milyar dolarını çöpe attı, iktidar bir türlü önce millet diyerek milletimizin menfaatlerini önceleyemiyor, varsa yoksa yandaşları, zenginleri daha zengin etmek. İYİ PARTİ olarak vatandaşın lehine olmayan bu maddeye desteğimiz kesinlikle yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Son cümlem.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin de en son grup toplantımızda söylediği gibi kurt kışı geçirir ama yediği ayacı unutmaz. Ayaz yedirdiğiniz büyük Türk milleti sandıkta size gerekli dersi mutlaka verecektir diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Değerli Grup Başkan Vekilleri Sayın Engin Özkoç ve Özlem Zengin; sizleri de sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet, burada, bu maddede, en fazla kayıp kaçak üzerinde durmak gerekiyor. Çünkü, biraz önceki konuşmacı arkadaşlarımın da ifade ettiği gibi Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararına rağmen, kayıp kaçaklar hiç konuyla alakası olmayan tüm abonelerden tahsil ediliyor ve bu aboneler de âdeta kayıp kaçak suçuna ortak olmuş gibi bir tür cezalandırılmayla karşı karşıya kalıyor. Yine, buna dair bir yargı kararı var. Yargı kararı, kayıp kaçakla alakası olmayan abonelerden tahsil edilen ücretin geri iade edilmesi gerektiğini söylüyor ama bu konuda da ne yazık ki herhangi bir gelişme yok. O nedenle bu maddenin çıkarılmasını istememiz son derece doğal.

Şimdi, dün konuşma yapmış ve konuşmam üzerine birtakım polemikler oluşmuştu Sayın Zengin. İşin ilginç yanı, bugün beni Tokat Zile Karakaya ve Sofular köyünden aradılar, ayrıca Bingöl Kığı, Maraş Elbistan, Malatya Arguvan, Şırnak'tan farklı birçok yerden aradılar, hatta Tokat'tan, Zile'den arayan arkadaşların ve mesaj yazarların mesajını sizinle uygun bir ortamda paylaşmak isterim. Burada bir ayrımcılık söz konusu, bu ayrımcılık maalesef müesses nizamın geçmişten bu yana sürdürdüğü Alevi

toplumunu, inancını ret ve inkâr. Bu ret ve inkâr sadece yasal olarak olmuyor; hizmet götürmeyerek oluyor, kamusal olarak muhatap almayarak oluyor, efendim, seçmen iradesini tanımayarak oluyor ve benzeri birçok sebeple oluyor. Dediğim gibi konuşmamız sosyal medyadan, televizyonlardan izlenmiş ve bu saydığım yerlerden de kendilerine de hizmet gitmediğine dair talepler gelmiştir bunu da belirtmek isterim.

Yürütülen polemiklerle ilgili bir şey söylemek isterim o da şudur: Siyaset, bilimdir, siyaset sosyolojidir, siyaset edeptir, siyaset erkândır. Bilimle, sosyolojiyle, edeple, erkânla yapılmayan siyasetin Türkiye'ye hiçbir yararı olmaz, şu anda içinde bulunduğumuz konum gibi.

Bakınız, birileri diyor ki: "Bizi küçümsüyor musunuz?" Biz asla rakibini küçümseyecek kadar cahil değiliz. Cahiller rakibini küçümserler, cahiller rakibine hakaret ederler, cahiller rakibini tehdit ederler, cahiller siyaset dışı faktörler kullanırlar, cahiller mafyatik yöntemler kullanırlar. Biz bunların hiçbirini kullanmadık, kullanmıyoruz ve kullanmayacağız ve gerek Türkiye kamuoyu gerek dünya kamuoyu gerekse Türkiye'de herhangi bir partiye oy vermiş bir seçmen... Ben şunu çok duymuşum; MHP'li seçmenlerden, Adalet ve Kalkınma Partisindeki seçmenlerden "Keşke Selahattin Demirtaş bizim genel başkanımız olsa." tabirini çok duymuşum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Allah korusun!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Size göre Allah koruyabilir ama seçmeniniz öyle istiyor, isterseniz gidin sorun.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Allah korusun!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Ha, şimdi bu, o seçmenin kendince tahayyül ettiği bir şeydir; doğrudur, yanlıştır vesaire o başka bir şey ama bu bir teveccühtür, bu bir saygıdır, bu bir sevgidir. Arkadaşlarımız da söyledi, Türkiye'de yüzde 15'e yakın oy almış, Cumhurbaşkanı adayı olmuş ve uyduruk gerekçelerle, hukukla hiçbir alakası olmayan uyduruk gerekçelerle tutuklanmış ve bu gerekçelerin hukukla alakası olmadığı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından ve Adalet ve Kalkınma Partisinin en önemli şahsiyetlerinden biri olan ve hukukçu olan Bülent Arınç tarafından da söylenmiş -ki başka birçok kişi de mutlaka söylüyordur bunu- şimdi bunu bir tehdit, bir polemik, bir bastırma, bir susturma unsuru yapmaya çalışmanın hiçbir getirisi yoktur, otuz kırk yıldır öyle olmadığı da zaten anlaşıldı. Kaç yöneticimiz katledildi, kaç yöneticimiz tutuklandı... Vekillerimiz katledildi, Batman meydanında Mehmet Sincar katledildi. Biz yine demokratik mücadeleye, biz yine toplumsal barış mücadelesine, biz yine Türkiye'de Türklerin, Kürtlerin, Alevilerin, Sünnilerin, Arapların, Ermenilerin, tüm Türkiye halklarının birlikte, Türkiye olgusu içerisinde ama laik demokratik ama toplumsal barış içerisinde yaşaması mücadelesinden vazgeçmedik, vazgeçmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayınız Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu, tarihe; bu, insanlığa; bu, Türk halkına; bu, Kürt halkına; bu, Türkiye'deki bütün halklara, bütün inanç gruplarına, kadına, gençliğe, herkese, seçmenlere, engellilere, toplumsal grupların tamamına karşı ahlaki, vicdani, siyasi toplumsal görevimizdir. Bu görevden hiçbir koşulda vazgeçmeyeceğiz ve Türkiye'ye demokrasiyi biz getireceğiz. Selahattin Demirtaş da demokrasiyi yürütmenin en önemli mevkisinde olacak, biz de orada olacağız.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, kayda girsün lütfen, Demirtaş'la ilgili bir ifade vardı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, HDP Grubu kendi Genel Başkanları, eski Genel Başkanları, hepsiyle ilgili kanaatlerini tabii ki belirtirler fakat bizim ya da bir başka diğer siyasi partinin hangi özellikleri haiz genel başkan isteyeceğine ancak bizler karar veririz ve bahsettikleri isimle ilgili olarak bizden bir onay beklemesinler. Biz zaten kanaatlerimizi söylüyoruz. Ha, o yüzden “Yok, siz öyle istersiniz.” falan diye böyle genelleyen... Gecenin bu saatinde ve her konuşmanızdan sonra bu Genel Kurulun böyle bir gerginlik yaşaması gerekmiyor. Artık bunu tarz edindiğinizi düşünüyorum. O yüzden kendi kanaatlerinizi kendi partinizi bağlayacak gibi ifade ediniz. Bizim grubumuza ya da diğer siyasi partilere bir şeyi zorla benimsetmeye, zorla kabul ettirmeye dair bir ifade kullanmamanızı hassaten rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, söz talebiniz var mı?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

53.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, biz de aynı şekilde bu hatibin ifade ettiği hususları bu noktada kabul etmiyoruz. Gerek dolaylı olarak gerek direkt olarak ihlas ettiği meseleler... Milliyetçi Hareket Partisinin bu meselelerle alakalı görüşü, düşüncesi nettir, bellidir. Milliyetçi Hareket Partisine destek veren, oy veren, gönül veren seçmenlerin, insanımızın ne düşündüğü, hissiyatı bellidir. Buna göre Türkiye'de Selahattin Demirtaş üzerinden insanların öğreneceği herhangi bir şey kalmamıştır. Bu noktada, herkes ne olduğunu, ne bittiğini biliyor. Bununla alakalı olarak herkes bir kanaat sahibidir. Bu kanaat çerçevesinde her şeyin olup bittiğini görüyoruz. Bir de yargı süreçleri var. Yargı süreçlerinin ne şekilde neticeleneceğini de hep birlikte göreceğiz.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

54.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kendi kanaatlerini toplumun kanaatleri gibi yansıtmaktan vazgeçsinler. MHP, bugün Türkiye'de mafyayı destekleyen tek partidir, bütün Türkiye de bunu biliyor.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Yapma ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bütün Türkiye bunu görüyor. Doğrusu, hatibimiz şunu kastetti, ben onu açayım, niye itiraz edildi anlamadım. Dedi ki: “Sayın Demirtaş o kadar seviliyor ki etrafta farklı partilerden isimler de keşke bizim Genel Başkanımız olsa.” diyor.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Allah korusun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bütün partileri kastetti, birileri üstüne aldı.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – MHP’den bahsederek bunu söyledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunu üstünüze almanıza gerek yok zaten Sayın Demirtaş HDP dışında hiçbir partinin Genel Başkanı olmaz. HDP’yle Sayın Demirtaş’ın birlikteliği öyle kişisel bir birliktelik değil. İdeolojik, siyasal programıyla, ilkeleriyle Türkiye’nin demokratik geleceğinin kurucularından biri olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Demirtaş’a televizyon programlarında hani daha yasaklanmamışken sıkça bu soru sorulurdu, hepimiz gayet iyi hatırlarız, o da demişti ki “Beni Demirtaş yapan Halkların Demokratik Partisidir.” Hatta Demirtaş, “Ben değil sizsiniz.” diye mitinglerde yaptığı onlarca konuşma var. Bu nedenle biz hiçbir partiye böyle bir şey... Yani bunu sadece bir ironi olarak söyledi. Her söze itiraz etmeleri de gerekmiyor açıklası. Bizim Genel Başkanlarımıza, milletvekillerimize, arkadaşlarımıza söz söylenince itiraz etmememizi de kimse beklemesin, kusura bakmasınlar, biz onlar gibi değiliz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

55.- *Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, her söze cevap vermek en son isteyeceğimiz şeydir. Fakat burada problem şudur: Kendi güzelleme yapınız ama bizim adımıza yapmayınız. Biz, kendimiz kendi Genel Başkanımızdan, kendi ilkelerimizden memnunuz. Siz kendi yolunuzu anlatınız; sizin yolunuz size, bizim yolumuz bize. Bize bu manada tavsiyede bulunmayınız. Yani siz bizden bir onay, bir kabul istiyorsunuz. Konuşmalarınızı ben gayet iyi dinledim, arkadaşınız konuşmasını sizin adınıza yapıversin. Sizin lideriniz, sizin... Nasıl tanımlıyorsanız ama bizim de öyle bir şey beklediğimizi, öyle bir şey arzu ettiğimizi söylemeye hakkınız yoktur. Bunu elbette söyleyeceğiz. Bu kadar nettir ve gayet de doğru anladığımı, doğru cevap verdiğimi görüyorum. Teşekkür ederim, teyit ettiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – 7 Haziranda, seçmenler söylüyor bunu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu korkuyu anlıyorum, seçmenlerinin gelmesinden korkuyorlar. Bu korkuyu gayet iyi anlıyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne korkusu kardeşim ya!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Nevzat Şaturoğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)*

BAŞKAN – 42’nci madde üzerinde 2 önerge vardır.
Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.
İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 42’nci maddesinde geçen “yer alan” ibaresinin “bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Çepni	Murat Sarısaç	Musa Piroğlu
İzmir	Van	İstanbul
Züleyha Gülüm	Erdal Aydemir	Zeynel Özen
İstanbul	Bingöl	İstanbul
Filiz Kerestecioğlu Demir		
Ankara		

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir.
Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, aslında farklı bir konudan söz edeceğim, ona da gireceğim ama öncelikle şunu söylemek isterim: O kadar çizdiğiniz sınırları var ve o sınırların içerisinde kalınmasına bunca yıldır o kadar alıştınız ki iktidar partisi olarak gerçekten hani bunun dışında bir şeye tahammül edemiyorsunuz. Mesela şunu söylemek istiyorum size: Emniyet görevlileri geliyor ve size diyor ki: “Sadece şurada bulunacaksınız, bunun dışına çıkmayacaksınız.” İktidar olan partinin bütün milletvekillerine söylüyorum: Ne hissedersiniz gerçekten? “Ben milletvekiliyim, ne oluyor? Bir dakika, sen nasıl böyle konuşursun milletvekiliyle?” dersiniz. Peki, biz bu muameleyi gördüğümüz zaman... Sizin Emniyet görevlileriniz -sizin diyorum çünkü gerçekten bizi korumakla falan görevli değiller, böyle bir şey yok- dokunmayı, hakaret etmeyi, her türlü kötü muameleyi yapmayı kendilerine iş edinmişler ve onların tepesinde de bunu açıkça aslında bize reva gören bir İçişleri Bakanı var. Evet, bir gün size asla bunu demek ve dedirtmek istemeyiz: “Şu sınırlar içerisinde kalacaksınız; bunun dışında sizin toplantı, gösteri hakkınız olmayacak, protesto hakkınız olmayacak.” Siz hiçbir haktan haberdar değilsiniz, hiçbir hakkı da gerçek anlamda benimsiyor falan değilsiniz. Gerçekten demokrasıcılık oynanıyor aslında, bu bir oyun. Burada bu Meclisi de aslında bir şekilde kullanarak sanki bir meşruiyet kazandırmaya çalışıyorsunuz. Aslında sizin için sadece yasaklar var, sadece yasaklar var ve bundan da gayet ama gayet de memnunsunuz, bunun keyfini sürüyorsunuz ve memnun oluyorsunuz aslında. Dönüp de bakmıyorsunuz bile “İnsanlara ne yapıyor, nasıl muamele ediliyor?” diye çünkü hiçbiriniz alanlarda da değilsiniz. Siz bir yere gittiğiniz zaman eşlikçiler eşliğinde gidiyorsunuz, öyle gidip de direkt halka falan karışmıyorsunuz; onu yapmadığınız zaman da ne halkın ne yaşadığını görebilirsiniz ne de anayasal bir hak olan protestonun, toplantı, gösteri hakkının nasıl engellendiğini görürsünüz. E, bu da sizin vicdanımıza kalmış ama gerçekten bunların hesabının sorulacağı, yargı önüne çıkacağınız günler de gelecek.

12 Ekimden bu yana tazminat hakları için eylem yapan Ermenekli madencilerin günlerdir yaptıkları görüşmeler sonuç vermedi ve madenciler direnişlerinin 87’nci gününde Ankara yürüyüşüne başlamak istediler. Fakat her zaman olduğu gibi gece gündüz Mecliste sermayeye kapıyı açanlar, işçiler

söz konusu olduğunda o kapıları “Çat!” diye onların suratına kapattılar ve ciddi olarak darp edildiler, baskı gördüler. Az önce Ankara’da Sakarya Caddesi’nin önünde kadınlara da yapıldığı gibi. Bunu her sene, her 25 Kasım’da yapıyorsunuz ve dediğim gibi toplantı gösteri hakkı nedir, bilmiyorsunuz ya da biliyorsunuz ama bunu yapmak işinize geliyor. Evet, bir yılı aşkın süredir alamadıkları maaşları, yatmayan tazminatları, ocaklarda gerekli işçi sağlığı, iş güvenliği önlemleri alınmadığı için direnişte işçiler ve yüzlerce madencinin iş cinayetlerinde yaşamını yitirmesine rağmen hâlen işçilerin haklarını alabilmek için direnmek zorunda kalmaları çaldıkları her kapının yüzlerine kapanması bu ülkenin utancıdır. Öyle Bakanın delikanlılık yapıp “Ben söz veriyorum, hakkınızı alacaksınız.” demesiyle olmuyor bu işler. Sizin dilinizle konuşayım, varsa bu işin de bir raconu var. Hak mücadele edilen bir şeydir. (HDP sıralarından alkışlar) Hak bunun sonunda alınan bir şeydir. Hak yasalarda yazan bir şeydir. Bakan sözleriyle verecek, öyle iltimas edilecek ya da -nasıl diyeyim- insanları ihya edecek işe gibi verecek bir şey değildir. Hak diyoruz, hak! Bunun için de biraz bakın isterseniz kitaplara.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika daha rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, evet, yenilenebilir enerjiden söz ediyoruz ama bakanlar da dâhil birçok milletvekilinin benim bütçede tank olduğum gibi “yenilenebilir enerji” dediği yenilenebilir enerjiden. Gerçekten o ne yenilenebilir ne de yenilebilir. Hiç yapılanlar yenilir yutulur değil. Ben sadece ANKAPARK’ı, Ankara’yı söylemek istiyorum son olarak. Şirket belediyeye ödemesi gereken 26 milyon lirayı ödemedi ve bu ANKAPARK’tan o kadar fazla zarar gördük ki gerçekten, 5 kez iptal edilmesine rağmen projeye devam edildi, 750 milyon dolar harcadı bu park için Melih Gökçek. Geçen de saraya çağırıldı. Hesap sormak için mi? Hiç sanmıyorum ama onunu hesabını Ankaralılar soracak gerçekten Melih Gökçek’ten ve bunun dışında daha sorulacak çok hesap var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Son cümlemi söyleyeyim.

BAŞKAN – Bir dakikadan sonra süre vermiyoruz genelde.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamam, tamamlayayım o zaman.

Son olarak, Gölbaşı’nda bunu yapmayın; Lösante Hastanesi var, lösemili çocuklar köyü var orada. Lastik yenilenebilir enerji değildir. Gölbaşı’nda bunu kurduğunuz zaman dioksini lösemili çocuklara solutacaksınız, bunu da bu Meclis ve iktidar böyle bilsin.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 42’nci maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursan Müsavat Dervişoğlu

Behiç Çelik

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Mersin

Adana

Fahrettin Yokuş

Ayhan Altıntaş

Enez Kaplan

Konya

Ankara

Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grubu adına, 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 42'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi de saygıyla selamlıyorum.

42'nci madde, genel aydınlatma giderlerinin Bakanlıkça karşılanması süresinin 2025 yılı sonuna kadar uzatılmasını öngörmektedir. Bu maddeye bir itirazımız yoktur ancak daha önce de bu kürsüden, yasalar hazırlanırken plansız hareket ettiğinizi, kanunları alelacele hazırladığınızı belirttim. Bu yöntem de bizi sürekli aynı kanunlar üzerinde tekrar tekrar düzeltmeler yapmak zorunda bırakıyor. Örneğin, son yıllarda elektrik kurulu gücü düzenli olarak artmaktadır fakat 2017 yılından itibaren de talepte bir durgunluk hatta daralma söz konusudur. En yüksek kullanımda dahi 49 bin megavat elektrik tüketilirken kurulu elektrik gücümüz 93 bin megavatın üzerinde yani talebin çok çok üzerinde bir kapasitemiz var.

Ayrıca, lisans almış ve yapımı devam eden projelerin gücü 20 bin megavatın üzerinde. İlaveten 10 bin megavattan fazla proje de ön lisans almış durumda. Bunun yanına Akkuyu Nükleer Santrali de yakında ekleniyor, 4.800 megavat kurulu gücünde ve yılda 35 milyar kilovatsaat elektrik üretecek olan Akkuyu Nükleer Santrali'yle elektrik kullanım oranımız kapasitemizin çok altında kalacaktır yani kullanılanlardan çok daha fazla üretim kapasitesine sahip olacağız. Bu durum sonucunda maalesef vatandaşın elektrik faturası azalmayacak, aksine artacaktır çünkü bu plansız yatırımların getirisi olmayacak ve vatandaştan tahsil edilecektir. 35 milyonu mesken olmak üzere 43 milyondan fazla aboneye bu masraflar pay edilecek. Bakın, mesken abone grubunda 100 liralık elektrik faturasının 19 lira 43 kuruşu vergi fonları, 28 lira 27 kuruşu dağıtım bedelidir; geriye kalan 52 lira 28 kuruş bu abonemin kullandığı enerji bedelidir. Gördüğünüz gibi, evimize gelen faturaların yalnızca yarısı kullandığımız enerjinin bedelidir. Burada önemli bir noktada var: 2018 yılında Türkiye'de tahakkuk eden elektrik enerjisi miktarı 177 milyar kilovatsaattir. Elektriğin kilovatsaatine 1 kuruş zam yapsanız toplamda 1 milyar 770 milyon TL gibi çok büyük bir rakama denk geliyor yani meblağlar çok büyük, yüzde 1, yüzde 2 gibi payları küçük göremeyiz; o yüzden planlamalarımızı çok dikkatli yapmak zorundayız.

Değerli arkadaşlar, vatandaş bu yükün altına gerekli bir durum için soksanız gam yemeyeceğiz fakat, maalesef durum ortadadır ki hesapsız yapılan yatırımlar atılacaktır. YEKDEM kapasite mekanizması, nükleer gibi alım garantili projeler dışında kalan enerji yatırımları iflas edecek gibi görünüyor.

Elektrik enerjimiz doğru yönetilmiyor. Elektrik üretim ve dağıtım sektörünün toplam borç stoku 47 milyar dolardır ve bunun da 13 milyar dolarının yapılandırmaya ihtiyacı vardır. Parasızlığımızın yanı sıra, rant sağlama çabanız da enerji sektörümüzü açmaza sokmakta. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının verilerine göre, YEKDEM kapsamına alınan şirket sayısı sürekli artmaktadır. Şirket sayısının artışı YEKDEM maliyetinin elektrik aboneleri üzerindeki yükünü de her yıl artırmaktadır. 2011 yılında YEKDEM kapsamına alınan üretim tesisi 20'ydi, 2020 yılında ise firma sayısı 818 olmuştur. Bundaki en temel sebep de YEKDEM kapsamında kurulan üretim tesislerine verilen ve dolar üzerinden hesaplanan satın alma garantileridir diyebiliriz. YEKDEM desteğinde bu dolar sevdası nedir arkadaşlar? 5-10 bin lira tasarrufunu dolara çeviren vatandaşa terörist gözüyle bakıyorsunuz

ama YEKDEM desteklerini dolar cinsinden ödemekte bir mahzur görmüyorsunuz. Hani yerli ve millî para kullanacaktınız? Dolar desteğinin gerekçesi nedir arkadaşlar? “Âleme verir talkını, kendi yutar salkımı.” özdeyişini hatırlatıyorsunuz.

Bakın, YEKDEM kapsamında, elektrik üretimleri karşılığında 2011 yılında 774 milyon lira ödeme yapılırken 2019’da bu ödeme 38 milyar TL’ye yükselmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Dolarla garanti olunca rakamlar da geometrik büyüyor. Bu artışa rağmen, maalesef Bakanlığın 2021 bütçe planında YEKDEM uygulamasını iyileştirici bir hedef görülmemektedir. Bu da bize, yapılan işlerde gerçekçi bir gelecek projeksiyonun uygulanması yerine rant ve siyasi şov odaklı uygulamalar üzerine kurulu bir enerji politikamız olduğunu ortaya koymaktadır. Devlet de yönetseniz, iş insanı da olsanız, esnaf da olsanız kazanmanın temel yollarından biri geleceği doğru okumaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.38

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.02****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Şeymus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 26/11/2020 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi

25/11/2020

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 25/11/2020 Çarşamba günü yaptığı toplantıda, Genel Kurulun 26/11/2020 Perşembe günü toplanmamasının Genel Kurulun onayına sunulmasını önerilmiştir.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Özlem Zengin	Engin Özkoç	Meral Danış Beştaş
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi	Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili

Muhammed Levent Bülbül	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Milliyetçi Hareket Partisi	İYİ PARTİ
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Danışma Kurulu önerisi kabul edilmiştir.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şaturoğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

43’üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 43’üncü maddesindeki “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Kadim Durmaz
Kocaeli	Adana	Tokat
Çetin Osman Budak	Ahmet Vehbi Bakırloğlu	Tacettin Bayır
Antalya	Manisa	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak.

Buyurun Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz torba kanun 8 farklı kanunda değişiklik önerisi getiriyor. Tabii, dünyada böyle bir kanun yapma tekniği yok. Bunu söyleyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Tabii burada, enerji şirketlerini, yandaş müteahhitleri, aynı zamanda maden işletmelerini, yakın olanları koruyan kollayan... Ama maalesef vatandaşların, yurttaşların bekledikleri bir iyilik bu kanunda çıkmıyor. Şimdi, kısa bir araştırma yaptığınız zaman hepiniz göreceksiniz ki -ki bu benim söyleyeceğim veri OECD verisi- OECD ülkeleri arasında Türkiye açık ara elektrik enerjisi tüketiminde neredeyse dünya lideri. 2,5 kat daha fazla para ödüyor, bedel ödüyor ve diyorsunuz ki: “Sanayimiz ihracat yapsın, imalat sektörü ihracat yapsın, üretsin, istihdam sağlasın.” Peki, nasıl olacak bu iş? Bu kadar yüksek maliyetle, özellikle girdi maliyetlerindeki bu kadar yüksek değerlendirmelerle rekabet edilebilir bir durum yok. Üstelik de pandemi döneminde hiç olmazsa sanayicilerin üstündeki bu yükü kaldıracak bir kanun getirseydiniz de hep beraber, oy birliğiyle buradan geçirseydik. Ama maalesef böyle bir düşüncemiz olmadığı için yandaş enerji şirketlerine, maden işletmelerine, bunlara ciddi olarak destek veriyorsunuz. Ha, sadece sanayiciler mi çok yüksek fiyattan fatura ödüyorlar? Hayır, tabii vatandaşlar da aynı şekilde. Bu da EUROSTAT’ın, yani Avrupa Birliği İstatistik Kurumunun her yıl düzenli olarak açıkladığı bir belgeden alınmış bilgidir. Vatandaşlarımız, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin tamamından -ki kişi başına düşen millî gelirden en fakir ülkelere bir tanesi, Avrupa Birliği sınırlarında Türkiye’dir- en yüksek faturayı ödeyen yine Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşları. Peki, bu dağıtım şirketleri bu elektrik enerjisini ne kadardan alıyor? 15 liradan. Peki, ne kadardan satılıyor? 75 liradan. Bu uçurum nedir? Yani, 5 kat gibi bir uçurum söz konusu ve bu 5 katın içinde çok ciddi vergiler var. Bu vergiler, başta KDV. Ya, bu dönemde almayın, vazgeçin. Yani, şimdi, tekrar işte bir yığın işletmeyi kapatıyoruz, kapatıyorsunuz. Bunların hiç olmazsa elektrik faturalarında birtakım indirimler yapın. Ne olur yani üç ay, beş ay, altı ay fonlarda kesinti yapmasanız? Hele bir facia var ki faturalarda, bu TRT payı, yüzde 2 bütün faturalarda. Bütün vatandaşların faturalarından yüzde 2 kesinti yapıyorsunuz, TRT’ye gönderiyorsunuz. 2019 senesinde 1 milyar gibi, yani eski parayla 1 katrilyon aktarmışsınız TRT’ye fakat TRT’yi muhalif kesimin yani Türkiye’nin –hadi en küçük deyimle- yüzde 50’sinin asla oy vermediği iktidar ve yandaşlarına açıyorsunuz. Ben milletvekili olarak beş buçuk senedir bir kere TRT’ye çıkmadım. İşte burada muhalif tarafta oturan arkadaşlarımdan da çıkan bir kişi olduğunu zannetmiyorum. E, biz zaten faturalarımızdan buraya yüzde 2 ödüyoruz, isteyerek değil, zoraki olarak biz bunları ödüyoruz ama bu TRT payını, yıllardır söyledik, hiçbir şekilde bunun tedbirini almadınız.

Bir de, bir ucube var yine bu değişiklik yapılan torba kanun teklifinde; şu lastik yakılarak elektrik elde eden enerji şirketleri ki bunlar Türkiye’de 3 tane -yanılmıyorsam biri Niğde’de, biri Erzincan’da, 3

şirket- 3 şirket için özel kanun teklifi getiriyorsunuz. Bunun neresi yenilenebilir? Eski lastiklerden elde edilen elektriğin neresi yenilenebilir? Lastiği yakacaksınız, çevreyi kirleteceksiniz, oradan bir miktar elektrik elde edeceksiniz. E, peki, buna döviz garantisi veriyor musunuz? Evet, veriyorsunuz, dövizle alım garantisi veriyorsunuz. Böyle ucube bir şey görülmedi. Burada vatandaşın faydasına ne var? Bunu bütün vatandaşlar merak ediyor. Yani, herhâlde bundan sonra da burada bunu takip etmeye devam edeceğiz. Bundan sonra sanıyorum, daha başka, dünyanın bütün çöplerini ithal ettiğimiz gibi dünyanın bütün atık lastiklerini Türkiye'ye ithal edeceğiz ve bundan enerji elde edeceğiz. Neymiş efendim? Bunu da geri dönüşümlü yani yenilenebilir enerji sınıfına sokuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Şimdi, burada gene bir ucube, BOTAŞ. Varlık Fonuyla ilgili, 2016'dan beri, burada, ben de dâhil olmak üzere birçok arkadaşımız “Yanlıştır.” dedi. Eğer, Türkiye’de petrol fazlanız varsa İsveç’teki gibi bir varlık fonu kurun, bunu gelecek nesillere tasarruf olarak aktarın. Böyle bir durum yok. En değerli 23 şirketi Varlık Fonuna aktardık, bunlardan bir tanesi de BOTAŞ. BOTAŞ, 2017, 2018, 2019’da zarar etmiş ve 2020’de de büyük bir ihtimalle zarar edecek. Yani, doğal gaz satan bir şirketin nasıl zarar ettiğini anlamak mümkün değil. Şimdi de İhale Kanunu’ndan çıkartıyorsunuz. Burada ne var, bunu da yakından takip edeceğiz; kabul edilebilir değil.

Şu kayıp kaçak meselesinde de bir tablo vardı, yanıma almamışım. Enerji şirketleri, dağıtım şirketlerine bu ihaleleri verirken dediniz ki: “Yatırımlarını tamamlamak üzere biz bunları veriyoruz ve elektriği ucuzlatacağız.” Tam tersi olmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Efendim, son cümle...

BAŞKAN – Veremiyoruz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – 2000 yılında yüzde 20’ler civarında olan yatırım eksi kayıp kaçak oranı, son olarak, baktığımız zaman, 2019 yılında düşe düşe yüzde 12’ye düşmüş. Devlet yatırım yapmış, dağıtım şirketleri bundan faydalanmış.

Evet, hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

Yüce Meclisi selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 43'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Behiç Çelik

Enez Kaplan

İzmir

Mersin

Tekirdağ

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İbrahim Halil Oral

Fahrettin Yokuş

Adana

Ankara

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 43'üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, görüştüğümüz düzenlemede birkaç maddede daha var olan hukuku geriye yürütme meselesi 44 ve 45'inci meddeler bağlamında yer almaktadır. 44'üncü madde geriye yürütmeyi engellerken 45'inci madde, coronavirüsün ekonomik zorlukları sebebiyle geçmişte alınmış bir teminatın iadesini sağlamaktadır. Kurumlar arasında geriye yürütmeyen hukuk, bazı şirketlerin menfaatleri için geriye yürüyebilmiştir maalesef. “Teminat” kavramının varlığına ters olan bu düzenleme büyük kamu zararı yaratacak, işlerini zamanında tamamlayan şirketlereyse haksızlık ve adaletsizlik olacaktır. Ayrıca, maddede yer alan “kısmen ya da tamamen” ifadesiyse muğlaktır, adaletsizliklere açık bir düzenlemedir.

Değerli milletvekilleri, kayıp kaçak meselesi ve bu kayıpların ulusal çapta karşılanması hususu hâlen derin bir yara olarak karşımızda durmaktadır. Daha önce Genel Kurulda bu hususu ifade etmiştim. Devlet adına elektrik dağıtımını yapan firmaların sayaçların yüzde 86'sını okuyamadığını itiraf etmesi “O bölgede devlet yoktur.” demektir. Şimdi bakıyoruz, VEDAŞ yani Van Gölü Elektrik Dağıtım Şirketinin 2020 yılı sonu kayıp kaçak tahmini yüzde 60'tır; DEDAŞ yani Dicle Elektrik Dağıtım Şirketinin 2020 yılı sonu kayıp kaçak tahmini yüzde 51'dir. Bunun hangi rakamlarla gerçekleşeceğini önümüzdeki yılın ilk aylarında tam olarak göreceğiz, ancak bu bir gerçektir. Bahsettiğimiz bu 2 dağıtım şirketinin kapsadığı bölgede, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde 10 şehrimiz vardır. Bu 10 şehrin nüfusunun yüzde 60'ı kaçak elektrik kullanan vatandaşlarımız mıdır? Asla değildir ama birileri devletten aldıkları ihalelerle elektrik dağıtım işini oturdukları yerden fatura kesmek, sayaç takmadan kayıp kaçak oranı açıklamak zannetmektedir. Memleketim Bitlis'te VEDAŞ'ın altyapı çalışmaları bulunmaktadır. Bu altyapı çalışması çoğu yerde bir zulme dönüşmüştür. Üç gün elektrik alamayan mahaller mevcuttur. 21'inci yüzyılda üç gün elektrik almaması bir şehir için ne demektir? Görüştüğümüzde ise “Bitlis için Van'dan araç bekliyoruz.” cevabını almaktayız. Koskoca şirketin Bitlis'te bakım için kullanabilecek bir aracı yok mudur? Bölgedeki elektrik dağıtım şirketleri belli ki görevlerini yerine getirememektedirler, her şeyi devletten beklemektedirler. Jandarmayı alıp fatura tahsiline çalışmak iş değildir. Enerji Bakanlığımız bu konuda radikal kararlar almalı, gerekiyorsa yeniden kamulaştırmayı düşünmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu kayıp kaçak istatistikleriyle birlikte bir başka istatistiği de karşılaştırmak istiyorum. VEDAŞ'ın kayıp kaçak hedefi yüzde 60 demiştik. VEDAŞ'ın kapsadığı iller Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri'dir. TÜİK'in en son Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması bölgesel sonuçlarına göre en düşük olduğu bölgedeki şehirler de Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri'dir. Bu bir tesadüf müdür? Bir tesadüf değil açıkça kalkınma faciasıdır. Ahlat'ta yapılan Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nü bölgenin kalkınmasına katkı sağlaması umuduyla desteklemiş bir milletvekiliyim. Konuyla alakalı “Umarım bu köşk devletin gözünün, gönlünün, kulağının, imkânlarının buraya çevrilmesine vesile olur.”u her defasında dedim ancak halkın beklediği maalesef hiçbir şey olmadı. Ahlat'ın ve dolayısıyla bölgenin ihtişamlı saraylara değil işe, istihdama, kalkınmaya ihtiyacı vardır. İnsanımızın yüzlerce yıldır yaşadıkları topraklardan göç etmemesini sağlayacak, zorla, yok pahasına istimlak edilen topraklarını kurtaracak önlemlere ihtiyacı vardır. Kısacası bölge insanı yine yoksuldu, yine dertlidir, yine zordadır ve yine umutsuzdur. Doğu ve güneydoğunun kesin kalkınma projelerine ihtiyacı vardır.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

43'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

44'üncü madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 44'üncü maddesinde geçen "önce" ibaresinin "evvel" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen

İstanbul

Züleyha Gülüm

İstanbul

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Musa Piroğlu

İstanbul

Murat Çepni

İzmir

Erdal Aydemir

Bingöl

Murat Sarısaç

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, size söz veriyim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir ili Konak ilçesi Kadifekale semtinde 13 Kasım günü motosikletli polisler tarafından darbedilen Şerif Coşkun'un yaşamını yitirdiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2 konu var, biri kanunumuzla ilgili, Komisyon Başkanına bir soru ve açıklama yöneltmek isterim ama ondan önce, bir haber aldık, maalesef üzücü. İzmir Konak ilçesi Kadifekale semtinde, 13 Kasım günü motosikletli polislerin devriye esnasında, esnaf olan Şerif Coşkun'un darp edildiği ve görüntülerin sosyal medyadan yansıdığını belirtmek isterim. Yeni aldığımız haber ise Bozyaka Devlet Hastanesinde olan Coşkun'un yaşamını yitirdiği; maalesef bugün yaşamını yitirmiş, ailesine ve sevdiklerine başsağlığı diliyoruz. Aileleri suç duyurusunda bulunmuşlar. Umarız en kısa zamanda ve talep ediyoruz, bu polis olsun, kim olursa olsun bunun gereğinin, soruşturmasının yapılmasıdır.

Sayın Başkan, bu görüştükümüz...

BAŞKAN – Komisyon Başkanına daha sonra soru sorsak yani önergeyi oylattıktan sonra.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Olur olur, tamam.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Enerji torba kanununun üzerinde, elektrik aboneleriyle ve elektrik faturası üzerine birkaç söz edeceğim. Şimdi, Türkiye’de 44 milyon 500 bin civarında bir elektrik abonesi var, bunun yüzde 21’i meskenler tarafından tüketiliyor. 44 milyon 500 bin-45 milyon civarında, bu rakamlar son aylara göre değişiyor. Şimdi, bunun yüzde 21’i meskenlerde tüketiliyor, hani demin kayıp kaçak meselesinde konuşuyoruz ya. Meskenler, aboneliğin yüzde 82’sine tekabül ediyor. Ticaret ve kamu hizmetleri yürüten kurumlar, bunun içinde AVM’ler, saraylar, kamu kurumları, hepsi var, bunlar da elektriğin yüzde 27,9’unu tüketiyor. Abone payıysa yüzde 15,2’ye denk geliyor. Sanayi kuruluşları, abone payının 0,4’ünü teşkil ediyor ancak elektriğin yüzde 45,6’sını tüketiyor. Aslında, bu kayıp kaçak meselesi için meskenlerden çok bu sanayi kuruluşlarının üzerine gidilmesi ve incelenmesi gerekir. Bunu bir ifade etmek isterim.

Şimdi, şu fatura elektrik faturası. Bir faturaya baktığınız zaman hangi kalemlerden oluştuğunu anlamamız gerekir. Nihayet, hepimiz gidiyoruz, marketlerden alışveriş yapıyoruz. O faturada aldığımız bütün kalemlerin hepsi faturada geçer ve biz de kontrol ederiz; acaba raf fiyatıyla fatura fiyatı aynı mıdır, burada bir değişiklik var mı filan diye. Zaman zaman da kasalarda bu tür tartışmalara denk geliriz. Şimdi, ancak bizde şöyle bir fatura uygulaması var: Yani, torba fatura uygulanıyor. Burada, aslında bu faturada olması gereken kalemler, enerji bedeli, perakende satış hizmeti, iletişim, kayıp kaçak, sayaç okuma, dağıtım bedeli, TRT payı, Enerji Fonu, BTV, KDV gibi... Bu kalemlerin hepsinin o faturada kaç liraya tekabül ettiğinin anlatılması gerekirken, 3 taneydi bu, son zamanlarda bu da 2 taneye indirildi... Yani kimi faturalarda, enerji bedeli, dağıtım bedeli, vergi ve fonlar üzerinden faturalandırma yapılıyor. Şimdi, neredeyse bu dağıtım bedeli, vergi, fonlar da birleştirilip sadece 2 haneye indirilmiş durumda. Şimdi, elektrik faturasının dağılımına baktığımız zaman 100 liralık bir elektrik faturasının 39 lira 27 kuruşu enerji tüketimiyle ilgili, 21 lira 24 kuruşu ise dağıtım şirketlerinin payı, 14 lira 6 kuruşu vergi ve fonlar yani böyle bir dağıtım söz konusu. Ve şirketlerin kâr oranları da inanılmaz derecede yükseliyor. Şuradaki farklar da, şu, yukarı doğru çıkan çubuklar, aldıkları fiyat, sattıkları fiyat, elde ettikleri kâr arasındaki farkları da gösteriyor. Vatandaşa hiçbir şekilde ucuz elektrik verilmiyor. Yapılan indirimler şirketlerin lehine düzenleniyor, onların hanesine yazılıyor.

Tabii, şöyle bir şey de var, bu faturaların şöyle bir önemi var, detayın olması gerekir ki, faturadaki 1 kuruşluk fark, yani dağıtım şirketi lehinde 1 kuruş bir düzenleme yaptığımız zaman bu, yılda 2,5 milyar liraya tekabül ediyor, yılda o şirkete 2,5 milyar lira kazandırmış oluyorsunuz yani bu kadar önemli bir fark yaratıyor aslında bu faturalar. Ancak, dokümanları, dökümü elimizde olmadığı için hiç kimse şu anda bu faturaların detay dökümlerini çıkartamıyor. Konunun uzmanları, elektrik mühendisleri odası bile çoğu zaman önceki veriler üzerinden tahminler yürüterek bunları yapabiliyorlar. Yani aslında bir torba fatura ve karartılmış faturayla karşı karşıyayız. Bütün mekanizmalardaki denetimler ortadan kaldırıldığı gibi vatandaşın kullandığı elektrik faturasının üzerindeki vatandaşın kendi faturasını denetlemesi de ortadan kaldırılmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Yani hiçbirimiz evimizdeki elektrik faturasının hangi kalemlerden oluştuğunu, nelere itiraz edip nelere itiraz etmeyeceğimizi dahi bilemiyoruz. Tüm alanlarda denetimsizlik politikası uygulandığı gibi, elektrik faturalarının üzerinde de bu denetimsizlik

uygulanıyor, dolayısıyla da zaman zaman bu kayıp kaçak meselesi halk içerisinde ciddi tartışmalara yol açıyor. Bunun büyük oranda dağıtım şirketlerinin suçu olduğunu, onların gerekli yatırımı yapmamasından kaynaklı olduğunu, esasında çoğunun da kayıplardan oluştuğunu ve sanayi şirketlerine, sanayi bölgelerine yönelik kayıpların da çoğunlukta olduğunu göz önüne alırsak meskenlerdeki kaçak kısmının son derece minimize olduğunu da bilip ona göre değerlendirmemiz gerekir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

44'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 238 sıra aylı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Doğrusu, sizi bölmek istemedim, aslında Genel Kurulu da meşgul etmek istemiyorum fakat özü itibarıyla önemsedğim bir mesele var, bu Alevi köylerine yol yaptınız, yapmadınız meselesi. Biraz evvel de sayın hatip Tokat'ın köylerini söyledi. Bilgi aldım ve Genel Kurulda paylaşma ihtiyacı duyuyorum.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Samsun'un köylerinde de öyle kardeşim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben Tokat'la ilgili söylüyorum, siz kendinizinkine bakarsınız kardeşim; olmadığının ispatı için söylüyorum.

2020 yılında Zile'nin...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Yola çıktığın zaman Alevi köyü olduğunu anlarsın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hasbünallah, hasbünallah, hasbünallah, ya Rabbi!

Zile'de 14 tane köy yolu, 6 tane köy bağlantı yolu, 1 tane de grup yolu asfaltlanmıştır. Bu asfaltlanan köylerden 10 tanesi Alevi köylerimizdir. Göçenli, Temecük, Çakırcalı, Alibağı, Kurşunlu, Karşiyaka, Palanlı, Kırklar, Emirören, Saraçköy ve Akgüller köyleri asfaltlanmıştır. Benim kendi ilim hassaten söylendiği için, Tokat Zile olarak zikredildiği için ben ifade etmek istedim. Bu seneki bütçemiz içerisinde bu kadar köyümüzden, 14 köyden 10 tanesi asfaltlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sağ olun.

Ben burada il üzerinden gitmeyi doğru bulmuyorum. Önemsedğim teori şudur, tersini söylemeye çalıştığım şey: Türkiye'de hiçbir köyün yolu Alevi olmadığı için yapılmamıştır, öyle bir şey söz konusu değildir. Gücümüz oranında, bütün köylerimizin, hangi partiye oy verdiği bakmaksızın yollarını yapıyoruz, yapmak bizim vazifemizdir. Şu söylediğim de benim ifade ettiğim teydidir, bu kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)*

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, iki haftadır görüştüğümüz enerji piyasaları kanunu bugün neticelenecek, sonlara geldik. 13'üncü madde geçti, bunu biliyoruz. Buna yönelik, halktan, çevre örgütlerinden, ekolojistlerden çok sayıda, hakikaten, telefon, telgraf, mektup ve şikâyet almaya devam ediyoruz. Bizim de görüşümüz aynı yönde, malum, muhalefet olarak İç Tüzük kısıtlamalarından kaynaklı tekriri müzakere için biz önerge veremiyoruz. Aslında, verebilseydik bu önergeyi verecektik ancak Komisyonun bunu dikkate alması için ifade edeceğim. Şimdi, iktidar partisinin bu maddeye ilişkin verdiği önerge mevcut. Kanundaki ibareleri aslında çıkarmıyor, korumaya devam ediyor. 13'üncü maddenin tekriri müzakereye açılması ve tekliften -özellikle altını çizerek söylüyorum Sayın Başkan- “belediye atıklarını, çöp gazı dâhil ve atık lastiklerinin işlenmesi sonucu...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tekrar ediyorum “belediye atıklarını ve atık lastiklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan ürünleri” ibaresinin kaldırılması, “kentsel organik atıkların” ibaresinin eklenmesi gerekmektedir. Sürekli temas hâlinde olduğumuz çevre ve ekoloji hareketlerinin ve partimizin görüşü bu yöndedir. Biyokütle tanımında yapılan bu değişiklikle kanunun genel esası ve gerekçesi suistimal edilmeye açıktır ve suistimal edilmektedir. Bu suistimal fosil yakıtlarının da yenilenebilir enerji desteği almasının önünü açabilecek yollar sunmaktadır.

Diğer yandan, organik olmayan ürünlerin termokimyasal işlemlerle yakılması atık sektörüne zarar verecek, atık yakan tesisleri artıracaktır. Nitekim, 2016 düzenlemesiyle Kocaeli, Düzce ve Erzincan'da lastikten elektrik tesisleri çalışmaya başlamış ve ilginç bir şekilde düzenleme arifesinde 2020'de 5 şirket için ÇED süresi başlatmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Talebimiz, bu maddeyi halkın yani işin uzmanlarının istediği gibi düzeltmektir. Bununla ilgili, o kanunla verilen 3 şirket kalsın ama bu halka daha fazla kötülük yapılması... YEKDEM teşviklerini halka ucuz elektrik sağlamak için kullanalım, araba lastiği yakmak için değil demek istiyorum. Ve Komisyonun bu önerimizi dikkate almasını ve 13'üncü maddenin yeniden görüşülmesini talep ettiğimizi belirtmek istiyoruz. Tabii, kendilerini de dinlemek isteriz.

Teşekkür ediyorum.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, izin verir misiniz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Beştaş'a da teşekkür ediyorum.

Aslında, bu, Komisyonumuz sırasında görüşülen, aynı zamanda Genel Kurulda hem geçen hafta hem de bu hafta sık sık dile getirilen atık lastiklerin geri dönüşümüyle ilgili sorunun Sayın Meral Daniş Beştaş tarafından gündeme getirilmesi.

Değerli arkadaşlar, şu konuyu açıklığa kavuşturmak gerekir: Bu konuyla ilgili yaklaşık yirmi gündür uzmanlarla görüş alışverişinde bulunuyoruz, nedir, ne değildir diye. Hem firma sahipleriyle hem de bu konuda akademik literatürde ismi geçen kişilerle de görüşmeler yaptık.

Türkiye'de 300 bin ton civarında atık lastik ortaya çıkıyor, araçlardaki atık lastik. Bu atık lastiklerin geri dönüşümü gerekir. Bu geri dönüşüm ya yakılarak ya da piroliz yoluyla yeniden kazanılarak ortaya çıkması hasıl oluyor. Yakıldığı zaman geri dönüşüm olmuyor ama piroliz yöntemiyle ayrıştırma yaptığımız takdirde geri dönüşüm ortaya çıkıyor. Şu anda konuştuğumuz, arkadaşlarımızın 13'üncü maddede atık lastiklerden enerji üretilmesiyle ilgili konudaki esas itirazları, bunun biyokütle tanımında bulunmadığını, biyokütle olarak tanımlanamayacağını, kanun metninde biyokütle tanımı içerisinde, atık lastikler ibaresinde geçmesinin doğru olmadığını ifade ediyorlar. Aslında, Türk Dil Kurumunun sözlüğüne biyokütle nedir diye baktım: “Belirli zamanda sınırları belirli beri biyotopta bulunan canlı organizmaların toplam kütleli.” Bunu “Geri dönüşüm vasıtasıyla elde edilen enerjinin desteklenmesi teşviki” diye ifade edebildik. Bugün en büyük toplumsal sorunlardan biri, atıkların geri dönüştürülebilmesi. Plastik ürünlerin, çelik ürünlerin, petrol ürünlerinin yeniden kazanılabilmesi için, ekonomide yeniden kazanılabilmesi için yapılan çok büyük önermeler var. Bu önermeler içerisinde de “piroliz sistemi” diye ifade ettiğimiz belki son teknoloji olmayabilir ama şu anda Türkiye’de kullanılan en önemli teknolojilerden biri. Piroliz sisteminde dönüştürülürken kesinlikle yakma diye bir durum söz konusu değil. Lastikler toplanıyor, bu toplanan lastikler önce çelik ve iplik materyallerinden ayrılıyor. Onlar ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanım, izin verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Başkan, derin mevzu yani çok uzun sürecekse ayrı bir şey.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanım, bir iki dakika daha sürecek.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani bu toplanan ayrıştırıldıktan sonra “otoklav” dediğimiz -mühendis arkadaşlar iyi bilirler bunu- kapalı basınçlı bir hazne var, o kapalı basınçlı haznenin dışından ısıtılarak -tıpkı düdüklü tencere gibi, düdüklü tencere de bir manada otoklavdır- içerideki ham maddenin, içerideki lastiğin eritilip ayrıştırılması. Bu ayrıştırma sırasında yüzde 30 veya 40 civarında bir sıvı elde ediliyor. Geriye kalan kısmı, yüzde 70 veya yüzde 60 civarında elde edilen ürün de yine lastik fabrikalarında geri kullanılmak üzere gönderiliyor. 30-40 civarındaki sıvı yakıt “kalorifer yakıtı” dediğimiz “kalyak”tan ince, mazottan kalın. Bunları evlerimizde yaktığımız kalorifer sistemi olarak düşünün. Bu, kaloriferde yakılarak, bir brülör vasıtasıyla yakılarak elde edilen ısıdan buhar elde edilip bir piston vasıtasıyla enerjiye dönüşüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Son bir cümle Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Düdüklü tencereden duman çıkmıyor mu? Buradan çıkan dioksin nereye gidiyor?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 300 bin ton lastiğin 260 bin tonu çimento fabrikalarında yakılarak tüketiliyor. 40 bin tonluk kısmı da elektrik tesislerinde piroliz yöntemiyle ayrıştırılıp geri dönüşüm yapılarak yeniden ekonomiye katkı sağlayan bir hâle getiriliyor.

Bu anlamda şunu ifade edebiliriz: Bunun “biyokütle” tanımı içerisinde bulunması doğru değil, “biyokütle” tanımına girmiyor, Türk Dil Kurumunun sözlüğüne baktığımızda “biyokütle” tanımına girmiyor ama geri dönüşümden dolayı elde edilecek enerjinin desteklenmesi gerektiği kanaatine sahibim ben bir sanayici olarak, bu konuda da iyi bir araştırma yapmış biri olarak. Geri dönüşümden enerji elde edilerek bunun teşvik edilmesi geri dönüşümü teşvik anlamındadır, çevre kirliliğini önleyecek bir anlamdadır. Bu manada baktığımızda başlık olarak aynı kanaatte olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – 45’inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 45’inci maddesiyle 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na eklenen geçici madde 29’da yer alan “veya tamamen” ibaresinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Tacettin Bayır

Kocaeli

Adana

İzmir

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Kadim Durmaz

Çetin Osman Budak

Manisa

Tokat

Antalya

Murat Bakan

Kemal Zeybek

İzmir

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben kanun teklifinin 45’inci maddesi üzerine söz aldım. 45’inci maddede Bakanlıktan yatırım için, lisans için, ön lisans için izin almış ancak bunu süresinde yerine getirememiş firmaların teminatının geriye alınabilmesini Covid-19 sebebiyle düzenliyor. Burada yapılan taahhüt eğer bir kamu zararına meydan vermişse bu teminatın iade edilmemesi lazım, dolayısıyla bu düzenleme doğru değildir.

Şimdi, konuya böyle girip arkasından İzmir depremini konuşmak istiyorum değerli arkadaşlar. Biz İzmir’de bir deprem yaşadık, bir ay da zaman geçmedi deprem olalı; şu an Türkiye’nin gündeminde her şey var ama deprem yok. Deprem Komisyonu çalışıyor gerçi ama biz artık depremi konuşmuyoruz. 116 canımız gitti, Çevre Bakanının açıklamalarına göre binin üzerinde bina ağır hasarlı, yıkılan binalar dâhil, insanlar evlerinde oturamaz hâlde.

Arkadaşlar, bu bizim ilk depremimiz değil, son depremimiz de olmayacak. Dünya çok afetler yaşadı; volkanik patlamalar yaşadı, heyelanlar yaşadı, seller yaşadı, tayfunlar yaşadı, depremler yaşadı ama bu depremdeki ölümler doğal afetten ölüm değil arkadaşlar. Bu rant düzeninden, yağma düzeninden, bu yozlaşan düzenden dolayı orada insanlar öldü; bunu tespit etmek lazım. Ben yirmi bir sene önce bu depremi Yalova'da yaşadım. Ablamı, eniştemi kendi ellerimle götürdüm, canıyla kanıyla sohbet ederek; iki gün sonra enkazdan kendi ellerimle çıkardım. Yalova'da ya da Düzce'de, Sakarya'da, orada yaşanan deprem başka bir şeydi. Bugün İzmir depremiyle mukayese edilmeyecek bir şey yaşadık. Deprem oldu, devlet yok arkadaşlar; karakol yok, polis yok, belediye yok, itfaiye yok, hiçbir şey yok. 130 bin bina -gayriresmî rakamlara göre- yıkılmış, 50 bin insan yine gayriresmî rakamlara göre... Çünkü devletin resmî bir tahlil yapabilecek durumu olduğunu sanmıyorum. İnsanlar cenazelerini kaldıramadılar. Biz şanslıydık, cenazemizi aldık. Cenazelerimizi koyacak morg yoktu. İki binadan birisi yıkılmış. O cenazeleri Yalova'da top sahasına serdik. Yüzlerce insan, yüzlerce canının, cenazesinin başında gece bekledi. Sabah cenazelerimizi götürecektir araç yoktu, ambulans yoktu; bunu yaşadık ve yirmi bir sene geçti aradan. Bunu niye anlatıyorum? Ben yirmi bir sene sonra İzmir'de aynı şeyi tekrar yaşadım. Doğanlar Apartmanı'nda, Rıza Bey Apartmanı'nda, Emrah Apartmanı'nda o insanlarla sabaha kadar... Annemin babamın çaresizliğini aynı o insanlarda gördüm, tekrar yaşadım.

Arkadaşlar, bu işin sorumlusu sizsiniz. Yanlış anlamayın, on sekiz sene bu ülkeyi yönettiniz, on sekiz sene. Çevre ve Şehircilik Bakanı çıktı, televizyonda konuştu -ben kendisine de söyledim Plan ve Bütçe Komisyonunda- işte, "Belediye Kanunu var, İmar Kanunu var. Belediyeler yetkili, binanın etrafını çevirip yıkabilir." diyor.

Arkadaşlar, Türkiye'de -İstanbul'u siz de yönettiniz, şimdi biz yönetiyoruz- hiçbir belediye, 99 depreminden, 2000 yılı Deprem Yönetmeliği'nden önce yapılmış tüm binaların etrafını çevirip yıkacak güce sahip değil. Bu, devletin yapacağı bir şey; devlet yapacak. Deprem vergisi yirmi bir yıldır toplanıyordu, on sekiz yıldır siz yönetiyorsunuz ülkeyi. Deprem toplanma alanlarına AVM'ler yapılmış, kamu alanları satılmış. İzmir'de TOKİ aynı zamanda deprem toplanma alanı olan rekreasyon alanını ihaleyle sattı arkadaşlar. Deprem toplanma alanı olan kent spor alanını ihaleyle sattı. Dolayısıyla, eğer biz bir çözüm üreteceksek depreme hep beraber, önce sorumluluğu alacağız, ondan sonra o sorumluluğun gereğini yerine getireceğiz.

Şimdi, depremde yaşadık orada işte günbegün, bütün milletvekili arkadaşlarımız aşağı yukarı oradaydı. Bir milletvekili olarak teşekkür etmeyi bir borç biliyorum, tüm kamu görevlilerine, oraya gelip bize destek olan tüm kamu görevlilerine teşekkür ediyorum, sivil toplum örgütlerine teşekkür ediyorum, ellerinden geleni yapmaya çalıştılar. Ama mevzu, deprem olduktan sonra gelip oradaki enkazı kaldırmak, arama kurtarma çalışması yapmak değil, o deprem olduğunda o binaların yıkılmasını engelleyecek tedbirleri almak. Biz bunun çözümlerini konuşmak ve bunu yapmak zorundayız. Yoksa aradan on gün geçiyor, on beş gün geçiyor ne depremin gündemi kalıyor ne başka bir şeyin gündemi kalıyor. Deprem sürecinde tüm illerde elbette farklı bir mücadele, bu konuyla ilgili bir dayanışma olmuştur ama İzmir'de gerçekten dayanışma çok yüksek düzeyde oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Murat Bey.

MURAT BAKAN (Devamla) – Bunu sivil toplum örgütlerinden, AKUT'tan başka arama kurtarma görevlisi arkadaşlar da söylediler kamuoyuna. Bu noktada, bizim İzmir halkının dayanışmasının yüksek olması ve sonra Büyükşehir Belediye Başkanımızın öncülük ettiği bir toplumsal dayanışma

örneği “Bir kira bir yuva” kampanyasıyla, inanılmaz bir hızla depremde evleri zarar gören insanlara kira yardımı yapıldı, destek olundu. Bunu ben şöyle görüyorum: Uygarlığın çok kriteri vardır ama bu kriter işin ekonomisi, para pul değildir, bu kriter teknoloji değildir, bu kriter toplumsal dayanışmadır. O toplumsal dayanışmayı örgütlediği için Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Soyer’e ve tüm emeği geçen arkadaşlarımıza tekrar teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Komisyonun bir redaksiyon talebi vardır. Şimdi Komisyona söz vereceğim.

Buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, 45’inci maddede geçen “EPDK’ya” ibaresinin “kuruma” şeklinde redaksiyonunu talep ediyoruz. Çünkü 6446 sayılı Kanun’da Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tanımlanırken “Bu kanunda bundan sonra ‘kurum’ olarak geçecektir.” diye bir ifade var. Biz 6446’ya geçici madde ilave ettiğimiz için “EPDK” lafızının “kuruma” şeklinde değişmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Redaksiyon talebiniz kayıtlara geçmiştir.

Görüşülen teklifin kabul edilmesi hâlinde redaksiyon işlemi Başkanlığımızca gerçekleştirilecektir.

45’inci maddeyi yapılan redaksiyon talebiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

46’ncı madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 46’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 46- Bu Kanun yayımı tarihinden 10 gün sonra yürürlüğe girer.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Behiç Çelik

Fahrettin Yokuş

İzmir

Mersin

Konya

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Enez Kaplan

Adana

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Akşamın bu geç vaktinde sizlere AFAD çalışanlarının sorunlarını anlatmaya çalışacağım. Kısa adı AFAD olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, İçişleri Bakanlığımıza bağlı bir kurumumuzdur. 11 ilimizde bu Kurumumuza bağlı afet, arama ve kurtarma birlik müdürlükleri; her ilde de valiye bağlı il afet ve acil durum müdürlükleri bulunmaktadır. Bugün itibarıyla, AFAD Başkanlığında çalışan personel sayısı 4.737’dir, boş kadro sayısı ise 1.774’tür. AFAD çalışanları, başta depremler olmak üzere, trafik kazaları, sel ve su baskınları, arama kurtarma, ceset çıkarma, kimyasal felaketlere müdahale etme dâhil her mevsim ve her yerde vatandaşların can ve mal emniyetini sağlamakla mükellef olan çalışanlarımızdır.

AFAD çalışanları, başka ülkelerdeki büyük felaket ve depremlere de katılmaktadırlar. AFAD çalışanları, son İzmir depreminde de gece gündüz kurtarma çalışmalarında bulunmuş adsız kahramanlardır. Ne yazık ki bu adsız kahramanların adı duyulmaz, fedakârlıkları anlatılmaz.

Değerli milletvekilleri, AFAD çalışanları, adı üstünde her türlü doğal afet başta olmak üzere bütün kazalara müdahil olmaktadır. AFAD görevlileri, yaşamlarını riske ederek hizmet vermektedirler. Böyle olmasına rağmen fiilî hizmet zammından faydalanamamaktadırlar yani yıpranma alamamaktadırlar. AFAD çalışanlarına tayin bedeli de verilmemektedir. Servis imkânları yoktur, nöbet hizmetlerinde AFAD eş değeri hizmet veren 112 Acil ve itfaiye çalışanları 24/72 çalışırken AFAD çalışanları 12/36 çalıştırılmaktadır, bu nedenle de sıkıntı çekmektedirler.

AFAD personelinin kurtarma ekipmanlarını taşıyan araçlarının kaskoları yoktur. Kullanılan kurtarma ekipmanlarının tamamı yurt dışından temin edilen çok pahalı malzemelerdir. Bu araç ve ekipmanların mutlaka kaskolarının yapılması lazım. AFAD çalışanları personel sayısı, özellikle kurtarma teknisyeni sayısı yeterli değildir; hâlen Kurumun 1.774 kadrosu boştur, en az bin kadar teknisyen istihdamı yapılma ihtiyacı vardır. İl afet ve acil durum müdürlüklerinde çalışan enformasyon memurları teknik hizmet sınıfına alınmalıdır.

Küçük illerde arama kurtarma hizmetlerinin daha hızlı verilebilmesi için 10 kişiyle sınırlı tutulan kurtarma teknisyeni sayısının 24'e çıkarılması gerekmektedir. AFAD bünyesindeki teknik şube müdürlüğü ve şeflik kadroları mutlaka ihdas edilmelidir. Arama kurtarma teknisyenleri görev tanımına uymayan işlerde çalıştırılmaktadırlar, bundan vazgeçilmelidir. İl afet ve acil durum müdürlüklerinin görev ve çalışma usulleri bir yönetmelik çıkarılarak bir yönetmeliğe bağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, birçok ilimizde il afet ve acil durum müdürlüklerimizin binaları maalesef fiziki şartlara uymamaktadır. Hizmet binalarının fiziki durumu mutlaka düzeltilmelidir. Son söz olarak AFAD çalışanı fedakâr personelimiz her şeyin en iyisini hak ediyorlar, canlarını ortaya koyarak can kurtarıyorlar.

Hükümetimize ve İçişleri Bakanlığımıza sesleniyorum: Bu kahraman personelimizin sorunlarını çözmek için lütfen harekete geçiniz. Beş gün önce Sayın Bakanımız "Türkiye'nin afete müdahalede kapasitesi oldukça yüksektir." diyerek övgüyle çalışanlardan bahsetmiştir. Bu övgüye layık olan bu kardeşlerimizin haklarının bir an önce düzeltilmesini diliyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Şeker, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- *İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Karaman ili Ermenek ilçesinde bir yılı aşkın bir süredir maaşlarını, tazminatlarını alamayan madencilerin haklarını almak için yürüyüşe çıktıklarında darp edildiklerine ve gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması*

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ermenek'te 18 madenci maden faciasında hayatını kaybetmişti. Ermenek'te bir yılı aşkın süredir maaşlarını alamayan, tazminatlarını alamayan madenciler bugün haklarını almak için yürüyüşe çıktıklarında cop, gaz, tekmelerle darp edildiler ve biber gazıyla perişan edildiler. Yaralananlardan bazıları hastaneye darp raporu almak için gittiğinde gözaltına alındılar. Madencilerin hakkı bir an önce verilsin, madencilere uygulanan zulüm son bulsun.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre, lehte olmak üzere Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'a söz vereceğim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. AK PARTİ olarak kadınlarımızı her türlü tehditten ve tehlikeden korumayı başlıca görevimiz olarak görüyoruz ve bu kapsamda, kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımızı bütüncül bir anlayışla ve kararlılıkla sürdürdüğümüzü belirtmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın deyimiyle “Ülkemizdeki tek bir kadının dahi şiddete uğramasına, hakkının, hukukunun, onurunun çiğnenmesine asla tahammülümüz yoktur.” Bu konu bugün çok konuşuldu lakin kadınlarımızın haklarının savunulması hususu partilerüstü bir konudur. Tüm siyasi partilerin -mutabakat içerisinde- kadınların haklarının savunulması hususunda iş birliği içerisinde olması lazım. Ki Cumhurbaşkanımız ve partimiz on sekiz yıldır bu konuda her türlü gayreti göstermiş ve göstermeye devam edecektir.

Şunu da belirtmeden geçemiyorum: Dün Öğretmenler Günü'ydü. Terör örgütleri tarafından şehit edilen kadın öğretmenlerimizin ve dağa kaçırılan kadınların haklarının savunulmaması hususunu da kamuoyunun ve siz değerli milletvekillerinin vicdanına sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekilimiz Hakan Çavuşoğlu ile 88 milletvekili tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Enerji alanında dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla ülkemizin bölgesel ve küresel etkinliğinin artırılması ve tabii kaynaklarımızın etkin ve verimli olarak değerlendirilmesi esastır. Maden kaynaklarımızın etkin bir şekilde değerlendirilmesiyle madenciliğin verimli noktalara taşınması öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Bu kanunla amacımız, kaynaklarımızı en iyi şekilde değerlendirerek enerji israfının azaltılması, ülkemizin enerji arz güvenliği noktasındaki risklerinin bertaraf edilmesi adına yerli ve yenilenebilir kaynaklı enerji üretimimizi artırarak yabancı kaynaklara olan bağımlılığın azaltılması ve enerji ticaretinde stratejik konumumuzu güçlendirmektir.

İlgili kanunda yapılan değişikliklerle, uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar karşılanarak maden, doğal gaz ve elektrik sektöründe faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör yatırımcıları faaliyetlerini daha sağlıklı ve hızlı bir şekilde gerçekleştirecek, dolayısıyla piyasanın daha etkin ve verimli şekilde işleyişi sağlanacaktır. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci maddesinde belirlenen aylık gecikme zammı oranında ödeme yapmak suretiyle ruhsat bedellerini yatırma imkânı sağlanacaktır. Kanunda yapılan değişikliklerle, maden kaynaklarımızın etkin bir şekilde değerlendirilmesiyle madencilik verimli noktalara taşınması sağlanacaktır.

Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, boru hatlarının ulaşımının teknik ve ekonomik olarak mümkün olmadığı bölgelerde doğal gazın ulaştırılabilmesi ve acil durum ve kriz anlarında tüketicilerin doğal gaz arz sürekliliğinin sağlanabilmesi ve mevcut doğal gaz iletiminin ve dağıtım şebekelerinin sıvılaştırılmış ve sıkılaştırılmış doğal gaz yöntemleriyle beslenmesine imkân tanınarak doğal gaz kullanımının ülke genelinde yaygınlaştırılmasını hedeflemekteyiz.

Kamu İhale Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, BOTAŞ tarafından yapılacak doğal gaz alımlarının istisna kapsamına alınmasıyla, tüm Türkiye enerji piyasasını olumsuz etkileyen, kış aylarında doğal gaz kaynaklı yaşanması muhtemel kesinti ve kısıntıların bertaraf edilebilmesi, sistem ve arz güvenliğinin sağlanması kolaylaştırılmaktadır.

Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nda yapılan düzenlemelerle, jeotermal kaynağın ortaya çıkarılmasının ardından en kısa sürede işletmeye alınması ve buradan sağlanacak öz kaynak geliriyle yeni alanların aranması için bütçe geliri oluşturularak ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde Türkiye'yi yenilenebilir enerji teknolojisi üssü yapma hedefiyle yola çıktık. Yenilenebilir enerjide sahalarımızı yerli üretim, yerli mühendis, yerli AR-GE ve inovasyonu zorunlu kılan bir modelle yatırımcılara açarak enerji teknolojilerinde sürekli kendini yenileyen ve teknoloji ihraç eden bir ülke olmayı hedefliyoruz. Enerji alanında ilerlemesini sürdüreceğiz bir Türkiye, uluslararası pazarda teknoloji üreten bir ülke konumuna yükselecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET CİHAT SEZAL (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MEHMET CİHAT SEZAL (Devamla) – Enerji politikasını koyulan hedefler çerçevesinde şekillendiren ülkemiz söz konusu bu hedeflere sağlam ve tutarlı adımlarla ilerlemektedir. Amacımız enerji sektörünü her alanda dünyada ilk sıralara yerleştirmektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin lehine oy kullanacağımı belirtiyor, kanun teklifinin ülkemiz, milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında oyumun rengini belirtmek üzere söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri; sermayeyi önceleyen, kamulaştırma işlemlerinin hızlı ve denetimden uzak gerçekleştirilmesini sağlamak üzere önümüze konulan bu düzenlemelere karşı çıkıyoruz. Halkımızın,

doğanın, çevrenin talan edilmesine, hiçbir olumlu gelişme taşımayan, tam tersine bize emanet edilmiş doğayı, çevreyi tarumar edecek bu düzenlemelere, gelecek nesillere vurulacak büyük bir darbe olduğu için bu torba yasaya külliyen karşı çıkıyoruz. Madencilikte, enerjide, dağıtımda denetim mekanizmalarını ortadan kaldıran, teklifi hazırlarken yakınınızdaki şirketleri önceleyen, vatandaşları dışlayan; halkla, çevre örgütleriyle, odalarla görüşmeyen; hatta, Komisyona katılmak isteyen çevre örgütlerini toplantı salonundan çıkararak bu kanun teklifine karşı duruyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ne yapıyor bu yasa teklifiyle? Şirketler korunuyor, daha kârlı hâle getiriliyor. Zaten yasa teklifinin özel sektör yatırımcılarının faaliyetlerini daha sağlıklı ve hızlı bir şekilde gerçekleştirmesini temin etmek maksadıyla getirildiğini açıklayan birçok şey bu kanunun fikrini açıkça ortaya koyuyor.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde vatandaş yok; faturalarda tek kuruş indirim yok; doğayı tahrip eden tesislere göz yumuyorsunuz; yıllardır hak arayan maden işçisinin hak mücadelesi umurunuzda değil. Âdeta insan öğüten madenlerdeki işçilerin haklarını almalarına dönük yaptıkları eylemlere seyirci kalıyorsunuz, haklarını alamayan işçileri sokaklarda dövüyor iktidarınız.

Değerli milletvekilleri, elektriğe yüzde 32,3; doğal gazla yüzde 34,7 zam yapıldı bu ülkede. Covid tedbirleri nedeniyle açlığa mahkûm ettiğiniz insanlar faturalarını ödeyemiyor. Faturasını düzenli ödeyen aboneye beş artı beş, on yıl daha kayıp kaçağı ödettiriyorsunuz Yargıtay kararlarını baypas ederek.

Bu kürsüden soruyorum değerli milletvekilleri: Neden TRT payını kaldırmıyorsunuz? Millet, iktidarın çiftliği olmuş bir televizyonun parasını ödemek zorunda mı? Neden faturalardan vergi alıyorsunuz? Vatandaşın sırtındaki kambur büyüdükçe büyüyor.

Değerli milletvekilleri, şahsım ve partim adına bu kanun teklifine karşıyız çünkü yine bir torba kanunla çıktınız karşımıza. Kaliteli kanun yapmak yerine, her şeyi tane tane konuşmak yerine bu aceleniz neden, merak ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu kanun teklifi yanlıştır çünkü yurt dışından getirdiğiniz kamu enerji şirketleri Kamu İhale Kanunu'ndan ve Devlet İhale Kanunu'ndan bağımsız çalışacak, doğru dürüst bir Sayıştay ve TBMM denetiminden mahrum kalacak. Çarpık bir düzen bu. Yandaş maden şirketlerine verdiğiniz sözleri bir bir tutuyorsunuz. "Borcu yoktur." yazısını kaldıran, mücavir alan tartışmalarına ceza vermeyen, taşeron şirketler doğayı rahat katletsin diye ÇED'i mevzuattan çıkaran bir teklif bu. Doğaya ihanet eden aklın kaleminden çıkmış bir tekliftir bu.

Değerli milletvekilleri, görünüşte bir enerji teklifiyle karşı karşıyayız ama aslında kanunun arkasında Varlık Fonu var. İnşaatta deniz bitti çünkü, yandaşa kaynak aktarmak için maden holdinge ihtiyacımız var. Önümüze apar topar gelen bu kanun, yeni bir yap-işlet-devret düzeninin altyapısı niteliğindedir. Varlık Fonu zaten denetlenmiyor, ne Sayıştay denetimi var ne Kamu İhale Kanunu. Denetlenemeyen bu alanda istediğiniz gibi hareket etmek için getirdiniz bu kanun teklifini önümüze.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin en önemli 2 maddesi Varlık Fonuyla ilgili. Bütün doğal gaz ihaleleri ile BOTAS'ın tüm ihaleleri, Kamu İhale Kanunu kapsamından çıkarılıyor. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve BOTAS, Varlık Fonunun şirketleri; onların yaptıkları ihaleleri kamu denetiminden kaçırıyor. Yine kime söz verdiniz arkadaşlar? Kime satacaksınız bu şirketleri? Yoksa BOTAS'ı, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığını kime sattığınızı burada kamuoyuna açıklayacak mısınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, benim oyumun rengi “hayır” çünkü bu alicengiz oyunlarından millet bıktı.

Elektrik için lastiğin yakılmadığı, kayıp kaçak bedelinin vatandaşa değil, şirketlere ödetildiği, YEKDEM desteklerinin dolarla yapılmadığı, bütçe hakkının ihlal edilmediği, en önemlisi, faturaların ucuzladığı bir Türkiye istiyoruz.

Nefesimiz ensenizde; yaptığımız her yanlış, kaçırdığımız her ihale, sildiğiniz her yandaş borcunu bu kürsüden suratınıza haykıracağız.

Bu his ve düşüncelerle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Oyumun rengi: Hayır. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, esas komisyonun, görüşülmekte olan kanun teklifinin 27’nci maddesinin yeniden görüşülmesine ilişkin, İç Tüzük’ün 89’uncu maddesine göre bir talebi vardır. Başkanlık bu talebi yerine getirecektir. Danışma Kurulunun esas komisyonun görüşülmekte olan kanun teklifinin 27’nci maddesinin yeniden görüşülmesine ilişkin talebi hakkında görüşünü okutuyorum:

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- Danışma Kurulunun, görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 27’nci maddesinin yeniden görüşülmesine ilişkin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun talebinin İç Tüzük’ün 89’uncu maddesi uyarınca uygun görüldüğüne ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

25/11/2020

Danışma Kurulunun 25/11/2010 Çarşamba günü yaptığı toplantıda, 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinde, Kanun Teklifi’nin 27’nci maddesinin yeniden görüşülmesine ilişkin İç Tüzük’ün 89’uncu maddesine göre Komisyon Başkanlığından gelen talep uygun bulunmuştur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Özlem Zengin

Engin Özkoç

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

CHP Grubu Başkan Vekili

Meral Danış Beştaş

Muhammed Levent Bülbül

HDP Grubu Başkan Vekili

MHP Grubu Başkan Vekili

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İYİ PARTİ Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Şimdi esas komisyonun talebini okutup oylarınıza sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 89’uncu maddesi hükmü uyarınca 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 27’nci maddesinin tekririmüzakere edilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Kayseri

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

B) YENİDEN GÖRÜŞMELERİ YAPILAN TEKLİFLER (Tekririmüzakere)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Madde: 27)

BAŞKAN – Şimdi teklifin 27’nci maddesini tekrar müzakereye açıyorum.

Madde üzerinde söz isteyen yok.

Madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 27’nci maddesi ile 5686 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin birinci fıkrasının değiştirilen (e) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“e) İdare payı: Akışkanın; doğrudan ve/veya dolaylı olarak seralarda, elektrik üretimi ve konut ısıtmasında kullanıldığı tesislerde gayrisafi hasılatının %1’i tutarında idare payı ödenir. Akışkanın doğrudan ve/veya dolaylı olarak kaplıca ve diğer alanlarda kullanıldığı tesislerde ise kullanılan yıllık toplam ısı enerjisi değeri ve reenjeksiyon durumu dikkate alınarak kullanılan suyun bir metreküpü 1,5 Türk lirası tutarını geçmeyecek şekilde, hesaplama yöntemi Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenen idare payı ödenir. Bu fıkra da belirlenen idare payı üst limiti her yıl ocak ayında yayımlanan yıllık TÜFE değeri kadar artırılır. İdare payı, akışkanın doğrudan ve/veya dolaylı olarak seralarda, elektrik üretimi ve konut ısıtmasında kullanıldığı tesislerde her yıl haziran ayı sonuna kadar; kaplıca ve diğer alanlarda kullanıldığı tesislerde ise yönetmelikte belirlenen dönemlerde idareye ödenir. Tahsil edilen tutarın beşte biri, idare tarafından, kaynağın bulunduğu büyükşehirlerde ilçe belediyesi olmak üzere ilgili belediye veya köy tüzel kişiliğine on iş günü içinde ödenir. Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlıkları idare payından kalan kısmı genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere İçişleri Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarır. Gelir kaydedilen tutarlar karşılığını, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına aktarılmak üzere İçişleri Bakanlığı bütçesine ödenek eklemeye İçişleri Bakanı yetkilidir.”

Özlem Zengin	Abdullah Güler	Ramazan Can
Tokat	İstanbul	Kırıkkale
İbrahim Yurdunuseven	Zülfü Tolga Açar	Mücahit Durmuşoğlu
Afyonkarahisar	Elâzığ	Osmaniye
Ali Özkaya	Uğur Aydemir	Veysel Eroğlu
Afyonkarahisar	Manisa	Afyonkarahisar
Yaşar Kırkpınar	Ceyda Bölünmez Çankırı	Recep Şeker
İzmir	İzmir	Karaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşma talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle seralarda kullanılan jeotermal kaynak karşılığı idare payının gayrisafi hasılatının yüzde 1 olarak, kaplıca ve diğer alanlarda kullanılan jeotermal kaynağın ise 1 metreküpünün 1,5 Türk lirası tutarını geçmeyecek şekilde belirlenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Açık oylama sonucunu okutuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 294

Kabul : 233

Ret : 60

Çekimser : 1(x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Sibel Özdemir

Şeyhmus Dinçel

İstanbul

Mardin”

Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

3.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 232)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 1 Aralık 2020 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.12

VIII.-OYLAMALAR

I.- (S. Sayısı: 238) Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 238

Oylama Saati : 21:06

Üye Sayısı : 600

Kabul Edenler : 231

Reddedenler : 60

Çekimsizler : 0

Geçersiz Oylar : 1

Mükerrer Oylar : 2

Toplam : 294

Açık Üyelikler : 16

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Red
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatunoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Red
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Katılmadı
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Red
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Red
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karhocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Red
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Red
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Red
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Denir	Filiz	HDP	Red
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Red
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşcier	Ganze	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Red
Ankara	Yeğin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Dumuş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kenal	HDP	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertuğ Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Red
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Red
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Red
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Red
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Eİkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Red
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İşık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 238
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Ödünç	Atila	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Red
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Red
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Red
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Red
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Çivıtcioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Cülzar	CHP	Red
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Red
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	CHP	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Senra	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Red
Diyarbakır	Paylan	Caro	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Renzıye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Semin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Enine Nur	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Red
Gaziantep	Atay	Semret	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Tıgh	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Red
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Katılmadı
Hatay	Mengülluoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Red
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadı	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
İsparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Katılmadı
İsparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Kılavuz	Olca	MHP	Katılmadı
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Red
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Red
İstanbul	Açkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Çançe	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arıç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Red
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul/Mük.
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ernecan	Emine Gülizar	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul
İstanbul	Erdogdu	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil Sütü	Saliha Sera	CHP	Red
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Katılmadı
İstanbul	Katircioğlu	Erol	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kavakei Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Red
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Red
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Red
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Srakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şatroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Red
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Red
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Red
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Böllünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	CHP	Red
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Red
İzmir	Çuay	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hanzâ	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Red
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözeği	Serpil	HDP	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kenul	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Red
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyad	Adı	Parti	S. S. 238
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakki	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Red
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özlemir	İsmail	MHP	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Taner	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Red
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Mınsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Eyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdenir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülşay	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakar	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Çeçersiz
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydermir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakarhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvırcık	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeyhnus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Denir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Red
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökean	Yelda	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Red
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Saraslan	Faruk	CHP	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Red
Ordu	Enginyurt	Cenâl	BAÇIMSIZ	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Toran	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkan	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbil	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Red
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Red
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Red
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Red
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semiha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 238
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Red
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Bahta	Muhanmet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Red
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önli	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Güleler	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Maçin	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürcü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Red
Van	Arvas	Abdulhat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Red
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Red
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 238
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Katılmadı
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Red
Kırkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdenir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştü	HDP	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknaş	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rüzin	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Red
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Red
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Red
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdir	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı
İğdir	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgünüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	CHP	Red
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	CHP	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cunhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Red
Düzce	Çakar	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

20'NCİ BİRLEŞİM
25 KASIM 2020 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 229 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 25 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.10.2020 tarihli 4'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

25 ve 26 Kasım 2020 Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

25 ve 26 Kasım 2020 Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi;

238 ve 232 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

238 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 24 üncü maddelerden, ikinci bölümünün 25 ila 47 nci maddelerden oluşması;

232 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 18 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Maddeler dahil 19 ila 35 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 03.11.2020 tarihli 11'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

25.11.2020 Çarşamba - Saat: 10.30

26.11.2020 Perşembe - Saat: 11.00

* Deprem Araştırma Komisyonu

25.11.2020 Çarşamba - Saat: 14.30

* Dışişleri Komisyonu

25.11.2020 Çarşamba - Saat 15.30

* Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu

25.11.2020 Çarşamba - Saat 11.00

* Plan ve Bütçe Komisyonu

26.11.2020 Perşembe - Saat: 10.00

27.11.2020 Cuma - Saat: 10.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

20'NCİ BİRLEŞİM

25 KASIM 2020 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 238) İstanbul Milletvekili Nevzat Şatiroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.10.2020) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 229) Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.10.2020) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 232) Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.10.2020) (**) (X)

4.- (S. Sayısı: 236) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 235) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2982) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 237) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3055) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

11.-**(S. Sayısı: 141)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

12.-**(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

13.-**(S. Sayısı: 163)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 192)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 195)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

17.-**(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

20.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

21.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretme İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

26.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

27.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

28.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

29.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

30.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyonu, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

70.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

71.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

98.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

99.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

100.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

101.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

102.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

103.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

104.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

105.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

106.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

107.- (S. Sayısı: 219) 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

108.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

109.- (S. Sayısı: 233) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

110.- (S. Sayısı: 234) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

